

MANİSA TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ

2019 YILI

FAALİYET RAPORU

İÇİNDEKİLER

MİSYON – VİZYON

MANİSA TARIMINA GENEL BAKIŞ

TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜNÜN GENEL TANITIMI

TEŞKİLAT YAPISI

GIDA VE YEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

BİTKİSEL ÜRETİM VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞTİRİCİLİĞİ VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA VE TARIMSAL ALTYAPI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

ÇAYIR, MERA VE YEM BİTKİLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

MİSYONUMUZ

Sürdürülebilir tarımsal üretimi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimi, kırsal kalkınmayı ve rekabet edilebilirliği sağlamak amacıyla yenilikçi politikalar belirlemek, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.

VİZYONUMUZ

Gıda, tarım ve hayvancılıkta rekabetçi, milli ve küresel çözümler üreten güçlü bir Türkiye.

MANİSA TARIMINA GENEL BAKIŞ

Manisa verimli toprakları, iklim ve sulama avantajı ile birlikte gerek tarımsal sanayi gerekse bitkisel ve hayvansal üretim bakımından ülkemiz tarımında önemli bir yere sahiptir.

TÜİK Genel Nüfus Sayımı ve Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne göre ülkemizin nüfusu 2007'de 70.586.256 iken 2012'de 75.627.384'e ve 2019'da ise 83.154.197'ye çıkmıştır.

Manisa nüfusu da 2007'de 1.319.920 iken 2012'de 1.346.162'ye 2019'da ise 1.440.611'e yükselmiştir.

Manisa ve İlçelerinin Nüfusu

İLÇESİ	İL/İLÇE MERKEZİ		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Ahmetli	8308	8217	16525
Akhisar	86979	86047	173026
Alaşehir	53779	50843	104622
Demirci	18604	21444	40048
Gölmarmara	7675	7537	15212
Gördes	13642	14061	27703
Kırkağaç	19231	19228	38459
Köprübaşı	6511	6674	13185
Kula	21645	22356	44001
Salihli	80830	81957	162787
Sarıgöl	17816	18074	35890
Saruhanlı	27830	27510	55340
Şehzadeler	88082	83056	171138
Selendi	9946	9925	19871
Soma	55284	54662	109946
Turgutlu	83742	82676	166418
Yunusemre	125334	121106	246440
TOPLAM	725.238	715.373	1.440.611
Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları (2019)			

İlimiz, bitkisel üretim yönünden ülkede üst sıralarda yer almaktadır. Manisa 2019 yılında 5,56 milyar TL'lik üretim değeriyle ülke genelindeki bitkisel üretim değerinin %2,8'ini gerçekleştirmektedir. İlimizin bitkisel üretimi İzmir dışında çevresinde yer alan tüm illerin ve Bölge illerinin üzerindedir. TÜİK verilerine göre Manisa bitkisel üretimde ülkede 8. sırada yer almaktadır.

İL	Bitkisel Üretim Değerleri (1.000 TL)	Payı (%)	Sırası
Antalya	13.987.128	7,1	1
Konya	12.192.031	6,2	2
Mersin	11.277.113	5,8	3
Adana	8.011.114	4,1	4
Şanlıurfa	6.810.341	3,5	5
İzmir	6.323.972	3,2	6
Bursa	6.214.237	3,2	7
Manisa	5.565.729	2,8	8
Türkiye	195.831.757	100	
Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (2019)			

İlimiz hayvancılıkta da ülke genelinde üst sıralarda yer almaktadır. Manisa canlı hayvanlar değeri açısından ülke genelinde %2,2'lik oranıyla 10. sırada yer almaktadır.

İL	Canlı Hayvanlar Değerleri (1.000)TL	Payı (%)	Sırası
Konya	8.994.979	5,4	1
İzmir	6.791.462	4,1	2
Diyarbakır	5.847.679	3,5	3
Ankara	5.558.511	3,4	4
Erzurum	5.280.870	3,2	5
Manisa	3.555.413	2,2	10
Türkiye	165.318.007	100	
Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (2019)			

Manisa hayvansal ürünler değerleri açısından ülkede 33. Sırada yer almaktadır.

İl	Hayvansal Ürünler Değerleri (1.000)TL	Payı (%)	Sırası
Konya	3.026.204	3,2	1
İzmir	2.235.670	2,4	2
Diyarbakır	1.934.886	2,1	3
Erzurum	1.789.340	1,9	4
Balıkesir	1.486.796	1,6	5
Manisa	592.662	0,60	33
Türkiye	93.917.545	100	

Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (2019)

İlimizde nadasa bırakılan alanların oranı oldukça düşüktür. Ülke genelinde %15 oranındaki nadas alanlarının, Manisa ilinde düşük düzeyde (%2) olması önemlidir. Bu durum, il genelinde toprağın yoğun olarak ekilip biçildiğini göstermektedir. Ayrıca, ülke genelinde %3,4'lük tarım alanını kaplayan sebze bahçelerinde Manisa ilinin %6,7'lük oranıyla ülke ortalamasının üstünde olduğu da görülmektedir. İlde işlenen tarım alanlarının miktarında katma değeri yüksek ürünler olan meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin %41,6'lık bir yer kaplaması dikkat çekicidir.

Tarım Alanlarının Kullanıma Göre Dağılımı

	Tarım Alanı (hektar)	İşlenen Tarım alanı (hektar)	Nadas Alanı (hektar)	Sebze Alanı (hektar)	Uzun Ömürlü Bitkilerin Alanı (hektar)	Yem Bitkileri Alanı (hektar)
Manisa	498.600	284.905	11.601	31.449	213.694	38.738
Türkiye	23.199.946	19.797.559	3.512.773	783.625	3.462.387	1.999.260

Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (2018)

Tarım Alanlarının İlçelere Göre Dağılımı (Dekar)

İlçe Adı	TARLA	MEYVE	SEBZE	Örtü Altı ve Süs Bitkileri	NADAS	TARIM ARAZI OLUP KULLANILMAYAN	TOPLAM TARIM ARAZİSİ	ÇAYIR MERA	ORMAN VE TARIMA ELVERİŞİZ ALAN	YÜZÖLÇÜM
AHMETLİ	25100	71894	10015	197	7980	0	115186	2920	92894	211000
AKHİSAR	298500	481958	31920	767	12300	0	825445	42030	780525	1648000
ALAŞEHİR	111120	234153	12435	0	8480	0	366188	41160	611652	1019000
DEMİRCİ	175970	73818	7744	20	14000	25250	296802	17760	915438	1230000
GÖLMARMARA	23443	44262	23085	0	1065	250	92105	4820	233075	330000
GÖRDES	212018	47825	11475	200	36834	0	308352	26100	596548	931000
KIRKAĞAÇ	61370	120523	32180	102	700	0	214875	9360	318765	543000
KÖPRÜBAŞI	94573	53234	1560	82	6276	4310	160035	2550	276415	439000
KULA	270295	48695	18245	4	13044	5350	355633	23350	543017	922000
SALİHLİ	276210	246425	38040	1294	4555	15068	581592	68960	750448	1401000
SARIGÖL	65355	103806	8172	0	0	0	177333	6180	232487	416000
SARUHANLI	122520	240970	29480	0	0	0	392970	14280	377750	785000
SELENDİ	306550	32004	8840	6	13321	0	360721	28310	326969	716000
SOMA	112699	76266	16965	20	2520	10000	218470	13730	594800	827000
ŞEHZADELER	180187	122502	17325	0	500	5000	325514	5000	142936	473450
TURGUTLU	73030	131260	44869	144	600	0	249903	3330	292767	546000
YUNUSEMRE	46775	43169	7190	749	694	990	99567	15450	648533	763550
TOPLAM	2455715	2172764	319540	3585	122869	66218	5140691	325290	7735019	13201000
İl Müdürlüğü Verileri 2019										

İlimizde uzun ömürlü bitkilerin kapladığı alanlarda, bağ alanı ve zeytin ağaçlarının kapladığı alan öne çıkmaktadır. Ülke genelinde bağ alanı oranı %12 iken bu oran ilde %37,0'dır. Bu oranın yüksek olmasında özellikle Alaşehir, Sarıgöl, Salihli, Turgutlu, Saruhanlı gibi ilçelerin payı oldukça fazladır. Zeytin ağaçlarının kapladığı alan incelendiğinde ise ülke genelindeki %24'lük orana karşın Manisa'da bu oran %48 olarak öne çıkmaktadır.

Uzun Ömürlü Bitkiler Alanlarının Türlerine Göre Dağılımı

	Toplam Uzun Ömürlü Bitkiler Alanı (hektar)	Diğer Meyveler Alanı (hektar)	Bağ Alanı (hektar)	Zeytin Alanı (hektar)
Manisa	213.694	29.585	80.739	103.370
Türkiye	3.462.387	2.175.441	417.041	864.428
Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (2018)				

İlimizde organik üretim oldukça gelişmiştir. Ülke genelinde organik üretim yapan 79.563 çiftçinin 3'ü Manisa'dadır. İlimizin ülke organik üretimindeki payı %9,3'tür.

Organik Üretim

	Çiftçi Sayısı	Üretim Alanı (Ha)	Üretim (ton)
Manisa	2.387	14.988	220.293
Türkiye	79.563	626.885	2.371.612
Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (2018)			

İlimiz, ülkemizde en fazla traktöre sahip ildir. Ülkemizde mevcut traktörlerin % 6'sı ilimizde bulunmaktadır. Tarımsal üretimde kullanılan diğer alet ve makine sayında ise ülkemiz genelinde Konya ilinden sonra 2. Sırada gelmektedir.

Tarım Alet ve Makine Sayısı

	Pulluk	Ekim makinesi	Gübre dağıtma makinesi	Su pompası	Sabit süt sağım tesisi	Seyyar süt sağım makinesi	Bıçerdöver	Traktör
Manisa	79.006	6.407	15.830	44.469	505	10.697	25	81.301
Türkiye	1.384.708	479.894	430.312	731.912	13.178	342.386	17.190	1.354.912

Kaynak: TÜİK – Tarımsal Alet ve Makine İstatistikleri (2019)

İlimiz tarım arazilerinin sulama oranı oldukça yüksektir. Toplam tarım arazimizin % 48'i sulanmaktadır. Özellikle Şehzadeler, Gölarmara, Turgutlu, Ahmetli, Alaşehir, Salihli, Kırkağaç, Saruhanlı, Sarıgöl ve Yunusmre ilçelerimizin tarım alanları % 50'nin üzerinde bir oranda sulanmaktadır.

Tarım Arazilerinin Sulanma Durumu

İLÇE	TOPLAM TARIM ALANI (dekar)	SULANAN ALAN (dekar)	SULANMAYAN ALAN (dekar)	SULAMA ORANI (%)
AHMETLİ	115186	92593	22593	80,4
AKHİSAR	825445	344437	481008	41,7
ALAŞEHİR	366188	251594	114594	68,7
DEMİRCİ	296802	28293	268509	9,5
GÖLMARMARA	92105	81707	10398	88,7
GÖRDES	308352	45500	262852	14,8
KIRKAĞAÇ	214875	142232	72643	66,2
KÖPRÜBAŞI	160035	44370	115665	27,7
KULA	355633	56642	298991	15,9
SALİHLİ	581592	406969	174623	70,0
SARIGÖL	177333	108338	68995	61,1
SARUHANLI	392970	255220	137750	64,9
SELENDİ	360721	10266	350455	2,8
SOMA	218470	35400	183070	16,2
ŞEHZADELER	325514	296161	29353	91,0
TURGUTLU	249903	204743	45160	81,9
YUNUSEMRE	99567	69753	29814	70,1
TOPLAM	5140691	2474218	2666473	48,1

Kaynak: Bakanlık İl Müdürlüğü (2019)

İlimizde 245.572 hektar alanda tarla ürünleri üretimi yapılmaktadır. Bu alandan toplam 1.806.520 ton ürün elde edilmiştir. Aşağıda yer alan tabloda ilimizde üretimi gerçekleştirilen on tarla ürünü ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

İlimizdeki Önemli Tarla Bitkileri Üretimi

ÜRÜNÜN ADI	EKİLİŞ MİKTARI (Dekar)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	VERİM (Kg/Dekar)
BUĞDAY	864.224	240.453	278
ARPA	330.835	74.735	226
MISIR (Dane)	233.979	259.359	1.108
TÜTÜN	202.275	16.230	80
FİĞ (yeşil ot)	177.248	185.191	857,3
MISIR (Silaj)	139.678	688.900	4.932
SUSAM	63.946	3.413	53
PAMUK (kütü)	90.360	54.918	608
NOHUT	26.070	2.365	91
YONCA (yeşil ot)	39.490	126.619	3206

Kaynak: TÜİK Bitkisel Üretim İstatistikleri (2019)

İlimizde 217.276 hektar alanda meyve ürünleri üretimi yapılmaktadır. Bu alandan toplam 1.824.584 ton ürün elde edilmiştir. Aşağıda yer alan tabloda ilimizde üretimi gerçekleştirilen on tarla ürünü ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

İlimizdeki önemli meyve ürünleri üretimi

ÜRÜNÜN ADI	TOPLU MEYVELİKLERİN ALANI (Da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)
ÜZÜM KURUTMALIK ÇEKİRDEKSİZ	619.131	1.093.400
ÜZÜM SOFRALIK ÇEKİRDEKSİZ	152.237	388.762
ZEYTİN YAĞLIK	462.864	47.563
ZEYTİN SOFRALIK	592.978	87.749
ÜZÜM SOFRALIK ÇEKİRDEKLİ	30.492	56.374
KİRAZ	96.004	48.465
ERİK	19.812	13.969
ŞEFTALİ	12.356	16.708
ÇİLEK	4.309	14.286
ARMUT	6.464	7.670
ÜZÜM ŞARAPLIK	6.694	6.850
CEVİZ	77.172	5.394
BADEM	47.518	8.030

Kaynak: TÜİK Bitkisel Üretim İstatistikleri (2019)

İlimizde 31.954 hektar alanda sebze ürünleri üretimi yapılmaktadır. Bu alandan toplam 1.477.502 ton ürün elde edilmiştir. Aşağıda yer alan tabloda ilimizde üretimi gerçekleştirilen on tarla ürünü ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

İlimizdeki önemli sebze ürünleri üretimi

ÜRÜNÜN ADI	EKİLİŞ MİKTARI (Dekar)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)
DOMATES (Salçalık)	93.646	754.251
DOMATES (Sofralık)	30.926	168.106
BİBER (Salçalık)	35.362	134.349
BİBER (Sivri)	13.894	34.394
KAVUN	41.330	108.778
KARPUZ	34.194	113.698
HIYAR (Turşuluk)	13.557	28.381
HIYAR (Sofralık)	5.712	34.406
ISPANAK	9.310	10.661
PATLICAN	6.680	16.135
FASULYE (Taze)	5.455	5.724
LAHANA (Beyaz)	4.237	11.154
KARNABAHAAR	4.713	9.320

Kaynak: TÜİK Bitkisel Üretim İstatistikleri (2019)
Not: Örtüaltı üretimi sebze üretimi dahil değildir.

İlimizde toplam 249.258 adet büyükbaş hayvan mevcudu bulunmaktadır. Ülkemizde mevcut **17.872.331** adet büyükbaş hayvanın % 1,4 ü ilimizde bulunmaktadır.

	Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan Hayvan Sayısı
MANİSA	Sığır (Kültür)	110.064	48.838	158.902	53303
	Sığır(Melez)	47.040	22.504	69.544	21585
	Sığır(Yerli)	15.561	4.752	20.313	6487
	Manda	425	74	499	206
	Toplam	173.090	76.168	249.258	80.868
TÜRKİYE	Sığır (Kültür)	6.320.795	2.239.060	8.559.855	3.185.959
	Sığır(Melez)	5.539.604	2.015.021	7.554.625	2.554.947
	Sığır(Yerli)	1.195.855	377.804	1.573.659	597.001
	Manda	144.581	39.611	184.192	75.882
	Toplam	13.200.835	4.671.496	17.872.331	6.413.789

Kaynak: TÜİK Hayvancılık İstatistikleri (2019)

İlimizde toplam 943.550 adet küçükbaş hayvan mevcudu bulunmaktadır. Bu hayvanların 755.719 adedi koyun, 187.831 adedi keçidir. Ülkemizde mevcut 48.481.479 adet küçükbaş hayvanın yaklaşık olarak %2 si ilimizde bulunmaktadır.

	Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan Hayvan Sayısı
MANİSA	Koyun (Yerli)	562.833	178.083	740.916	
	Koyun(Merinos)	12.452	2.351	14.803	
	Keçi(Kıl)	144.246	43.585	187.831	
	Keçi (Tiftik)	-	-	-	-
	Toplam	719.531	224.019	943.550	390.832
TÜRKİYE	Koyun (Yerli)	27.586.474	6.612.993	34.199.467	
	Koyun(Merinos)	2.459.362	617.221	3.076.583	
	Keçi(Kıl)	8.795.477	2.168.897	10.964.374	
	Keçi (Tiftik)	173.593	67.462	241.055	
	Toplam	39.014.906	9.466.573	48.481.479	24.146.450

Kaynak: TÜİK Hayvancılık İstatistikleri (2019)

İlimizde toplam 39.883.803 adet tavuk bulunmaktadır. Manisa Toplam 27.946.401 adet et tavuğu (broiler) mevcudu ile ülkemizde ilk sıradadır (Türkiye etlik tavuk sayısı 221.841.860). Ülkemiz et tavuğu (broiler) varlığının % 12,6'si ilimizde bulunmaktadır. İlimiz toplam 11.937.402 adet yumurta tavuğu mevcudu ile ülkemizde Afyon ve Konya'dan sonra en fazla yumurta tavuğuna sahip 3. İl konumundadır. Ülkemiz yumurta tavuğu varlığının % 9,9'u ilimizde bulunmaktadır.

İlimiz hindi varlığı ile de Türkiye'de birinci sırada bulunmaktadır. Toplam 1.159.340 adet hindi varlığı ile Manisa, ülkemiz hindi varlığının % 25,53'üne sahiptir.

HAYVAN TÜRÜ	MANİSA (Ad.)	TÜRKİYE (Ad.)
Et Tavuğu	27.946.401	221.841.860
Yumurta Tavuğu	11.937.402	120.725.299
Hindi	1.159.340	4.541.102
Kaz	2.109	1.157.049
Ördek	1.593	519.575

Kaynak: TÜİK Hayvancılık İstatistikleri (2019)

Arıcılık ve Diğer Hayvan Sayıları

HAYVAN TÜRÜ VE ÜRÜN		SAYISI
ARICILIK	Eski tip kovan	1.235
	Yeni tip kovan	79.943
	(Arıcı) İşletme Sayısı	1.550
DİĞER	AT	1.390
	EŞEK	2.173
	KATIR	96
	DEVE	41
	DOMUZ	0

Kaynak: TÜİK Hayvancılık İstatistikleri (2019)

İlimizde gelişmiş kanatlı sektörü hayvansal üretimde de kendini göstermektedir. 2019 yılında en fazla ürettiğimiz hayvansal ürün 371.756 ton üretim ile tavuk eti olmuştur. Bu değer ile Türkiye Tavuk eti üretiminin önemli bir kısmı karşılanmaktadır. 3 Milyar 704 Milyon adet yumurta üretimimiz ile Türkiye yumurta üretiminde öne çıkmaktayız.

ÜRÜNÜN CİNSİ	YILLIK ÜRETİM MİKTARI	
TAVUK ETİ	54.527,00	Ton.
SIĞIR ETİ	13.775,00	Ton.
KOYUN - KEÇİ ETİ	1.932,00	Ton.
İNEK SÜTÜ	267.891,00	Ton.
KOYUN SÜTÜ	24.545,00	Ton.
KEÇİ SÜTÜ	6.545,00	Ton.
BAL	965,71	Ton.
BALMUMU	26.555,00	Ton.
YUMURTA	2.256.168.978	Adet.
DERİ (sığır)	44.849,00	Adet.
DERİ(koyun+keçi)	89.552	Adet.
YÜN	1296	Ton.
KIL	105,00	Ton.
GÜBRE (Büyükbaş)	342.669,00	Ton.
GÜBRE (Küçükbaş)	84.920,00	Ton.
GÜBRE (Tavuk)	12.000,00	Ton.

Kaynak: Bakanlık İl Müdürlüğü (2019)

İl genelinde Müdürlüğümüz Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı 70.521 tarım işletmesi bulunmakta olup, bu işletmeler genel olarak Türkiye genelinde olduğu gibi parçalı arazi yapısına sahiptir. Her tarım işletmesinin 4 kişilik aileden oluştuğu varsayılırsa ilimizde 282.804 kişi geçimini tarımdan sağlamaktadır diyebiliriz. İlimizde Çiftçi Kayıt Sistemine Kayıtlı 3.364.895 dekar tarım arazisi bulunmakta olup kayıtlı tarım işletmelerinin kullandıkları arazilerin ortalama büyüklüğü 47,7 dekadır. Tarım işletmelerinin kullandıkları arazilerin yaklaşık % 30'u 20 dekar ve daha küçük parsel büyüklüğüne sahip olup, ancak % 9'u 100 dekardan büyük parselde sahiptir.

İlimiz genelinde Hayvancılık Bilgi Sistemine kayıtlı 46.172 hayvancılık işletmesi bulunmakta olup; Büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinde işletme başına ortalama 8,2 adet büyükbaş hayvan, küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde ise işletme başına ortalama 65,8 adet küçükbaş hayvan bulunmaktadır. İşletmelerin %60 ı karma, % 29,7 si büyükbaş, % 5,5 i küçükbaş % 1,4 ü ise kanatlı işletmesidir.

İlimizde Rekolte Çalışması Yapılan Ürünler

Yıl	Çekirdeksiz Kuru Üzüm Rekoltesi
2017	310.000 Ton
2018	261.000 Ton
2019	300.000 Ton

Yıl	Zeytin (Ton)	Zeytinyağı (Ton)
2017	254.878	20.869
2018	310.067	28.525
2019	135.645	7.963
Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK)		

Manisa ilinin en önemli bitkisel ürünleri Kuru ve Yaş Üzüm, Zeytin, Kiraz, Tütün, Susam, Kurutmalık ve Yaş Domates, Mısır ve Kavundur. İlimizin Türkiye tarımsal üretimi içerisinde ağırlığı olan tarımsal ürünleri ve ülke üretimindeki yeri TÜİK 2019 yılı verilerine göre aşağıya çıkarılmıştır.

ÜRÜN TÜRÜ	TÜRKİYE ÜRETİMİ	MANİSA ÜRETİMİ	ORANI %
	2019 (TON)	2019 (TON)	
ÜZÜM (Toplam)	4.100.000	1.546.188	37,71
KURUTMALIK ÇEKİRDEKSİZ.	1.230.000	1.093.400	88,89
TÜTÜN .	70.000	16.230	23,19
ZEYTİN.	1.525.000	135.312	8,87
SUSAM	16.893	3.413	19,75
DOMATES.	12.841.990	922.357	7,18
KİRAZ.	664.224	48.465	7,30
BİBER SALÇALIK (KAPYA)	1.234.423	134.349	10,88
KAVUN.	1.777.059	108.778	6,12
MISIR (DANE).	6.000.000	259.359	4,32
CEVİZ	225.000	5.394	2,40
BADEM	150.000	8.030	5,35
BUĞDAY.	15.850.000	240.453	1,52

Kaynak: TÜİK Bitkisel Üretim İstatistikleri (2019)

Manisa bir sanayi ili olmasının yanında, geniş bitkisel ve hayvansal ürün yelpazesi ile Türkiye tarımında çok önemli bir yere sahiptir.

Etlik Tavuk Varlığı 1.
Yumurta Tavuğu Varlığı 3.
Hindi Varlığı 1.
Kurutmalık Çekirdeksiz Üzüm Üretimi 1.
Sofralık Çekirdeksiz Üretimi 1.
Toplam Üzüm Üretimi 1.
Sofralık Zeytin Üretimi 1.
Tütün Üretimi 2.
Kekik Üretimi 2.
Yağlık Zeytin Üretimi 8.
Toplam Zeytin Üretimi 5.
Tatlı Patates Üretimi 1.
Salçalık Domates Üretimi 3.

Turşuluk Hıyar Üretimi 3.
Salçalık Biber Üretimi (Kapya) 3.
Sivri Biber Üretimi 4.
Kereviz Üretimi 4.
Börülce Üretimi 4.
Kiraz Üretimi 4.
Kavun Üretimi 5.
Ispanak 5.
Erik Üretimi 5.
Badem Üretimi 5.
Taze Soğan Üretimi 5.
Şalgam Üretimi 5.

Türkiye İhracatçılar Meclisinin 2019 yılı verilerine göre ilimizden gerçekleşen tarımsal ihracatın parasal değeri 587.620.260 dolar olmuştur. İlimizde tüm sektörlerden yapılan ihracatın değeri 4.429.647.250 dolardır. Tarım sektörünün ihracat değeri ilimizin tüm sektörlerdeki ihracat değerinin % 13,18 sini karşılamaktadır.

Milli Tarım Projesi Havza Bazlı Destekleme Modeli kapsamında,

Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik öneme haiz, bölgesel önem arz eden, insan beslenmesi - sağlığı ve hayvansal üretim açısından önemli 21 ürünün istatistik verileri, ekim nöbeti (münavebe), iklim, toprak ve topografya, su kısıtı verileri (mevcut su potansiyeli ve bitki su tüketimi), İl-İlçe (Kamu, STK ve Üniversiteler) önerileri de dikkate alınarak oluşturulan Karar Destek Sistemi sonuçları ile 3 tarım havzasında bulunan ilimizde toplam 14 ürüne tarımsal destek verilmektedir.

Havza bazlı destekleme modeli çerçevesinde ilimizde desteklenen ürünler ise Arpa, Buğday, Mısır (Dane), Pamuk (Kütlü), Yem Bitkileri, Zeytinyağı, Nohut, Kuru Fasulye, Mercimek, Ayçiçeği (Yağlık), Çavdar, Triticale, Patates ve Yulaftır.

Devam Eden Projelerimiz.

1- Dünya Gıda ve Tarım Örgütü ortaklığında yürütülen "İstihdam Olanakları Vasıtasıyla Geçici Koruma Altında bulunan Suriyelilerin (Mültecilerin) ve konuk toplulukların Özgüvenlerinin artırılması ve tarıma dayalı geçimlerinin geliştirilmesi"

2- Sosyo-Ekonomik Entegrasyonun Desteklenmesi ve İş Fırsatlarının Yaratılması Yoluyla Türkiye’de Geçici Koruma Altında Bulunan Suriyelilerin ve Ev Sahibi Toplulukların Dayanıklılığının Artırılması

3- Alaşehir TDİOSB (Jeotermal Kaynaklı) Teknolojik Sera Kurulması Projesi

4- Soma Termik Santrali Kül Depolama Alanında **Teknolojik Sera Alanı Projesi**

5- Demirci Gördes ve Selandi İlçelerinde Akdeniz Meyve Sineğinden Ari Alan Oluşturulması Projesi

6- Manisa Büyükşehir Belediyesi ile proje paydaşı olduğumuz Erken Uyarı ve İklim İstasyonları Projesi (Halihazırda 24 adet erken uyarı ve iklim istasyonları alımı gerçekleştirilmiştir ve faaliyete alınma safahatındadır.)

7- Salihli İlçesi Kordon Mahallesi 500 dekar bağ alanında Biyoteknik Mücadele Projesi

8- Salihli Koç-Teke Ağılı Projesi

9- Kanadı Noktalı Sirke Sineği Projesi

10- Zeytin Sineğinde Kısmi Yan Dal Mücaledesi Projesi (Kırkağaç 1500 dekar alan, Soma 500 dekar alan ve Akhisar 500 dekar alanda)

11- Kırkağaç Zeytin Sineğinde Besi Tuzağı (Biyoteknik) Projesi

İlimizde Bakanlığımız Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı 2019 yılı ödemeleri kapsamında toplam 8.808.389.- TL Hibe ödemesi gerçekleşmiştir.

HİBE PROGRAMI	TUTAR
Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Ekonomik Yatırımlar	6.449.349
Bireysel Sulama Ekipman Alımı	2.359.040
Toplam	8.808.389

İlimiz çiftçilerine 2019 yılı destekleme ödemeleri kapsamında toplam 175.432.207,60 TL Bitkisel üretim destekleme ödemesi yapılmıştır. Destekleme ödemeleri devam etmektedir.

Bitkisel Üretim Desteklemeleri	MİKTARI
Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği	309.201,97
Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği	3662433,68
Biyoteknik Mücadele 2018 (Feromon+Tuzak 50TL/da) (Bağ+Ayva için)	9.004.894,50
Biyolojik ve Biyoteknik 2019 (Feromon+Tuzak+Faydalı Böcek 520 TL/da)	104.723,32
Biyolojik ve Biyoteknik 2019 (Feromon+Tuzak 120 TL/da)	43.141,20
Zeytinyağı Destekleme Ödemesi	10741926,05
Çatak 2016 ve Sonrası	8.106.462,48
Lisanslı Depo (İlave Kira Desteği)	517,65
Lisanslı Depo (Nakliye Desteği)	35.046,24
Lisanslı Depo (Analiz Ücreti Desteği)	1.207,83
Fark Ödemeleri Dane Mısır 2018 1. Grup Ödemeler	5.802.839,68
Fark Ödemeleri Dane Mısır 2018 2. Grup Ödemeler	967.636,19
Geleneksel Zeytin Bahçelerinin Rehabilitasyon Desteği	11.132,70
Fark Ödemeleri Desteği 2018 (Hububat, Baklagil) 1. Grup Ödemeler	1.360.226,32
Fark Ödemeleri Desteği 2018 (Hububat, Baklagil) 2. Grup Ödemeler	1.100.059,37
Fark Ödemeleri Desteği 2018 (Hububat, Baklagil) 3. Grup Ödemeler	230.100,51
Yağlı Tohumlu Bitkiler 2018 (Pamuk)	37.771.783,16
Mazot ve Gübre Desteği	72.598.361,39
Mazot ve Gübre Desteği 1. Fark	9.434,05
Küçük Aile İşletmesi Desteği	729.424,40
Yem Bitkileri Desteklemesi	17.570.014,49
Yem Bitkileri Desteklemesi 1. Fark	36.289,50
Fındık Alan Bazlı Gelir Desteği	17.177,82
BOMBUS Arısı Desteği	67.260,00
F.Ö. Dane Zeytin Desteği	4.647.158,03
Katı Organik/Orgamineral Gübre Desteği	503.755,07
Sertifikalı Tohum Üretim Desteği	
Organik Tarım Desteği	
İyi Tarım Uyg. Desteği	
TOPLAM	175.432.207,60

Hayvancılık Desteklemeleri	Destekleme Tutarı (TL)
Çiğ Süt Desteklemesi 2019	37.665.864
Buzağı Desteklemesi (2019/1)	16.553.400,00
Anaç Manda Desteklemesi (2019)	78.500,00
Malak Desteklemesi (2019/1)	17.750,00
Besilik Erkek Sığır Desteklemesi (2019)	3.185.750,00
Anaç Koyun Keçi Desteklemesi (2019)	10.154.500,00
Sürü Büyütme ve Yenileme Desteği (2019)	3.374.200,00
Halk Elinde Ülkesel Küçükbaş Hayvan Islahı	991.330,00
Sürü Yöneticisi (Çoban) İstihdamı Desteklemesi (2019)	935.000,00
Büyükbaş Küpeleme Desteklemesi (DSYB) 2019	124.303,50
Süt Kalitesinin Desteklenmesi (2019)	1.128.200,00
Arılı Kovan Desteklemesi 2019	834.615,00
Geleneksel Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması 2019	83.750
Su Ürünleri Yetiştiriciliği Desteklemeleri 2019	329.541,75
Toplamı	75.456.704,25

2019 yılı Hayvancılık ödemeleri kapsamında Bakanlığımız tarafından çiftçilerimize toplam 75.456.704,25 TL Hayvancılık destekleme ödemesi yapılmıştır. Destekleme ödemeleri devam etmektedir.

TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜNÜN GENEL TANITIMI

MÜDÜRLÜĞÜMÜZÜN GÖREVLERİ

Müdürlüğümüz; Manisa ili sınırları içinde Tarım ve Orman Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 03/06/2011 tarih ve 639 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28. maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan “Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Taşra Teşkilatı’nın Kuruluşu, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelike” göre, ilin tarımsal (bitki, hayvan ve su ürünleri) üretim faaliyetlerini yönlendirmek, hizmetin gerektirdiği planlamaları yapmak, projeleri hazırlamak uygulamak ve sonuçları değerlendirmek, üreticinin ihtiyacı olan girdileri temin ve tevzii etmek, yeni teknolojik gelişmeleri üreticiye yaymak üzere çalışmalar yapmaktadır.

Bu çalışmaları aşağıdaki faaliyet alanları içinde özetlenmiştir;

- İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve üretim potansiyelini belirlemek,
- Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleştirilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile işbirliği yapmak,
- Tarım ürünlerinin işlenip, değerlendirilmesine, pazarlanmasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,
- Tarımla ilgili her türlü istatistiki bilginin zamanında toplanmasını sağlamak,
- İl dahilinde hayvansal ve bitkisel hastalık ve zararlıları belirlemek, koruma programlarını hazırlamak ve uygulamak,
- Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yaygınlaştırılması için il bazında çalışmalar yapmak,
- Tarım ve kırsal kalkınma projeleri hazırlamak, projeye dayalı işletmelerin kredi taleplerini incelemek,
- İl dahilinde ilaç bayileri ve ilgili kişileri gıda ve yem stoklarını kontrol etmek, etüt ve envanterlerini hazırlamak, teknik ve sağlık şartları bakımından gerekli denetimleri yapmak,
- Su ürünleri ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ile ilgili çalışmalar yapmak,
- Kayıt sistemleri veri girişleri ve destekleme uygulamalarını yapmak,

- Çiftçi malları korunması, tabii afet yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,
- Köy el sanatlarının geliştirilmesi ve mamullerinin pazarlanmasına yardımcı olmak,
- Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını teşvik etmek, etüt ve projeler hazırlamak, mali yardımda bulunmak ve denetlemek,
- Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,
- Çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamaktır.

Müdürlüğümüz bu çalışmaları, **Şube Müdürlükleri** ve **İlçe Müdürlükleri** kanalı ile yürütmektedir.

PERSONEL DURUMU

MANİSA İL MÜDÜRLÜĞÜ	PERSONEL SAYISI	17 İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ	PERSONEL SAYISI
Genel İdari Hizmetler	16	Genel İdari Hizmetler	52
Avukat	3	Teknik ve sağlık Hizmetleri	31
Teknik ve sağlık Hizmetleri	6	Mühendis	279
Mühendis	97	Veteriner Hekim	120
Veteriner Hekim	22	Biyolog - Su Ürün. Mühendisi	4
Biyolog - Su Ürün. Mühendisi	3	Teknisyen- Tekniker	83
Teknisyen- Tekniker	25	Yardımcı Hizmetler	9
Yardımcı Hizmetler	7	İşçi	36
İşçi	37	4-B Personel	101
4-B Personel	24	TOPLAM	715
TOPLAM	241		

Manisa İl Müdürlüğünde 241 ve İlçe Müdürlüklerinde 715 personel olmak üzere toplam **956** personelle hizmet verilmektedir.

BİNA VE LOJMAN DURUMU

Müdürlüğümüz Manisa ili Şehzadeler İlçesi 2. Anafartalar Mahallesi 1513 Sokak 16 Numaralı adreste bulunmaktadır. Geniş bir kampüs alanı içerisinde 4 katlı ana hizmet binası, 2 katlı idari bina, yemekhane ve yardımcı hizmetler binası, analiz laboratuvarı binası ile garaj ve atölye personel binası yer almaktadır. Ana hizmet binası içerisinde Şehzadeler İlçe Müdürlüğümüz ve Şube Müdürlüklerimiz bulunmaktadır. Aynı zamanda kampüs içerisinde 2 katlı binada hizmet veren Yunusemre İlçe Müdürlüğü ile Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği binası da yer almaktadır. İl ve İlçe Müdürlüklerimizin hizmet bina durumlarını gösterir tablo aşağıda verilmiştir.

Mevcut Hizmet Binamızın fiziki şartları yetersiz olduğundan yeni hizmet binası inşaatı projemiz 2019 yılında ihale edilmiş ve inşaat ruhsatı çalışmaları tamamlanmıştır. Yeni Hizmet Binamız 10 bin metrekare kapalı alan projelendirilmiştir. İhale bedeli 23 milyon 500 bin liradır.

İlçesi	Bina Durumu	Yüzölçümü (m2)
İL MÜDÜRLÜĞÜ	Merkez binaları lojmanları ve bahçe	26.849,44
ALAŞEHİR	Hizmet Binası ve Bahçe	1.000
AKHISAR	Hizmet Binası lojmanlar ve Bahçe	3.444
AHMETLİ	Hizmet Binası (Kaymakamlık Bina)	117
DEMİRCİ	Hizmet Binası	224
GÖRDES	Hizmet Binası ve Bahçe	1.302
GÖLMARMARA	Hizmet Binası (Yıkıldı Arsa)	972
KIRKAĞAÇ	Hizmet Binası ve Bahçe	811
KÖPRÜBAŞI	Hizmet Binası ve Bahçe	1.073
KULA	Hizmet Binası	174
SARUHANLI	Hizmet Binası ve Bahçe	9.395
SALİHLİ	Hizmet Binası ve Bahçe	1.926
SARIGÖL	Hizmet Binası ve Bahçe	4.675
SELENDİ	Hizmet Binası ve Bahçe	783
SOMA	Hizmet Binası ve Bahçe	1.250
TURGUTLU	Hizmet Binası ve Bahçe	3.00
YUNUSEMRE	Merkez Kampüs İçerisinde	
ŞEHZADELER	Merkez Hizmet Binası içinde	

ARAÇ VARLIĞI: İl Müdürlüğümüz ile İlçe Müdürlüklerimizin hizmetlerini gerçekleştirmek için kullandığı araçların durumunu gösterir tablo aşağıda yer almaktadır

İLÇE	BİNEK	PİCK-UP	ANALİZ ARACI	MİNİBÜS	MOTOSİKLET	DİĞER	KİRALIK	TOPLAM
MERKEZ	2	7	1	1			14	25
AHMETLİ		1					2	3
AKHİSAR	1						7	8
ALAŞEHİR		2			1		7	10
DEMİRCİ	1	1					3	5
GÖLMARMARA		1					2	3
GÖRDES	2	1					3	6
KIRKAĞAÇ		1					3	4
KULA		1					3	4
KÖPRÜBAŞI		1					2	3
SALİHLİ	1	3			1		6	11
SARIGÖL		3					2	5
SARUHANLI		1					4	5
SELENDİ	1	1					2	4
SOMA		1					4	5
TURGUTLU		3					5	8
ŞEHZADELER							5	5
YUNUSEMRE	1	1					5	7
TOPLAM	9	29	1	1	2		79	121

GIDA VE YEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

1. Gıda ve yem güvenilirliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruyucu tedbirleri Bakanlığın belirlediği esasları il düzeyinde yürütmek
2. Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin üretim, işleme ve satış-pazarlama ile ilgili izin ve kayıtlarını yapmak, üretim, satış yeri ve toplu tüketim yerlerinin izleme, kontrol ve denetimlerini yapmak,
3. Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
4. Organik tarım ve iyi tarım uygulamalarına göre üretilen ürünlerin gıda güvenliği yönüyle denetimlerini yapmak,
5. Bakanlıkça verilen görev çerçevesinde gıda kalıntı izlemeleri yanında bireysel şikayet veya alo gıda ihbar hattına gelen şikayetlerle ilgili gerekli inceleme ve denetleme işlemlerini yürütmek,
6. Gıda ve beslenmeyle ilişkili olarak gerek bakanlıktan gelen, gerekse il düzeyinde belirlenmiş projelerle ilgili çalışmalar yürütmek,
7. Konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelerini teslim etmek,
8. Yem ve yem katkı maddelerinin üretim, işleme ve satış, ihracat, ithalat ile ilgili olarak gerekli kontrolleri ve işlemleri yapmak, denetlemelerini gerçekleştirmek,
9. Görev alanı ile ilgili gıda üretimi ile ilgili değişen bilgileri ve yeni teknolojileri üreticilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek; çocuklar, kadınlar ve gençler için eğitim programlarını ve projeleri uygulamak,
10. Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının şubemize verdiği iş ve işlemleri yürütmek; tütün ve alkol satış belgelerini düzenlemek
11. Takviye edici gıda ithal eden, üreten işleyen ve piyasaya arz eden firmaların denetlenmesi ve takviye edici gıdaların onay işlemlerini gerçekleştirmek,

12. Şeker Dairesi Başkanlığının şubemize verdiği iş ve işlemleri yürütmek; İmalatçı ve ihracatçıların dahilinde işleme rejimi veya benzer uygulamalar çerçevesinde kullandıkları şekerlere ilişkin numune çalışmaları yapmak, 4634 sayılı Kanun ile Bakanlığa verilen görevlerin ifasına yönelik olarak, şeker sektöründe faaliyette bulunan veya şekeri girdi olarak kullanan her türlü gerçek veya tüzel kişiler nezdinde numune alma, inceleme, araştırma ve denetim yapmak,
13. Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

GIDA VE YEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ 2019 YILI ÇALIŞMALARI

Merkezde 24, ilçelerde 211 fiilen görev yapan kontrol görevlisi ile gıda ve yem üretim, toplu tüketim ve satış yerleri olmak üzere toplam 16672 işyerine 29291 denetim gerçekleştirilmiştir. İlçeler bazında gerçekleştirilen denetim miktarları tablo halinde aşağıda gösterilmektedir.

İlçe	YEM DENETİM	GIDA DENETİM	GENEL TOPLAM
AHMETLİ	2	641	643
AKHİSAR	103	4742	4845
ALAŞEHİR	47	1492	1539
DEMİRCİ	23	848	871
GÖLMARMARA	0	358	358
GÖRDES	25	906	931
KIRKAĞAÇ	28	780	808
KÖPRÜBAŞI	3	296	299
KULA	42	1135	1177
SALİHLİ	116	2963	3079
SARIGÖL	0	556	556
SARUHANLI	37	1078	1115
SELENDİ	11	528	539
SOMA	77	1648	1725
ŞEHZADELER	95	3024	3119
TURGUTLU	115	3619	3734
YUNUSEMRE	51	3902	3953
GENEL TOPLAM	775	28516	29291

Manisa ilinde 5996 Sayılı Kanun kapsamında Bakanlık ve İl kontrol planlarına istinaden 841 adet; 53 adet CİMER, TİMER başvurusuna istinaden 88 adet; Risk(Rutin) esaslı olarak 19518 adet; ihbar ve şikâyeteye istinaden 5 adet; ihracat ile ilgili olarak 1862 adet; Avrupa Birliğine Kuru meyve ihracatı ile ilgili olarak 112 adet; ithalat ile ilgili olarak 4 adet; izlenebilirlikle ilgili olarak 31 adet; Onay/Şartlı Onay ile ilgili olarak 90 adet; takip denetimi 1936 adet denetim ile toplamda 29414 adet denetim yapılmıştır. (* Toplam sayıya Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve su Ürünleri Şube Müdürlüğünün yaptığı denetimler de yer almaktadır.)

1. Bu denetimlerde 1936 adet numune alınmıştır. Muayene ve analiz sonuçlarına göre 1818 adet numune olumlu, 103 adet numune olumsuz bulunmuştur.
2. Yapılan denetimler ve alınan numune analizleri sonucunda olumsuzluklara rastlanmış ve sonucunda 379 adet cezai işlem uygulanmıştır. İlimizde 2019 yılında uygulanan idari para cezası toplamı 3.589.135 ₺ dir.

3. Ayrıca Alo Gıda 174 ile gelen 673 adet ihbar ve şikâyet başvurusuna 601 adet denetim yapılmıştır. 144 adet denetimde olumsuzluklara rastlanılmış ve bu kapsamda 68 adet cezai işlem uygulanmıştır.
4. 2019 yılında Müdürlüğümüzde 14 adet ithalat gerçekleştirilmiştir.
5. 2019 Yılında Müdürlüğümüzce toplamda 8706 adet ihracat sertifikası düzenlenmiş olup Rusya Federasyonu Gıda Sağlık Sertifikası 2946 adet, genel ihracat sertifikası 5357 tane, Serbest Satış Sertifikası 70 adet düzenlenmiştir.
6. Manisa ilinde Gıda Güvenliği Bilgi Sistemine göre 25 tane gıda kaynaklı hastalıklı vaka/salgın yaşanmıştır.

İLÇE	ONAYLI GIDA İŞLETMESİ	KAYITLI GIDA ÜRETİM İŞLETMESİ	KAYITLI GIDA SATIŞ TOPLU TÜKETİM İŞLETMESİ	DİĞER İŞLETMELER	TOPLAM GIDA İŞLETMESİ
AHMETLİ	4	29	182	8	223
AKHİSAR	30	506	1788	195	2519
ALAŞEHİR	6	168	822	84	1080
DEMİRCİ	27	54	360	26	467
GÖLMARMARA	0	16	153	40	209
GÖRDES	14	30	300	39	383
KIRKAĞAÇ	7	81	370	49	507
KÖPRÜBAŞI	4	20	129	8	161
KULA	35	61	459	34	589
SALİHLİ	58	191	1572	140	1961
SARIGÖL	14	39	346	30	429
SARUHANLI	14	91	456	43	604
SELENDİ	11	14	219	49	293
SOMA	12	97	959	23	1091
ŞEHZADELER	13	193	1808	137	2151
TURGUTLU	20	205	1450	176	1851
YUNUSEMRE	15	205	1706	228	2154
TOPLAM	284	2000	13079	1309	16672

2019 yılında Manisa ilimizde 2365 adet kayıt/onay belgesi düzenlenmiştir.

İlimizde faaliyet gösteren gıda sanayi firmaları ise 2292 adet olup faaliyet konularına göre sayılarını gösterir tablo altta yer almaktadır.

Manisa ilinde Meyve Sebze İşleme, Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzeme Üretiminde, Zeytinyağı Üretiminde, Meyve ve Sebze İşleme, Doğal ve Fabrikasyon Kurutulmuş Ürün İşleme, Alkollü ve Alkolsüz İçecekler konusunda ve bir çok konuda Türkiye'nin en büyük firmalarını barındırmaktadır.

Faaliyet Konusu	İşletme Sayısı
ÜRETİM	2006
Alkollü içki üretimi	18
Alkolsüz içecek üretimi	16
Aromatik sular ve aromatik yağ üretimi	6
Baharat işleme	6
Bal, polen, arı sütü ve temel petek üretimi ve ambalajlama	4
Bisküvi, çikolata, kakaolu ve benzeri ürünler üretimi	6
Bitkisel ve siyah çay işleme	1
Buz üretimi	3
Çerez, cips ve benzeri ürünler üretimi	12
Diğer gıda üreten iş yerleri	17
Doğal veya fabrikasyon olarak kurutulmuş gıda, kuruyemiş işleme	59
Dondurma ve yenilebilir buz ürünleri üretimi	12
Dondurulmuş gıda maddesi üretimi	3
Ekmek ve ekmek çeşitleri üretimi	418
Entegre fındık, fıstık ve benzeri ürünleri işleme	2
Fermente ve salamura ürün üretimi	374
GIDA İLE TEMAS EDEN MADDE VE MALZEME ÜRETİMİ	44
Hazır çorba ve bulyon, puding, toz karışımlar, mayonez, sos ve benzeri üretimi	5
Hazır yemek, tabldot yemek üretimi	96
Her türlü gıda katkı maddesi ve aroma maddesi üretimi	1
Hububat ve bakliyat üretimi	1
Kahve ve kahve ürünleri üretimi	12
Makarna ve irmik üretimi	2
Meyve sebze paketlenme, boylama, sarartma ve mumlama	46
Meyve ve/veya sebze işleme	56
Pasta, börek, hamur ve sütü tatlılar gibi her türlü pastacılık ürünleri üretimi	253
Sade pide üretimi	6
Sıvı ve katı bitkisel yağ üretimi	4
Süt ve süt ürünleri üreten iş yerleri	2
Şeker paketlenme	3
Şekerleme üretimi	21
Şuruplu Tatlılar	7
Tahin, helva ve pekmez üretimi	27
Takviye edici gıdaların üretimi	2
Tuz işleme	3
Un üretimi	27
Unlu mamuller üretimi	252
Yağhaneler ve yağ dolumu	144
Yeniden ambalajlama/Gıda ambalajlama	17
Zeytinyağı üretimi (yağhaneler hariç)	18
YEREL MARJİNAL VE SINIRLI FAALİYETLER KAPSAMINDA İŞLETMELER	1

ONAYA TABİ GIDA İŞLETMELERİ	285
Balıkçılık Ürünleri	1
Çiğ Süt Ve Süt Ürünleri	202
Et Ürünleri	11
Evcil Tırnaklıların Eti	22
Genel Faaliyet Gösteren İşletmeler (Sıcaklık Kontrollü Müstakil Soğuk Depo)	1
Kanatlı Ve Tavşanımsıların Eti	6
Kıyma, Hazırlanmış Et Karışımları Ve MAE	6
Yumurta Ve Yumurta Ürünleri	36

İlçeler bazında gıda ve yem işletmelerini gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

İLÇE	ONAYLI YEM İŞLETMESİ	KAYITLI YEM İŞLETMESİ	TOPLAM YEM İŞLETMESİ	TOPLAM GIDA İŞLETMESİ	GENEL TOPLA M
AHMETLİ	0	9	9	222	231
AKHİSAR	6	59	65	2434	2499
ALAŞEHİR	2	41	43	1031	1074
DEMİRCİ	4	16	20	448	468
GÖLMARMARA	0	8	8	205	213
GÖRDES	3	25	28	372	400
KIRKAĞAÇ	2	21	23	515	538
KÖPRÜBAŞI	1	9	10	156	166
KULA	5	37	42	559	601
SALİHLİ	21	58	79	1853	1932
SARIGÖL	1	11	12	403	415
SARUHANLI	4	38	42	587	629
SELENDİ	1	20	21	273	294
SOMA	3	14	17	1081	1098
ŞEHZADELER	8	50	58	2052	2110
TURGUTLU	18	33	51	1784	1835
YUNUSEMRE	6	25	31	2138	2169
GENEL TOPLAM	85	474	559	16113	16672

1. İl Müdürlüğünde Şubemiz Başkanlığında 17 İlçe Müdürlükleri ile 2019 Yılı Değerlendirme Toplantısı yapıldı, İlçe Müdürlüklerinin yaşadığı problemler ve Şube Müdürlüğünün tespit ettiği konular hakkında değerlendirme toplantıları yapıldı.
2. İl Müdürlüğünde Şubemiz Başkanlığında 17 İlçe Müdürlükleri personellerine Türk Gıda Kodeksi Tüketicileri bilgilendirme ve Etiketleme Yönetmeliği konusu hakkında toplantı yapıldı.
3. İl Müdürlüğünde Şubemiz Başkanlığında 17 İlçe Müdürlükleri personelleri ile birlikte Gıdanın Resmi Kontrollerinde Dikkat Edilmesi Gerekenler konusu hakkında toplantı yapıldı.
4. İl Müdürlüğümüz tarafından kontrol görevlilerine yönelik Temel HACCP ve HACCP Tetkik Konularında eğitim yapılmış ve toplamda 53 kişiye eğitim verilmiştir.
5. Manisa ilinde Bakanlığımızın talimatları ile de 2019 yılında Türk Gıda Kodeksi Tüketicileri bilgilendirme ve Etiketleme Yönetmeliği konusunda aşağıda belirtilen kurumlarda 1033 kurum ve işletme yetkililerine bilgilendirme toplantıları yapılmıştır;
6. İl Müdürlüğünde Şubemiz Başkanlığında 17 İlçe Müdürlükleri tarafından Gıda Güvenilirliği ile Gıda Kayıpları ve İsrafi konusunda Ortaöğretim kurumlarında 114 adet eğitim yapılmış ve 11503 kişiye eğitim verilmiştir.
7. İl Müdürlüğünde Şubemiz Başkanlığında 17 İlçe Müdürlükleri tarafından Okul Kantin Çalışanlarına Okul Kantinlerine dair Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği konusunda 3 adet eğitim yapılmış ve 223 kişiye eğitim verilmiştir.

8. İl Sağlık Müdürlüğü ve İl Müdürlüğümüz personelleri tarafından İl Yeterli ve Dengeli Beslenme ve Hareketli Yaşam Kurulu üyelerinin yer aldığı kurum çalışanlarına "Sağlıklı ve Güvenilir Gıda, Yeterli ve Dengeli Beslenme Eğitimleri" konusunda 3 adet eğitim yapılmış ve 129 kişiye eğitim verilmiştir.
9. Gördes İlçe Müdürlüğümüz tarafından gıda işletme çalışanlarına yönelik 5 eğitim düzenlenmiş ve 63 kişiye eğitim verilmiştir.
10. Salihli İlçe Müdürlüğümüz tarafından Adalet Bakanlığına bağlı olarak faaliyetini gösteren cezaevi çalışanlarına Gıda Güvenilirliği ve Doğru Mal Kabulü konusunda 30 kişiye eğitim verildi.
11. Salihli İlçe Müdürlüğümüz tarafından özel kurumların talebi doğrultusunda kuruma bağlı 60 öğrenciye Gıda Güvenilirliği konusunda eğitim verildi.
12. Saruhanlı İlçe Müdürlüğümüz tarafından Gıda Güvenilirliği ve Beslenme konusunda öğrenci velilerine yönelik eğitim yapılmış ve eğitime 15 kişi katılmıştır.

BITKİSEL ÜRETİM VE BITKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

3.6.2011 tarihli 639 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 28. maddesi hükümlerine dayanarak hazırlanan yönerge kapsamında İl Müdürlüğü, Şube Müdürlükleri ve görevleri düzenlenmiştir. Bu yönerge kapsamında Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğümüzün görevleri aşağıdaki gibidir.

1. İlin bitkisel üretim potansiyeline uygun geliştirme projeleri hazırlamak veya hazırlatmak,
2. İl için uygun olan çiftçilere kazanç sağlayıcı, bitkisel üretim desenlerini program, plan ve politikalara dayalı olarak belirlemek,
3. Bitkisel üretimi tarım-sanayi entegrasyonunu sağlayacak şekilde yönlendirmek,
4. İldeki bitkisel ürünlerde üretimi, verimliliği ve çeşitliliği artırıcı çalışmalar yapmak,
5. Ürün kaybını ve ekolojik sisteme zarar verici faaliyetleri önleyici işlemleri yürütmek, İnsan sağlığını ve ekolojik dengeyi gözeterek yeni üretim şekillerinin ilde uygulanması yönünde çalışmalarda bulunmak, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak,
6. Sertifikalı tohumluk, fide-fidan kullanımını yaygınlaştırma çalışmaları yapmak, üretici kuruluşların yetkilendirilmesi, kayıt ve denetimlerini sağlamak,
7. Gübre ve toprak düzenleyicilerinin ithalatı ve piyasa arz edilen ürünlerin uygunluğunu denetlemek, üretim yerleri, depoları, bayileri ve fabrikaları için gerekli uygunluk denetimlerini gerçekleştirmek, ilgili rapor ve belgeleri düzenlemek,
8. Üreticilere toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,
9. İl dahilinde bitkilere zarar veren hastalık, zararlı ve yabancı otları tespit etmek ve mücadele programları hazırlamak, bitki sağlığını korumak, bitki hastalık ve zararlıları ile en az kimyasal kullanımını sağlayıcı yöntem ve teknikleri uygulamak, bitki ve bitkisel ürün hareketlerini kontrol ederek ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini yürütmek, çözölemeyen problemler için ilgili kurumlarla işbirliği yapmak,
10. Zirai ilaç, alet ve makineleri satış, imalat ve bayiliği kontrollerini, kaydını yapmak, izin vermek gerekli denetimleri yapmak,
11. Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,
12. Konusu ile ilgili yayım programını hazırlamak, eğitim ve yayım çalışmalarında kullanılacak materyalleri hazırlamak,
13. Genç çiftçileri, kadınları ve çiftçi çocuklarının eğitimi için program ve projeleri hazırlamak, uygulamak.

BITKİSEL ÜRETİM VE BITKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ 2019 YILI ÇALIŞMALARI

BITKİ KORUMA ÇALIŞMALARI

Bitki hastalık, zararlı ve yabancı ot mücadelesinde; mücadele etmenlerinin yoğunluk durumları, biyolojileri, çevre koşulları, faydalı ve zararlılar dengesi vb. konular dikkate alınarak yapılan çalışmalarda amaç, tüketicilerin sağlıklı ve yeterli düzeyde ürüne ulaşabilmesinin yanında, çevrenin korunmasını sağlamaktır. Zirai mücadele

alışmaları ile ürünlerin kalitesi ve verimi yükseltirirken, kullanılan kimyasalların çevre ve insan sağlığına da olumsuz etki yapmasını engellemektir.

2019 yılında Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğümüz tarafından yapılan bitki hastalık ve zararlıları ile mücadele çalışmaları şu şekilde gerçekleşmiştir.

Zirai mücadele alet ve makine üretim işletmeleri;

İlimizde yoğunluğu Turgutlu ilçemizde olmak üzere toplam 52 adet Zirai mücadele alet ve makine üretim işletmesi mevcuttur. İşletmelerin ilçelere göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu işletmelere 2019 yılında 71 denetim gerçekleştirilmiştir.

İLÇELER	TOPLAM
AKHİSAR	2
ALAŞEHİR	2
GÖLMARMARA	1
SALİHLİ	3
SARUHANLI	3
TURGUTLU	37
YUNUSEMRE	4
TOPLAM	52

Zirai mücadele alet ve makine bayileri;

İlimizde 171 adedi özel, 53 adedi ise tüzel kişi olmak üzere toplam 224 adet Zirai mücadele alet ve makine bayisi faaliyet göstermektedir. 2019 yılında Manisa'daki 224 Alet Makina bayisine toplamda 366 denetim gerçekleştirilmiştir.

Zirai mücadele alet ve makine bayilerinin ilçelere göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

İLÇELER	ÖZEL BAYİLER	TÜZEL BAYİLER	TOPLAM
AHMETLİ	3	1	4
AKHİSAR	27	5	32
ALAŞEHİR	28	8	36
DEMİRCİ	1	1	2
GÖLMARMARA	3	1	4
GÖRDES	4	1	5
KIRKAĞAÇ	8	2	10
KÖPRÜBAŞI	1	1	2
KULA	6	1	7
SALİHLİ	26	7	33
SARIGÖL	19	4	23
SARUHANLI	13	8	21
SELENDİ	1	1	2
SOMA	8	2	10
ŞEHZADELER	14	6	20
TURGUTLU	7	2	9
YUNUSEMRE	2	2	4
TOPLAM	171	53	224

Bitki koruma ürünü bayileri;

İlimizde toplam 409 adet Bitki Koruma Ürünleri bayisi bulunmaktadır. 2019 yılında Manisa'daki 409 BKÜ (Bitki Koruma Ürünü) bayisine toplamda 1.530 denetim gerçekleştirilmiştir. İlçelere göre dağılımını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır. Yapılan denetimlerde 10 adet idari para cezası uygulanmıştır.

Bitki Koruma Ürünü Bayii Tablosu			
İLÇELER	TOPLAM	İLÇELER	TOPLAM
AHMETLİ	17	SALİHLİ	57
AKHİSAR	42	SARIGÖL	43
ALAŞEHİR	84	SARUHANLI	45
DEMİRCİ	3	SELENDİ	3
GÖLMARMARA	13	SOMA	8
GÖRDES	6	ŞEHZADELER	37
KIRKAĞAÇ	11	TURGUTLU	23
KÖPRÜBAŞI	5	YUNUSEMRE	7
KULA	6	TOPLAM	409

Tohum bayileri;

İlimizde toplam 223 adet tohum bayisi bulunmaktadır. 2019 yılında Manisa'da bulunan 239 Tohum bayisinin tamamı denetlenmiştir. Tohum bayilerinin ilçelere göre dağılımını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

Tohum Bayi Tablosu			
İLÇESİ	ADEDİ	İLÇESİ	ADEDİ
AHMETLİ	6	KULA	6
AKHİSAR	27	SALİHLİ	52
ALAŞEHİR	14	SARIGÖL	16
DEMİRCİ	2	SARUHANLI	23
GÖLMARMARA	6	SELENDİ	3
GÖRDES	4	SOMA	8
KIRKAĞAÇ	7	ŞEHZADELER	25
KÖPRÜBAŞI	5	TURGUTLU	15
YUNUSEMRE	4		
TOPLAM		TOPLAM	223

MEYVE HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE

İlimizde yoğun meyve üretimi yapılmaktadır. Kiraz hemen hemen tüm ilçelerimizde yetiştirilmektedir. Kiraz hasadı Nisan-15 te başlayıp, Ağustos ayı başına kadar olan dönemde devam etmektedir. Fiyatlar 2019 yılında çiftçiyi memnun edecek düzeyde olmuştur.

Kirazda monilya, Yaprak büken, Ağaç kızıl kurdu, Ağaç sarı kurdu, kiraz sineği, kapnodis, yaprak biti zararlılarına karşı tuzak ve arazi gözlemlerine göre ilaçlama ilanı verilmektedir.

Bahçelerde dölleyici eksikliği, çiçek döneminin yağışlı ve serin gitmesi sorun oluşturmaktadır.

Ağaç yazıcı böceği lokal bölgelerde sorun oluşturmaktadır. Dimethoate etkili maddesinin kirazda yasaklanması bazı konularda tek etkili madde olması sebebiyle sorun oluşturmaktadır.

Yapılan surveyler sonucunda kirazda ilçelerimizde Drosophila suzukii zararlısı tespit edilmiş olup bu alanlarda 2019 yılında mücadele amaçlı eğitimler yapılmıştır. Salihli İlçemizde yapılan eğitim çalışmaları ile Ege Yaş meyve ve sebze ihracatçı birliklerinden temin edilen 4 ton sirke ile tüm kiraz yetiştirilen alanlarda tuzak asımı gerçekleştirilmiştir. Demirci İlçesinde 21 mahallede eğitim yaparak bu konuda farkındalık taratılmaya çalışılmıştır. Demirci İlçesinde ISPM-26 standartında akdeniz meyve sineğinden ari alan oluşturulması projesi 2 yılında devam etmiş olup, komşu ilçe olan Gördes İlçesinde 25 mahallede de tuzak asımı yapılarak projeye dahil edilmiştir. 2019 yılında Demirci İlçesi 390

tuzak, Gördes İlçesi 75 tuzakta yapılan sayımlarda Akdeniz Meyve Sineğine rastlanmamıştır. Proje sonuç raporu yazılarak Bakanlığa gönderilmiştir.

Bakanlığımız survey programında olan konularda yapılan surveylerde zararlıya rastlanmamıştır. Çine ve Güney Koreye yetki alacak bahçeler Müdürlüğümüzce denetlenmiş olup, ilimizde toplu kiraz yetiştiriciliği yapan toplam 6 kiraz bahçesi uygun görülerek listeye dahil edilmiştir.

İlimizde Ceviz, badem, şeftali, erik, cennet elması, elma yetiştiriciliği de lokal bölgelerde yapılmakta olup, bu meyve çeşitlerinde arız olan zararlılara karşı tuzak asımı yapılarak ilaçlama ilanları müdürlüğümüzce verilmektedir.

2019 yılında yapılan meyve hastalıkları ve zararlıları ile mücadele sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

KONULAR	PROGRAM		GERÇEKLEŞME		GERÇEKLEŞME (%)
Elma Armutta Karaleke	3590	da	2290	da	132
Kayısıda Monilya	28800	da	32,255	da	139
Ayvada Monilya	100	da	100	da	100
Şeftali Yaprak Kıvrırcığı	7240	da	6380	da	100
Ateş Yanıklığı	1200	da	1200	da	171
San-Jose	2300	da	2020	da	100
Erik Koşnili	4200	da	4.100	da	132
Dut Kabuklu Biti	3000	da	2.850	da	105
Elma Ağ Kurdu	450	da	560	da	96
Elma Gövde Kurdu	5	da	150	da	100
Elma İç Kurdu	2545	da	2540	da	119
Ayva İç Kurdu	100	da	100	da	100
Kiraz Sineği	31.650	da	28630	da	106
Meyve Testere Arıları	5550	da	4.550	da	82
Meyve yaprak Bitleri	51.400	da	52.950	da	117
Meyve Ağacı Akarları	25.800	da	34.100	da	462
Yaprak Büken	18.060	da	16.400	da	126
İncir Kanlı balsıra	100	da	100	da	100
Meyve Göz Kurdu	700	da	650	da	130

SEBZE HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE

Hastalık Ve Zararlılar Yönünden Yazlık Sebzeler

- TÜİK 2019 yılı verilerine göre ilimizde toplam 321.254 dekar sebze üretim alanı bulunmaktadır. Sebze üretimi açısından ilimizde 1.sırada domates yetiştiriciliği gelmektedir. (Salçalık Domates 87.806 dekar ve Sofralık Domates 29.417 dekar olmak üzere toplam 117.223 dekar domates üretimi gerçekleştirilmiştir.)
- 2019 yılı hastalık ve zararlılar yönünden özellikle son yıllarda artış gösteren Domates Lekeli Solgunluk Virüsü hastalığı ilimizde yıl itibarıyla yine yoğun olarak görülmüştür.2018 yılında Saruhanlı, Akhisar ve Gölarmara ilçelerinde görülmekle birlikte 2019 yılında bu ilçelerimize ilaveten Şehzadeler ve Yunusmre ilçelerinde de yoğun olarak görülmüştür.Hastalık Mücadelesinde dayanıklı çeşit kullanımı ve trips mücadelesi konusunda üreticilere bilgilendirme yapılmıştır. Ayrıca Bornova Ziraat Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ile birlikte ortak çalışmalar yürütülmüş ve eğitimler yapılmıştır. Ayrıca hastalık teşhisi açısından Enstitü Müdürlüğüne numuneler gönderilmiştir.
- Domates Güvesi zararlısı popülasyonu 2018 yılına oranla aynı ölçüde görülmüştür. Yeşil kurt mücadelesi için kullanılan ilaçlar genel olarak domates güvesini de baskı altına almaktadır. Bu konuda üreticilere gerekli uyarılarda bulunulmuş ve gerekli ilaçlar tavsiye edilmiştir.
- Yeşil Kurt popülasyonunda yoğunluk görülmüştür.

- Danaburnu- Genel bir sıkıntı yaşanmamıştır. Fidelikler kontrol edilmiş ve risk olan yerlere önerilerde bulunulmuştur.
- Lahana Kelebeği- Çok yoğun kelebek çıkışı görüldü. Gerekli öneriler yapılmıştır.
- Bakteriyel ve fungal hastalıklar- Yağış ve iklim kaynaklı çok yoğun bakteriyel ve fungal hastalıklar gözlemlenmiştir.
- Fusarium ve Kavun Sineği yönünden özellikle Manisa-Kırkağaç'ta Kavun üreticileri sıkıntılı bir süreç geçirmiştir.
- Kışlık sebzeler ilimizde (Ispanak hariç) küçük alanlarda küçük aile işletmeciliği şeklinde yapılmaktadır.
- Sebzelerden il genelinde Hasat Öncesi Denetim kapsamında İlçe müdürlükleri tarafından numune alınarak yetkili laboratuvarlara gönderilmiştir. Alınan numunelerden 4 adedinde Tavsiye Dışı Pestisit bulunduğu için ceza işlemi yapılmıştır. (3 bürölce, 1 ıspanak numunesinde)

2019 yılında yapılan sebze hastalıkları ve zararlıları ile mücadele sonuçları tablosu

KONULAR	PROGRAM		GERÇEKLEŞME		GERÇEKLEŞME (%)
Danaburnu	10800	Da	6300	Da	59
Bozkurt	33500	Da	32900	Da	98
Patates Böceği	500	Da	500	Da	100
Kabakgillerde Mildiyö	44000	Da	41000	Da	93
Fideliklerde çökerten	6.072	da	6.072	Da	100
Kabakgillerde Külleme	55950	Da	45800	Da	82
Kırmızı Örümcek	101500	Da	95000	Da	94
Beyaz Sinek	34000	Da	30000	Da	88
Domates Pas akarı	27000	Da	26000	Da	96
Yaprak Galeri Sineği	500	Da	500	Da	100
Patlıcangillerde Külleme	36600	Da	27500	Da	75
Sebzede Yeşilkurt	103000	Da	87500	Da	85
Domates Bakteriyel Benek Hast	40900	Da	28850	Da	71
Sebze Yaprak Biti	89000	Da	83500	Da	94
Domates Güvesi	87100	Da	56900	Da	65
Erken Yaprak Yananıklığı	10000	Da	5000	Da	50
Domates Mildiyö Hastalığı	23000	Da	19000	Da	83
Lahana Kelebeği	200	Da	100	Da	50

HUBUBAT HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE

İlimizde 2019 yılı Hububat ekiliş alanı 960.005 dekarıdır. 2019 yılı süne survey programı kapsamında 118.760 dekar alanda Kıymetlendirme survey çalışmaları 18 ekip 45 teknik elemanla 17 ilçede yapılmıştır. İlimizde süne mücadelesi eğitimi tüm teknik elemanların katılımı ile 09.04.2019 tarihinde Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstüsünün katılımı ile İl Müdürlüğümüzde gerçekleştirilmiştir.

Kışlak survey raporları incelendiğinde son 4-5 yıldır kışlaklardaki süne popülasyonlarında önemli bir değişiklik olmadığı görülmektedir. Bu stabil durum arazideki kıymetlendirme survey sayımlarda da tespit edilmiştir. Önceki yıllara göre ergin popülasyonunda önemli bir artış-azalış olmadığı tespit edilmiştir.

Kaba Survey 25.03.2019-16.04.2019 tarihleri arasında, Kıymetlendirme Surveyi ise 17.04.2019-24.04.2019 tarihleri arasında yapılmıştır.

Kıymetlendirme Surveyi sonucu m2 de 0,8 ve üzeri kışlamış ergin bulunan **12.840** dekarlık survey alanında yumurta (Parazitlenme) surveyi 06.05.2019 tarihinde başlatılmıştır. 15.05.2019 tarihinde bitirilmiştir. İlimizde parazitlenme oranı ortalama % 50-85 olarak tespit edilmiştir.

Kıymetlendirme srveylerinde ergin sneye düşük oranlarda rastlanılması ve parazitlenme srveylerinde parazitlenmenin % 50-85 arasında olması ve nimf sayısının mücadele eiinin altında olması sebebi ile kimyasal mücadele yapılmamıştır.

İlimizde lokal olarak zarar yapan Hortumlu Böcek bu yıl da zararlı konumuna geçmiş olup 04.Nisan.2019 tarihinde kimyasal mücadele için ilan verilmiş ehzadeler, Yunus Emre, Saruhanlı, Akhisar, Turgutlu, Ahmetli, Kırkaa,Salihli ve Alaşehir ilerimizde 15.000 Da alanda bu zararlı ile kimyasal mücadele yapılmıştır.

Pas hastalıklarıilimizde 2011 yılında epidemi yapmıştır. Bu yıl ilkbahar yaışlarının normal seviyelerde seyretmesi sebebi ile pas hastalıkları ilimizde önemli bir zarara yol açmamıştır. Pas hastalıkları bu yıl lokal olarak zarar yapmıştır.

Drenajı kt, tesviyesiz, sık ekim yapılan ve yabancı ot mücadelesi yapılmayan alanlarda pas hastalıklarına şiddetinin arttığı geçen yıllarda görülmüştür. Yapılan eğitimlerde bu konulara ağırlık verilmekte çiftçilerimiz bu konularda eğitilmiştir.

İlimizde Bin Tepeler olarak tabir edilen bölgede geçen yıllara göre Zabrus zararlısının şiddetini arttırdığı tespit edilmiş olup bu konuda çiftçilerimiz bilgilendirilme toplantıları yapılmıştır.

2019 yılında yapılan hububat hastalıkları ve zararlıları ile mücadele sonuçlarını gösterir tablo aaıdadır.

KONULAR	PROGRAM		GERÇEKLEŞME		GERÇEKLEŞME (%)
Sürme	5600	Ton	11640	Ton	207,85
Sne(srvey)	220.000	Da	101200	Da	46,00
Ekin Bambulu	0	Da	0	Da	0,00
Ekin Kambur Bcei	364	Ton	253	Ton	69,50
Buğday Hortumlu Bcei	28000	Da	22000	Da	78,57
Mısırd a Bozkurt	1500	Da	1000	Da	66,66
Mısır Koan Kurdu	50000	Da	43300	Da	86,6
Nohut Antraknozu	93	Ton	400	Ton	430,107
Nohut Mercimek Yeşil Kurdu	900	Da	0	Da	0
Nohut Yaprak Sinei	200	Da	500	Da	250,00
Baklagil Tohum Böcekleri	300	Da	300	Da	100,00
Yonca Hortumlu Bcei	10000	Da	6250	Da	62,50

ENDÜSTRİ BİTKİLERİ HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE

İlimizde pamuk ekim alanları 2016 yılında 17.075 da iken 2019 yılında 102.634 da alana çıkmış olup 1 hastalık ve 8 zararlıya karşı denetimli ifti mücadelesi şeklinde bir mücadele yapılmıştır. Yeilkurt zararlısına karşı bazı ilerimizde kimyasal mücadele yapılmıştır. Son yıllarda pamuk alanlarında damlama sulamaya geildiinden ve Beyazaltın 440, Glodya, Gloria gibi çeşitlerde dekara 550-600 kg ürün alınmıştır.

2019 yılı içerisinde yaklaşık 227.556 da alanda tütün ekilii gerçekleşmiştir. 2019 yılı içerisinde tütünde 4 hastalık ve 4 zararlıya karşı denetimli ifti mücadelesi yapılmıştır. Tütünde ilimizde sözleşmeli üretim yapıldığından kimyasal mücadelede kullanılacak ilaçlar sözleşme sahibi firma tarafından temin edilerek ifti tarafından kullanılmaktadır.

Pamukta makinele hasada uygun ekim yapılması, yüksek verimli çeşitlerin kullanılması ile birlikte verim 600-700 kg'a kadar çıkmıştır.

Tütünde ortalama verim 80-120 kg/da şeklinde gerçekleşmiştir. Her iki üründe epidemi yapan hastalık ve zararlıya rastlanmamıştır. Hastalık ve zararlıdan kaynaklı verim kaybı yaşanmamıştır.

2019 yılında yapılan endüstri bitkileri hastalıkları ve zararlıları ile mücadele sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

KONULAR	PROGRAM		GERÇEKLEŞME		GERÇEKLEŞME (%)
Pamuk Fide kök Çürüklüğü	43	Ton	27	Ton	62,79
Pamuk Toprak Altı Zararlıları	2.500	Da	1.500	Da	60
Pamukta Pembe Kurt Sap Sökümü	7.750	Da	4.400	Da	56,77
Pamukta Yeşil Kurt	15.500	Da	44.577	Da	287,59
Pamukta tütün Thrips	13.300	Da	13.100	Da	98,49
Pamukta Tütün Beyaz Sineği	8.500	Da	15.650	Da	184,11
Pamukta yaprak Biti	16.150	Da	35.376	Da	219
Pamukta yaprak Piresi	13.550	Da	29.377	Da	216,8
Pamukta Kırmızı Örümcek	18.250	Da	16.550	Da	90,68
Pamukta yabancı Ot	19.150	Da	18.950	Da	98,95
Tütün Fideliklerinde mavi küf	267.700	Da	225.121	Da	84
Tarlada mavi Küf	25.529	Da	54.881	Da	214,97
Tütün Fideliklerinde çökerten	198.800	Da	162.700	Da	81,84
Tütünde Külleme	2.830	Da	2	Da	0,07
Tütünde Bozkurt	200.800	Da	209.702	Da	104,43
Tütünde Yaprak Biti					
Tütün Piresi					

SUBTROPİK MEYVE HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE

2019 yılında zeytin hastalıkları yönünden sadece halkalı leke hastalığı taban arazilerde epidemi yapmıştır. Bu konuda sonbahar ilaçlaması yapan bahçelerde zarar oranı daha az olmuştur. Zeytin akarı zararı özellikle Edremit çeşidi zeytinlerde zarar yapmış olup, kimyasal ilaçlama yapılarak popülasyon azalmıştır.

Zeytin sineği zararı için tüm ilçelerimizde 2-4 ilan verilmiştir. Sezon sonu yapılan kontrollerde hasat edilmiş ürünlerde zeytin sineği zararına rastlanamamıştır. Zeytin için önemli olan kış soğukları bakımından 2019 yılında zarar oluşmamıştır. Sofralık zeytin üretiminde önemli sorun olan zeytin kabuklu biti son yıllarda yapılan ilaçlama ilanları ve yeni nesil ilaçlar ile sorun olmaktan çıkmıştır.

İl genelinde tüm çeşitlerde çiftçiye memnun edecek fiyat oluşmuştur. Zeytin yağında ortalama 18 TL/kg fiyat oluşmuştur. Sofralık zeytin de fiyat 4-12 TL/kg arasında oluşmuştur.

Zeytin güvesi, Zeytin pamuklu biti, zeytin fidan tırtılı konusunda tuzak ve arazi gözlemleri sonucunda bir ilaçlama ilanı verilmiştir. Zeytin antraknozu ve zeytin akarı konusunda takiplerimiz devam etmektedir.2020 yılında Soma Kırkağaç ve Akhisar ilçelerinde toplam 3000 da alanda zehirli yem kısmi dal ilaçlaması yaygınlaştırılması kapsamında 4000 lt ziray 460 lt dimethoete etkili maddeli ilaç alınmıştır.

2019 yılında yapılan subtropik meyve hastalıkları ve zararlıları ile mücadele sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

KONULAR	PROGRAM (da)	GERÇEKLEŞME (da)	GERÇEKLEŞME (%)
Zeytin halkalı Leke	549.442	504.450	146
Zeytin Dal kanseri	395.350	403.150	206
Zeytin Sineği	750.000	592.200	
Zeytin Güvesi Çiçek	9250	21.500	82
Zeytin Güvesi Meyve	399.242	374.850	105
Zeytin Kabuklu Biti	180.702	163.100	126
Zeytin Pamuklu Biti	235.502	243.560	115
Zeytin Fidan tırtılı	11.300	49.800	981
Antepfıstığı Karazenk	1450	700	270
Antepfıstığı Şıralı Zenk	1450	400	100
Antepfıstığı Karagöz Kurdu	600	400	100
Antepfıstığı Göz Kudu	1450	400	100
Antepfıstığı Psilla	400	200	100

GENEL ZARARLILAR, YABANCI OT VE PARAZİT BİTKİLER İLE MÜCADELE

Çekirge mücadelesine Turgutlu İlçemizde 07.05.2019 tarihinde başlanılmış olup yaklaşık 100 dekarlık alanda kimyasal mücadele yapılmıştır.

Müdürlüğümüz stoklarında an itibari ile 35 Lt (Cypermethrin 250 EC) bulunmaktadır.

Tarla faresi mücadelesinde kış aylarında eğitimlere önem verilmiş olup, mücadelede öncelikle kültürel mücadelenin yapılması, doğal hayatın korunması ve gerektiğinde tüm insan ve çevre sağlığı önlemleri alındıktan sonra tarama mücadele yapılmasının önemi yapılan çiftçi toplantılarında üreticilere anlatılmıştır. Tarla faresi mücadelesi için Müdürlüğümüzde yeterli miktarda zehirli yem bulunmaktadır.

Yaban domuzu popülasyonu ilimizde her yıl artmakta olup, zararıda bu oranda artmaktadır. Çiftçilerimiz bu konuda önlem almaya (elektrikli tel, patlayan tüp, korkuluk v.b) çalışmakta olup bu önlemlerde yabancı domuz zararını önlemede yetersiz kalmaktadır. İlimizde tarımsal amaçlı sürek avları düzenlenmekte olup bu avlara katılacak avcı sayısı yetersiz kalmaktadır. Düzenlenen sürek avı yeterli sayıda olmadığından yaban domuzu popülasyonu kontrol altına alınamamaktadır.

2019 yılında yapılan genel zararlılar, yabancı ot ve parazit bitkiler ile sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

KONULAR	PROGRAM		GERÇEKLEŞME		GERÇEKLEŞME (%)
Çekirge(DYM)	5000	Da	3500	Da	70,00
Tarla Faresi	35000	Da	9695	Da	27,70
Yabani Domuz	2600	Ad.	700	Ad.	26,92
Hububatta Geniş Yapraklı Yabancı Ot	306500	Da	263800	Da	86,06
Hububatta Dar Yapraklı Yabancı Ot	12000	Da	13000	Da	108,33
Mısırdada Yabancı Ot	70000	Da	47000	Da	67,142

BAĞ HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE

TÜİK verilerine göre Türkiye'de kurutmalık üzümün % 89 unu, sofralık üzümün %22'sini ilimiz üretmektedir.

Manisa'da 809 bin dekar alanda(TÜİK 2019) yaklaşık 50 bin aile bağcılıktan geçimini sağlamaktadır. Manisa sadece Türkiye'de değil Dünyada da en önemli üzüm üretim merkezidir.2017 yılından itibaren Üzüm rekoltesi Bakanlığımızca açıklanmaya başlanmıştır.

Manisa rekolte tahmini;

	SULTANİ ÇEKİRDEKSİZ (Kurutmalık)		SOFRALIK ÇEKİRDEKSİZ	
YIL	ALAN (da)	ÜRETİM MİKTARI (ton)	ALAN (da)	ÜRETİM MİKTARI (ton)
2019	617.943	259.679	153.728	381.759

2019 yılında, hastalık ve zararlılar açısından mücadelenin iyi yönetilemediği lokal bazı bağlarda değişik oranlarda kalite ve kantite kayıpları az da olsa yaşanmıştır. Dolu, don zararı ve silkme kayıplarının geçmiş yıllara göre fazla olmasına rağmen doğuş oranının yüksek olması nedeniyle rekolte istenilen düzeyde gerçekleşmiştir.

Hastalık ve zararlılar açısından değerlendirme

Ocak ve şubat aylarında yağışın fazla olduğu, geçmiş yıllar ortalamasında Mart ayı sonunda bağlar uyanmaya başlamıştır. Doğuşun geçmiş yıllara oranla % 15-20 civarında fazla olduğu gözlenmiştir.

Özellikle merkez ilçelerde ocak- şubat aylarında yoğun yağış sonrası nisan ortalarına kadar Gediz nehrine yakın bağlarda su basması meydana gelmiş, ancak bağlara ciddi zarar vermemiştir.

1 Nisan ve 21, 22 Nisan tarihlerinde meydana gelen don olayı, Saruhanlı'da 25.000 dekada olmak üzere il genelinde yaklaşık 60.000 dekar alanda değişik oranlarda zarar vermiştir. Dona karşı alınabilecek önlemler konusunda danışmanlara yönelik eğitim düzenlenmiştir.

Nisan mayıs aylarında değişik bölgelerde afet derecesinde dolu zararı olmuştur. Dolu ve don zararı verim olarak rekolteye etkisi yanında sofralık üzüm kalitesine ciddi manada zarar vermiştir.

Çiçeklenme döneminde birçok bağda silkme şikayeti olmuştur. Fizyolojik ve hava şartları başta olmak üzere, mildiyö ve kurşuni küf hastalıkları ile thrips zararının silkmeye değişik oranlarda sebep olabileceği bilinmektedir. Alınan numunelerde hastalık etmenlerinin önemli bir etkisinin olmadığı, asıl sebebin fizyolojik sebepler ve hava şartları olduğu mütalaa edilmiştir.

Bağcılığın yoğun olarak yapıldığı 10 ilçede Erken Uyarı kapsamında her Pazartesi – Perşembe hastalık zararlı ve fenolojik takip yapılmaktadır. Bu kapsamda mücadele gerektiren hastalık ve zararlılara karşı sms sisteminden uyarılar yapılmıştır. Sms sisteminde çoğunluğu bağcı 60 bin üretici kayıtlıdır. Sms sistemi 2005 yılından beri verimli bir şekilde hastalık ve zararlılar ilanlarını duyurmada etkin olarak kullanılmaktadır.

Son yıllarda artış görülen ölükol ve odun dokusu hastalıklarına karşı öncelikle İl ve İlçe Müdürlüğümüz personeli yanında sahada aktif olarak çalışan danışmanlar da eğitilmiş, çiftçilerimizin budamada dikkatli olması ve ilaçlamayı ihmal etmemesi istenmiştir. Ölükol nedeniyle salkım kurumaları görülmüş, verimi olumsuz etkilemiştir.

Bağın ana zararlısı için Salkım Güvesi tuzakları güncel olarak izlenmekte ve ilanlar verilmektedir. Sezon boyunca Empoasca ve Trips popülasyonunda bir artış yaşanmıştır.

Mevsim şartlarının oldukça yağmurlu ve nemli gitmesi nedeniyle fungal hastalıklar özellikle Külleme ve Mildiyö açısından sürekli takip yapılarak, riskin yüksek olduğu sms sistemiyle çiftçilerimize bildirilmektedir. Külleme hastalığına karşı koruyucu mücadele yapılması için üreticiler uyarılmış ve hastalıkla mücadelenin doğru ve zamanında yapılması sağlanmıştır. Ancak kapalı bağlarda ve yağış nedeniyle mücadelenin ihmal edildiği bağlar dışında hastalık kontrol altında tutulmuştur.

Unlu bit popülasyonunda son yıllarda ciddi bir artış söz konusudur. Tüm il genelinde yaygın olarak görülmektedir. Unlu bit konusunda da üreticilerimiz sürekli uyarılmaktadır. Unlu bit sergide üzümlerin yapışmasına neden olarak kaliteye olumsuz etki yapmıştır.

Okratoksin-A ve Kalıntı

Üzüm satışındaki en önemli sorunumuz ilaç kalıntısı ve kuru üzümde Okratoksin - A dır. 2019 Yılı İl Müdürlüğümüzce **"Kalıntısız Üzüm Üretim Yılı"** olarak değerlendirilmiş olup müdürlüğümüz tarafından verilen eğitimler ve personelin sahada aktif olarak bulunmaları sağlanarak, kalıntısız üzüm üretimi yönünde üreticiler teknik yönden desteklenmektedir.

Asma yaprağı ve üzümde kalıntıyı önlemek, üreticilerde gerekli bilinç ve farkındalık oluşturmak için afiş ve pankartlarla uyarılar yapılmıştır. Bu konuda Ege ihracatçı birlikleri ve Ticaret Borsalarımızın desteğine teşekkür ederiz.

Okratoksin-A'yı önlemek için gece gündüz her köyde eğitimler yapılmıştır. İl Müdürlüğünce bu kapsamda sezon başından beri çiftçileri bilgilendirmek, temiz ve kalıntısız üzüm elde etmek için bağcılık yapılan tüm köylerde eğitim çalışmaları yapılmaktadır. Hasatın yaklaştığı, ilaç kalıntısı ve Okratoksin-A açısından kritik olan dönemde eğitim, bilgilendirme ve farkındalık çalışmalarına hız verilmektedir.

Hasat Öncesi denetimleri

Bakanlığımızın programı doğrultusunda Hasat öncesi denetimler ile üreticilerin üretim sezonu boyunca kullandığı ilaçlar denetlenmekte uygunsuz pestisit çıkan üreticilere 5996 sayılı kanun kapsamında adli/idari ceza uygulanmaktadır.

2018 yılında hasat öncesi dönemde 335 adet üzüm, 165 adet yaprak olmak üzere 500 numune alınmıştır. 2019 yılında hasat öncesi dönemde 392 adet üzüm, 139 adet yaprak olmak üzere 531 numune alınmıştır. Sadece 26 numunede yasaklı veya ruhsatsız aktif madde tespit edilmiş ve cezai işlem uygulanmıştır.

Biyoteknik Mücadele

	Desteklenen Bağcı Sayısı	Destekleme Miktarı (TL)	Alan (da)
2016	4.526	5.227.000	149.386
2017	5.748	6.502.298	185.779
2018	5.662	9.376.939	187.538
2019	5.380	9.004.894	180.098

180.098 dekar Biyoteknik mücadele yapılan alanın %90'ı olan 167.700 dekar alan Sarıgöl, Alaşehir, Salihli, Şehzadeler ve Saruhanlı ilçelerimizdedir.

Bakanlığımız biyoteknik mücadele uygulayan üreticilere dekar başına 35 TL /dekar olan destekleme tutarını 2018 yılında 50 tl/dekara yükseltmiştir. **Manisa, Türkiye'de biyoteknik mücadele uygulayan iller arasında kişi ve alan bazında birinci sıradadır.** Ancak bunu yeterli görmüyoruz. Önümüzdeki yıllarda biyoteknik mücadele yapılan alan ve kişi sayısı açısından bağ alanlarımızın tamamında biyoteknik mücadele yapılması öncelikli hedefimizdir. Bu destekten Manisalı tüm bağcıların yararlanmasını istiyor ve bu yönde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Biyoteknik Mücadeleyi Yaygınlaştırma amaçlı projelerimiz Ahmetli ve Salihli ilçelerimizde uygulanmaktadır.

FİDE, SERTİFİKALI FİDAN VE BİTKİ PASAPORTU ÇALIŞMALARI

2019 Yılında İlimizde Sertifikalı Üretilen Fidan Sayıları (Adet)	
Zeytin	1.100.000
Asma	1.800.000
Ceviz	120.000
Badem	40.000

2019 Yılında İlimizde Üretilen Fide Sayıları (Adet)	
Kereviz	1.100.000
Karnabahar	3.171.000
Biber	50.000
Karpuz	307.000
Kavun	1.382.000
Hıyar	58.000
Kabak	29.000
Domates	2.200.000
Patlıcan	304.000
Brokoli	4.965.000
Lahana	2.927.500
Marul	5.305.000

Sertifikalı Fidan, Fide, Bitki Pasaportu Çalışmaları	
Fidan Üretici Sayısı	60
Sertifikalı Üretim Yapan Fidan Üreticisi	57
Mavi Sertifikalı Üretim Yapan Fidan Üreticisi	3
Fide Üretici Sayısı	5
Bitki Pasaportu Denetim Sayısı	213
Sertifikalı Fidan Denetim sayısı	60
Alınan Toprak Numunesi	51
Alınan torf (örtüaltı) Toprak Numunesi	40
Analize gönderilen Fidan Numunesi	109
Hastalık ve Zararlı Yönünden Bulaşık Çıkan Fidan Numune Sayısı	-
Hastalık ve Zararlı Yönünden Bulaşık Çıkan Toprak Numune Sayısı	2
Söküm Sonrası Kök Kontrolü Yapılan Sertifikalı Fidan Sayısı	345.500

GÜBRE DENETİM İŞLERİ

İlimizde ticari faaliyet yürüten 17 adet Gübre Üretim Tesisi ile 615 Adet dağıtıcıda üretilerek piyasaya arz edilen gübrelerin denetimi İl ve İlçe Müdürlüğümüzde görevli Gübre Denetçileri tarafından yapılmaktadır. 2019 yılı denetimi kapsamında 35 adet numune alınmış,8 adet numunenin sonucu menfi geldiğinden idari yaptırım kararı uygulanmıştır. Ayrıca karekodlu olarak GTS den üzerinden ürünlerini piyasaya arz etmeyen üreticilere de idari yaptırım kararı uygulanmıştır.(2019 yılı Toplamı 174.000 TL). Tescil Belgesi yenileme veya ilk Tescil Belgesi müracaat için üreticilerden 22 adet numune alınmıştır.2019 yılında 226 denetim çıkışında 1579 defa bayide denetim yapılmış, 3321 kimyevi ve organik gübre ürün denetimi gerçekleştirilmiştir. İlimize 01.01.2019 ile 24.12.2019 tarihleri arasında GTS üzerinden 3.744.071 adet ürün girişi yapılmış ve ilimizde faaliyet yürüten bayilerin stoklarına 147.924.8 ton gübre girişi gerçekleşmiştir. Dağıtıcılarda denetimler; GTS den ürün sorgulama, bayi sevkiyat ve stok sayımı, ürünlerin Tescil Belgesi/Lisan Belgesi , etiket örneklerinin kontrolü ve numune alımı şeklinde yapılmaktadır.

KİMYEVİ GÜBRE TÜKETİMİ

2019 yılında ilimizde toplam 182.968 ton kimyevi gübre tüketimi olmuştur. Tüketimi en fazla yapılan gübre 114.463 ton ile azotlu gübredir. 2019 yılı gübre tüketimini gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

2019 YILI İL GENELİ KİMYEVİ GÜBRE TÜKETİMİ (İLÇELERDEN VERİ AKIŞI DEVAM ETMEKTEDİR)		
S	GÜBRE CİNSİ	TÜKETİLEN GÜBRE MİKTARI (TON)
1	A.Sülfat (%21 N)	18.160
2	Kalsiyum A.Nitrat (%26 N)	10.637
3	A.Nitrat (%33 N)	41
4	ÜRE (%46 N)	21.990
5	TSP (% 42-44 P2O5)	1.046
6	DAP (% 18-46)	6.001
7	Kompoze (20.20.0)	9.576
8	Kompoze (20.20.0+Zn Katkılı)	815
9	Kompoze (15.15.15)	10.555
10	Kompoze (15.15.15+Zn Katkılı)	12.455
11	Potasyum Nitrat(13.0.46)	1.230
12	Potasyum Sülfat % 50 K2O5)	1.235
13	Kal.Nitrat % 15,5N-25,5 CaO)	999
14	MAP(11.52.0)	548
15	13.24.32 Kompoze	3.776
TOPLAM		99.064
ÇEVİRİMLİ GÜBRE TÜKETİMİ		
	CİNSİ	TÜKETİM (TON)
	AZOTLU (%21 N)	114.463
	FOSFORLU (%17 P2O5)	58.329
	POTASLI (%50 K2O)	10.176
	TOPLAM	182.968

PESTİSİT KULLANIM MİKTARLARI

İlimizde 2019 yılı içerisinde 3.015.000 kg kuru, 813.379 lt sıvı formda pestisit (zirai ilaç) kullanılmıştır. En fazla pestisit kullanımı fungusit türlerindeki ilaçlarda yapılmıştır. İlimizdeki bağ alanlarının fazla olması bu tür ilaçların kullanımındaki fazlalığın en önemli etkenidir. En fazla ilaç kullanımının yapıldığı ilçemiz ise bağ üretiminin yoğun olarak yapıldığı Alaşehir ilçemizdir.

İlimizde 2019 yılı ilçeler bazında pestisit kullanım miktarının gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

İLÇE ADI	İNSEKTİSİT		FUNGUSİT		HERBİSİT		AKARİSİT		DİĞERLERİ	
	kg	lt	kg	lt	kg	lt	kg	lt	kg	lt
AHMETLİ	2.075	1.996	242.465	12.700	0	1.526	0	975	0	0
AKHİSAR	1.707	45.645	287.476	15.476	0	6.420	0	1.350	0	0
ALAŞEHİR	744	41.641	584.622	34.317	35	1.370	0	12.240	45	2.760
DEMİRCİ	13	47	18	223	216	65	0	0	0	0
GÖLMARMARA	2.370	22.614	87.682	2.765	385	7.643	350	6.225	0	0
GÖRDES	460	1.246	5.648	2.526	0	3.478	0	0	82	0
KIRKAĞAÇ	1.661	56.784	84.246	3.789	1705	15.478	0	3.450	0	0
KÖPRÜBAŞI	98	424	3.242	2.218	0	2.236	0	102	18	0
KULA	528	189	5.436	132	0	60	25	35	66	0
SALİHLİ	3.985	35.123	378.256	17.518	346	11.275	235	1.547	23	5.662
SARIGÖL	226	27.256	285.463	41.685	0	7.405	0	5.478	5	1.389
SARUHANLI	2.140	45.617	478.633	16.875	547	7.352	0	2.574	2.018	0
SELENDİ	13	841	1.221	32	0	5.635	0	0	31	0
SOMA	2.685	1.651	2.617	664	0	6.195	110	3.445	12	0
ŞEHZADELER	13.118	22.657	188.652	56.517	300	3.750	1.040	2.675	457	7.652
TURGUTLU	2.857	34.148	321.548	87.903	78642	3.672	65	2.467	9	8.205
YUNUSEMRE	7.005	10.642	128.642	25.648	175	1.867	550	1.547	253	1.242
TOPLAM	41.685	348.521	3.085.867	320.988	82.351	85.427	2.375	44.110	3.019	26.910

ENTEGRE KONTROLLÜ ÜRÜN YÖNETİMİ UYGULAMASI

Bakanlığımızca 2010 yılında uygulamaya konulan entegre ve kontrollü ürün yönetimi projesi, tarımsal üretim alanlarında zararlı organizmalarla mücadelede; entegre mücadele prensipleri doğrultusunda hareket edilerek, çevre dostu mücadele yöntem ve tekniklerinin uyum içerisinde kullanılıp, zorunlu hallerde, son çare olarak kimyasal mücadelenin tercih edildiği, kimyasal kullanımının zorunlu olduğu durumlarda ise önceliğin biyolojik preparatlara verildiği, böylece kalıntı sorunu olmayan, sağlıklı, güvenilir ürün yetiştirilmesi esasına dayanan bir sistemdir. Çalışmanın yürütüldüğü üretim alanlarından alınan ürün numuneleri kalıntı analizi yönünden değerlendirilmek üzere laboratuvara gönderilmekte ve sonucu olumlu çıkan ürünler için sertifika düzenlenerek ürünler pazara sunulmaktadır.

İlimizde entegre ve kontrollü ürün yönetimi projesi bağ ve kiraz yetiştiriciliğinde yapılmakta olup 2019 yılı durumunu gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

ÜRÜN ADI	ÜRETİCİ SAYISI	ALAN (DA)	ANALİZ SAYISI	ÜRETİM MİKTARI (TON)
Bağ	125	4000		
Kiraz	20	266	5	100
Çilek	20	240		
TOPLAM	165	4506		

ENTEGRE ÜRÜN ADI	ÜRETİCİ SAYISI	ALAN (DA)
Bağ	951	29167
Kiraz	260	3567
Zeytin	400	15589
Şeftali	50	828
Hububat	80	3100
TOPLAM	1741	52251

İYİ TARIM UYGULAMALARI

Ülkemizde iyi tarım uygulamaları faaliyetinin başladığı 2007 yılında 18 ilde 651 çiftçi 53.607 dekar alanda iyi tarım uygulamaları uygunluk kriterlerine göre üretim yaparken 2015 yılında bu sayılar artarak 61 ilde 39.740 üretici 3.443.955 dekar alanda iyi tarım uygulamaları uygunluk kriterlerine göre üretim yapılmıştır.

İyi Tarım Uygulamaları (İTU), gerek kaliteli ve verimli bir tarımsal üretim gerekse güvenli gıda tüketimi açısından oldukça önemlidir. İTU ile üreticilerimizin kazancı ve rekabet gücü artacağı gibi tüketicilerin sağlığı da korunmuş olacaktır.

İyi Tarım Uygulamaları, topraktan sofraya kadar uzanan bütün üretim ve pazarlama aşamalarını kapsar. İyi Tarım yapmaya karar verdikten sonra gerekli prosedürü yerine getirmek üzere yapılacak ilk iş, İTU konusunda yetkilendirilmiş kuruluşlara başvurarak üretim sürecinin kayıt altına alınmasını sağlamaktır. Hastalık ve zararlılarla mücadele "Entegre Mücadele Teknik Talimatları" doğrultusunda öncelikle kültürel tedbirler, mekanik mücadele, biyolojik mücadele veya biyoteknik yöntemler uygulanmalıdır. Son çare olarak kimyasal mücadele yapılmalıdır.

İlimizde 2011 yılında Destekleme kapsamında 86 olan üretici sayısı 2016 yılında 794 üretici sayısına ulaşmış, 104.979,518 dekar alanda 5.397.046,45 TL. İTU Desteği ödenmiştir. 2017 yılında destekleme kapsamında 1998 üreticiye 178.497,454 dekar alanda 8.075.827,00 TL İTU Desteği ödenmiştir.

2018 yılında destekleme kapsamında 2.045 üreticiye 198.177,328 dekar alanda 8.987.098,47 TL İTU Desteği ödenmiştir.

2019 yılında ise ilimizde iyi tarım uygulamaları yapan üretici sayısı 1900, iyi tarım uygulamaları kriterlerine göre üretim yapılan alan 190.000 dekar olacağı tahmin edilmektedir.

ORGANİK TARIM

Ülkemizde organik tarım faaliyetlerinin başladığı 1985-1986 yılında, İlimizde organik çekirdeksiz kuru üzüm üretimi ile organik tarım faaliyeti yapılmaya başlanmıştır. İlimizde organik tarım yapan üretici sayısı, ürün çeşitliliği, üretim alanı ve üretim miktarı yıllara bağlı olarak artmıştır. 2018 yılına gelindiğinde, İlimizde 3685 üretici, 213.620 dekar alanda organik tarım faaliyeti gerçekleştirmiştir.

Bakanlığımızca organik tarımı kontrol etme ve sertifikalandırma yetkisi verilen kuruluşların 2019 yılında İlimizde yürüttükleri faaliyetler ile ilgili Organik Tarım Bilgi Sistemine (OTBİS) veri girişleri ocak ayı sonuna kadar devam ettiğinden 2019 yılı organik tarım istatistikleri halen kesinleşmemiştir.

Bu nedenle 2018 yılı organik tarım istatistikleri ile 2019 yılı aralık ayı Organik Tarım Bilgi Sistemi (OTBİS) verileri birlikte verilmiştir, kesinleşmiş veriler değildir.

Organik Bitkisel Üretim İstatistikleri			
Üretim Yılı	Üretici Sayısı	Organik Tarım Alanı (da)	Üretim Miktarı (ton)
2018	3.685	213.620	220.830
2019	3.171	198.237	229.118

Organik Hayvansal Üretim İstatistikleri (2018)				
Hayvan Türü	Çiftçi sayısı	Hayvan Sayısı (adet)	Süt Miktarı (ton)	Yumurta Miktarı (adet)
Buzağı	2	328	-	-
Dana		616	-	-
İnek (Süt)		977	7.538	-
Yumurta tavukları	5	96.450	-	25.353.200
TOPLAM	7	98.371	7.538	25.353.200

Organik Hayvansal Üretim İstatistikleri (2019)				
Hayvan Türü	Çiftçi sayısı	Hayvan Sayısı (adet)	Süt Miktarı (ton)	Yumurta Miktarı (adet)
Buzağı	2	2942	-	-
Dana			-	-
İnek (Süt)			-	-
Yumurta Tavukları	5	-	-	6.800.000
TOPLAM	7	2942	-	6.800.000

Organik Tarım Birimi (OTB) Faaliyetleri : 2019 yılında il ve ilçe müdürlüklerinde görevli Organik Tarım Birimi (OTB) elemanları tarafından eğitim, yayım, denetim ve proje faaliyetleri yürütülmüştür.

a) Eğitimler : İlimizde 2019 yılında organik tarım konularında 38 eğitim düzenlenerek 851 üreticiye eğitim verilmiştir. Ayrıca okulöncesi ve ilköğretim okullarında yapılan 4 ayrı eğitimde 108 öğrenciye organik tarım ve organik ürünler ile ilgili bilgi verilmiştir.

Eğitim Konuları	Eğitim Sayısı (adet)	Katılımcı Sayısı (kişi)
Organik Tarım /Genel/bağda, kirada, zeytinde organik tarım)	32	643
Organik Tarımda Biyolojik Mücadele	2	52
Organik Tarımda Biyoteknik Mücadele	4	156
Okul Eğitimleri (okul öncesi-ilköğretim)	4	108

- b) **Denetimler** : 2019 yılında Manisa ilinde organik tarım yapan 157 üretici, 5 işletme ve 2 satış yeri denetimi gerçekleştirilmiştir.

Denetim Türü	Denetim Sayısı (adet)
Çiftçi Denetimleri	157
İşletme Denetimleri	5
Satış yeri Denetimleri	2

- c) **Proje Faaliyetleri** : Bakanlığımızın “Organik tarımın yaygınlaştırılması ve kontrolü projesi” kapsamında bu yıl uygulanmaya başlanan “Organik Ürün Numune Alma Programında” yer alan, ilimizde üretilen, işlenen ve satışa sunulan organik ürünlerden numune alınarak kalıntı ve okratoksin analizleri yaptırılmıştır.

İl Adı	Alınan Numune (adet)	Olumlu Numune (adet)	Sonucu Olumsuz Numune (adet)
MANİSA	23	23	-----

- d) **Desteklemeler** : 09.11.2019 tarih ve 30943 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bitkisel Üretime Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2019/ 46)’ Mad. 13 hükümlerine göre; 2019 yılı ürünü organik tarım destekleme ödemeleri başvuruları Tebliğ’in yayın tarihinde başlamıştır. Başvurular, 27.03.2020 tarihinde sona erecektir.

2018 yılı organik tarım destekleme ödemeleri kapsamında; ilimizde 17 ilçede 2317 üreticiye 155.564,372 dekar alan için 12.696.728,80 TL organik tarım destekleme ödemesi yapılmıştır.

ÇEVRE AMAÇLI TARIM ARAZİLERİNİ KORUMA (ÇATAK) PROJESİ

Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma (ÇATAK) Projesi, Tarımsal arazilerde toprak ve su kalitesinin korunması, yenilenebilir doğal kaynakların sürdürülebilirliği ile yoğun tarımsal faaliyetlerin olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik gerekli kültürel tedbirlerin alınması amacını taşımaktadır. ÇATAK Projesi 2017 Yılı için Destekleme miktarları dekar başına birinci Kategori: 30 TL, ikinci Kategori: 60 TL, üçüncü Kategori: 135 TL dir. Araziler Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi(TAKBİS) ve Tarım Bilgi Sistemi(TBS) ile uyumlu olacaktır.

Manisa ilimizde Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma (ÇATAK) programı 2011 yılında üç ilçemizde 3.744,882 dekar alanda uygulanmıştır. 2012 yılında altı ilçemizde 9.629,935 dekar alana çıkarak uygulanmıştır. 2013 yılında sekiz ilçemizde uygulanmış olup 14803,492 dekar alanda bu program gerçekleştirilmiştir. ÇATAK programı 2014 yılında dokuz ilçemizde uygulanmış olup 23.148,25 dekar alanda bu program gerçekleştirilmiştir.

ÇATAK programı 2015 yılında onbeş ilçemizde uygulanmış olup 1.406 üreticimiz 41.810,913 dekar alanda bu programı gerçekleştirerek 4.473.668,16 TL. destekleme ödemesi üreticilerin hesabına yatırılmıştır. ÇATAK Programı 2016 yılında ilimizde onyedili ilçemizde 2576 üreticide 85.577,740 da alanda 9.864.153,86 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. . ÇATAK programı 2018 yılında Bakanlığın onayına müteakip Manisa ilimizin mevcut onyedili ilçesinde 135.000 dekar alanda çıkarılmış olup 2018 yılında toplamda 3340 üreticiye 120.435,26 da alanda 14.219.855,95 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

ÇATAK programı 2019 yılında Bakanlığın onayına müteakip Manisa ilimizin mevcut onyedili ilçesinde 70.000 dekar alanda çıkarılmış olup 2019 yılında toplamda 1864 üreticiye 69.651,075 da alanda 8.106.462,48 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

ÇİFTÇİ TARLA OKULU PROJESİ

Bakanlığımızca 2012 yılında yapılan Bitki Sağlığı ve Karantina Bölge toplantılarında alınan kararlar neticesinde 2014 yılından itibaren İl Müdürlüklerimiz tarafından bitki sağlığı eğitim çalışmalarının tarla okulları şeklinde gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu bağlamda; Ülkemizde bitki sağlığı uygulamalarında çiftçi eğitimlerine yeni bir vizyon ve ivme kazandırmak amacıyla Bakanlığımızca yaygınlaştırılmaya çalışılan "Tarla Okulları" çiftçi eğitim yayım çalışmaları çiftçilerimizin katılım ve motivasyonlarının sağlanması amaçlanmıştır.

İlimizde 2019 yılı "Tarla Okulları Projesi" çalışmaları kapsamında, başta bağ ve zeytin yetiştiriciliği olmak üzere 10 konuda 25 tarla okulu açılmış burada yapılan eğitimlere ise 756 üreticimiz katılmıştır.

Konu	Okul Sayısı	Çiftçi sayısı
Bağ	9	217
Zeytin	7	249
Kiraz	1	20
Biber	1	22
Badem	1	28
Hıyar (Örtü Altı)	1	31
Jeotermal	1	20
Bitki Besleme	1	30
Kavun	1	14
Budama	2	125
TOPLAM	25	756

TAHMİN VE ERKEN UYARI ÇALIŞMALARI

Toplamda 10 ilçede, 783.143 dekar alanda, 16 Bağ Tahmin ve Erken Uyarı İstasyonundan alınan veriler ile Bağda erken uyarı çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu sistem sayesinde saha istasyonlarından alınan veriler İlçe Müdürlüklerimiz bünyesinde konusunda uzman teknik personellerimizce değerlendirilerek,

Bağda Salkım Güvesi, Bağ Mildiyözü ve Bağ Küllemesi gibi önemli zararlara yol açan hastalıklara karşı mücadele zamanı, doğru olarak tespit edilmiştir. Hastalıklarla mücadelede zaman çok önemlidir. Gereksiz bir ilaçlama maddi anlamda da bizi zarara uğratacaktır. Bu anlamda erken uyarı istasyonları yardımıyla zamanında mücadele ile ürün kayıpları önlenerek, maddi kayıpların da önüne geçilmiştir.

DESTEKLEME	2018		2019	
	MİKTARI (TL)	İŞLETME SAYISI	MİKTARI (TL)	İŞLETME SAYISI
Zeytinyağı Destekleme Ödemesi (2017)	7.464.402,60	3.519	10.739.811,67	4.745
Çatak 2016 ve Sonrası (2018)	14.219.855,95	3.340	8.106.462,48	1.864
Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği 2018	373.251,17	904	309.201,97	817
Biyoteknik Mücadele 2018 (Feromon+Tuzak 50TL/da) (Bağ+Ayva için)	9.376.939,60	5.562	9.004.894,50	5.380
Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği 2018	4.072.132,04	955	3.656.034,26	835
Yem Bitkileri Desteklemesi (2018)	20.944.646,38	6.081	17.570.014,49	5.890
Fark Ödemeleri Desteği 2018 (Hububat, Baklagil) 1. Grup Ödemeler	1.359.860,07	1.462	1.360.226,32	861
Fark Ödemeleri Desteği 2018 (Hububat, Baklagil) 2. Grup Ödemeler	482.562,57	545		
Fark Ödemeleri Desteği 2018 (Hububat, Baklagil) 3. Grup Ödemeler	110.941,00	104		
Fark Ödemeleri Dane Mısır 2018 1. Grup Ödemeler	1.807.583,66	894		
Fark Ödemeleri Dane Mısır 2018 2. Grup Ödemeler	3.522.241,24	1.760		
Fark Ödemeleri Dane Mısır 2018 3. Grup Ödemeler	1.207.577,18	401		
Yağlı Tohumlu Bitkiler 2018 (Pamuk) 2018	39.470.955,20	1.605		
Mazot ve Gübre Desteği(2018)	59.443.587,16	72.534		
Mazot ve Gübre Desteği(2018) 1. Fark	58.370,51	93		
Küçük Aile İşletmesi Desteği(2018)	342.912,40	899		
Fındık Alan Bazlı Gelir Desteği (2018)	17.098,60	3		
BOMBUS Arısı Desteği	104.520,00	6		
Sertifikalı Tohum Üretim Desteği (2018 STÜD)	7.800,00	1		
Organik Tarım Desteği (2018)	12.696.728,80	2.817		
İyi Tarım Uyg. Desteği (2018)	8.987.098,47	2.045		
TOPLAM	186.071.064,60	105.530	50.746.645,69	20.392

DEKARA DESTEKLEME MİKTARI TABLOSU

ÜRÜN GRUPLARI	MAZOT DESTEĞİ TUTARI	KİMYEVİ GÜBRE DESTEĞİ TUTARI	TOPLAM DESTEK TUTARI	MAZOT DESTEĞİ TUTARI	KİMYEVİ GÜBRE DESTEĞİ TUTARI	TOPLAM DESTEK TUTARI	ÖNCEKİ YILA GÖRE DEĞİŞİM
BUĞDAY, ARPA, ÇAVDAR, YULAF, TRİTİKALE	17,03	4	21,03	19	8	27	28
ÇELTİK, PAMUK	45,4	4	49,4	62	4	66	34
NOHUT, KURU FASULYE, MERCİMEK	15,89	4	19,89	22	4	26	31
PATATES	21,57	4	25,57	27	4	31	21
YAĞLIK AYÇİÇEĞİ, SOYA	21,57	4	25,57	26	4	30	17
DANE MISIR	21,57	4	25,57	25	4	29	13
KURU SOĞAN, KANOLA, ASPIR, YAŞ ÇAY, FINDIK, YEM BİTKİLERİ	11,35	4	15,35	17	4	21	37
ZEYTİN	0	0	0	15	4	19	100
DİĞER ÜRÜNLER	11,35	4	15,35	15	4	19	24
NADAS	6,81	0	6,81	8	0	8	17

*Zeytin 2018 de "Diğer Ürünler" grubunda iken 2019 da bu gruptan çıkartılarak daha fazla destek alması sağlanmış.

HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞTİRİCİLİĞİ VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

3.6.2011 tarihli 639 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 28. maddesi hükümlerine dayanarak hazırlanan yönerge kapsamında İl Müdürlüğü, Şube Müdürlükleri ve görevleri düzenlenmiştir. Bu yönerge kapsamında Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğümüzün görevleri aşağıdaki gibidir.

1. Hayvan sağlığı ve hayvan refahının korunmasının yanı sıra, güvenilir gıda temini ve hayvan ve ürünlerinden insanlara ve hayvanlara geçen hastalıkların önlenerek halk sağlığının korunması amacıyla, il çapında hazırlanan plan, program ve projeleri uygulamak, hayvan hastalık ve zararlılarına karşı koruyucu hizmetleri yürütmek, tedavilerini yapmak, kontrol etmek, denetlemek,
2. Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak hayvanların tanımlamak, tescil etmek, kayıt altına almak, ildeki hayvan hareketlerini kontrol etmek
3. Yurtiçi ve yurtdışı hayvan ve hayvansal ürünlerin hareketlerinin kontrolü ile canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin ithalat ve ihracatlarında Bakanlık ile ilgili işlemleri yürütmek, Bakanlıkça belirlenmiş esaslar doğrultusunda hayvan hastalıkları ve zararlıları ile mücadele etmek, koruyucu ve tedavi edici hayvan sağlığı hizmetlerini

- yürütmek, hayvan refahını sağlayıcı çalışmalarda bulunmak, hayvan sağlığı ile ilgili karantina hizmetlerini yürütmek,
4. Hayvan sağlığı, teşhis ve tedavi edici ve koruyucu maddeler ile bunların etken ve yardımcı maddelerinin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek, il dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,
 5. Hayvan sağlığı, teşhis, tedavi ve koruyucu hizmetler alanında faaliyet gösteren, kişi, kurum ve kuruluşlar ile hayvan-hayvansal ürün, üretim, satış, kesim ve eğitim, araştırma yerleri ve barınakların durumları ve faaliyetlerinin kaydını tutmak,
 6. Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak, faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek,
 7. İldeki damızlık hayvanların sağlık kontrollerini yapmak,
 8. Konusunda faaliyet gösteren laboratuvarların belgelendirilmesi, yetkili oldukları hususlarda denetlemek.
 9. Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek,
 10. Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,
 11. Bakanlığın belirlediği hayvan ıslah programını ilde uygulamak, izlemek.
 12. Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin, teknik yönden kontrolünü yapmak,
 13. Bakanlığın belirlediği çerçevede, ilde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar gerçekleştirmek, bunları denetlemek, ilde hayvansal üretimin arttırılmasına ve pazarlanmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak,
 14. Hayvancılık projeleri ile ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek,
 15. Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,
 16. Kurulmak istenen hayvancılık tesislerinin izin ve tescil işlemlerini yapmak, izlemek ve denetlemek,
 17. Hayvancılık ve su ürünleri üretim potansiyeline uygun geliştirme projeleri hazırlamak ve/veya hazırlatmak,
 18. Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ile balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek,
 19. Balıkçılık ve su ürünleri kaynaklarını koruma, üretim ve yetiştiricilik alanlarını belirleyerek, bu alanlarda koruyucu tedbirleri almak, Su ürünleri ile ilgili inceleme, değerlendirme çalışmaları yapmak,
 20. Bakanlığın belirlediği esaslar dahilinde ve yetkisi ölçüsünde ilde her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliğine uygun üretim alanları ve balıkçı barınaklarına ilişkin esasları, üretim araçlarının asgari vasıf ve şartlarını kiralama ve kullanıma
 21. Su ürünlerinin yetiştiriciliği kapsamında ithalat ve ihracat işlemlerini Bakanlık faaliyetleri çerçevesinde gerçekleştirmek,
 22. Su ürünleri üretim, işleme ve satış yerlerinin ruhsatlandırmak, denetlenmek,
 23. Amatör ve ticari balıkçılık ile ilgili düzenlemeleri, gerekli işlem ve denetlemeleri yapmak,
 24. Akarsu ve kuru dere yataklarından kum, çakıl ve benzeri maddelerin alınması ve işletilmesi faaliyetlerine ilişkin su ürünlerini korumak adına çevresel etki değerlendirme çalışmalarını yürütmek,
 25. Kalıntı - nitrat izleme çalışmaları; alıcı ortam su kirliliği çalışmaları, atık su kirliliği Konusu ile ilgili il yayım programlarını hazırlamak, faydalı bilgiler, broşür, el kitabı, demonstrasyonlar, gösteri ve benzeri yollarla kendi elemanlarına ve çiftçilere, tüketicilere ulaştırmak ve tarım teknolojilerine ait yeni bilgileri çiftçilere yayım yoluyla iletme,

26. Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak, Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞTİRİCİLİĞİ VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ 2019– 2020 YILÇALIŞMALARI

İlimiz Kanatlı üretimi bakımından Ülkemizin önemli merkezlerinden birisidir. İlimiz TUİK verilerine göre Ülke genelinde 29.188.731 Broiler ile 1. Sırada, 1.008.624 Hindi sayısı ile 2. Sırada ve 13.397.750 Yumurtacı Tavuk sayısı ile 3. sırada bulunmaktadır. İlimizden 370.252.486 adet Sofralık Yumurta, 18.522.141,29 kg Kanatlı Eti ve Ürünleri, 11.266.229 Süt Ürünleri, 8.510.832 Kedi Köpek Maması ihracatı yapılarak ülke ekonomisine ciddi katkılar sağlamıştır.

İlimizin hayvan varlığını inceleyecek olursak TUİK verilerine göre Ülke genelinde Küçükbaş yetiştiriciliğinde 945.140 hayvan ile 16. sırada yer almakta olup Büyükbaş hayvan sayısında ise 237.555 adet hayvan ile 26. sırada yer almaktadır. İlimiz 78.638 arılı kovan sayısı ile 29. Sırada yer almakta olup bal üretiminde 894.608 ton ile 27. Sırada yer almaktadır. İlimizde TJK Kulübüne kayıtlı 10 adet hara'da 115 adet pedigrili yarış atı bulunmaktadır.

İlimizde toplam 2 adet kanatlı kesimhanesi (1 adet Broiler, 1 adet Bildircin), 11 adet kırmızı et kesimhanesi olmak üzere toplam 13 adet kesimhane ayrıca 1 adet taze balıkçılık ürünleri işleme tesisi bulunmaktadır. Bu kesimhanelere 2019 yılında 13.775.374 kg büyükbaş, 1.932.978 kg küçükbaş eti üretimi yapılmıştır. İlimiz süt üretimi 471.563 Ton, avlanan balık miktarı 400 ton, üretilen balık miktarı 360 tondur.

Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğümüz tarafından Anthrax, Bruselloz, Çiçek, Veba, Kuduz, Lumpy Skin Disease, Mavdil, Şap, E.Coli ve Keçi Ciğer Ağrısı için 723 bin Büyükbaş, 937 bin Küçükbaş, 20 bin 121 adet Kedi Köpek aşısı olmak üzere toplam 1.680.000 doz aşı yapılmıştır. Yaklaşık 91 milyon sağlık taraması gerçekleştirilmiştir.

İlimiz Salihli İlçesine 'Damızlık Koç Teke Yetiştiriciliği Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Proje' kapsamında 500 baş kapasiteli Damızlık Koç Teke Deposu yapılmıştır. Manisa İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği tarafından küçükbaş hayvan yetiştiricilerimize % 50 Bakanlık hibesi ile bu ağлда bulunan kaliteli damızlık koçlar verilmektedir.

Manisa Valiliği Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığına 2019 yılında 3 adet hayvancılık projesi sunulmuş olup bu projelerin onaylanması beklenmektedir.

- 1- Koyun Keçi Banyo ve ilaçlama ünitesi alımı
- 2- Arıcılıkta Varroa mücadelesinde kullanılmak üzere Oksalik Asit Buharlaştırma Aparatı temini
- 3- Demirköprü Barajından Avcılık yoluyla yakalanan balıkların muhafazası için Soğuk Hava Deposu yapımı

MANİSA İHRACAT VERİLERİ

İlimizden diğer Ülkelere ihraç edilen hayvansal ürünler için, ihracat yetkilisi Veteriner Hekimler tarafından Veteriner Sağlık Sertifikası düzenlenmektedir. İlimizden yıllara göre Veteriner Sağlık Sertifikası düzenlenerek ihraç edilen hayvansal ürünler aşağıda belirtilmiştir.

YILLAR	2017		2018		2019	
ÜRÜN CİNSİ	Miktar	Birim	Miktar	Birim	Miktar	Birim
Sofralık yumurta	202.425.120	ADET	160.149.521	ADET	370.252.486	ADET
Kanatlı Eti ve Ürünleri	29.048.265,720	KG	21.946.101,38	KG	18.522.141,29	KG
Süt ürünleri	9.075.917,760	KG	10.747.667,85	KG	11.266.229	KG
Kedi köpek maması	2.387.916,420	KG	5.262.180	KG	8.510.832	KG
Yem Amaçlı Hayvansal Protein	97.668	KG	24.850	KG	351.178	KG
Diğer (Kanatlı Ayağı)	175.000	KG	0			
Diğer (Kompozit Ürün)			70.894,05	KG		
Canlı Kanatlı			85.000	ADET	46.000	ADET
Hayvansal Gübre			720	KG	71.691	KG
Ev ve Süs Hayvanı			11	ADET	17	ADET
Düzenlenen Yıllık Sağlık Sertifika Sayısı	2 190	Adet	2 615	Adet	2 313	Adet

YETİŞTİRİCİLİK

Kanatlı Yetiştiriciliği

İlimiz Kanatlı üretimi bakımından Ülkemizin önemli merkezlerinden birisidir. İlimiz TÜİK verilerine göre Ülke genelinde Broiler (Etlik Piliç) kapasitesinde 1. Sırada, Hindi sayısı olarak 2. Sırada ve Yumurtacı Tavuk sayısı bakımından da 3. sırada bulunmaktadır. İlimizde bulunan kanatlı işletmeleri Ticari Kanatlı İşletmeleri ve Damızlık Kümes/Kuluçkahane olarak ayrıntılı olarak aşağıda listelenmiştir:

TİCARİ KANATLI İŞLETMELERİ										
Sıra	İlçe	Etlik Piliç			Yumurtacı Tavuk			Etlik Hindi		
		İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	Toplam Kümes Kapasitesi	İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	Toplam Kümes Kapasitesi	İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	Toplam Kümes Kapasitesi
1	AHMETLİ	21	50	1.086.580	1	2	56.000	4	9	62.700
2	AKHİSAR	93	205	4.552.312	7	53	5.062.778	0	0	0
3	ALAŞEHİR	27	53	1.085.310	0	0	0	32	66	332.764
4	DEMİRCİ	27	34	858.332	0	0	0	0	0	0
5	GÖLMARMARA	5	15	460.400	0	0	0	0	0	0
6	GÖRDES	25	29	559.169	0	0	0	0	0	0
7	KIRKAĞAÇ	19	35	966.000	1	12	117.504	0	0	0
8	KULA	48	71	2.079.050	0	0	0	2	0	17.500
9	KÖPRÜBAŞI	88	142	2.992.733	0	0	0	0	0	0
11	SALİHLİ	115	251	5.160.961	11	39	2.522.924	11	6	233.610
12	SARIGÖL	10	21	542.992	0	0	0	0	0	0
13	SARUHANLI	33	87	2.050.070	10	60	4.878.480	0	0	0
14	SELENDİ	10	22	487.000	0	0	0	2	3	28.000
15	SOMA	30	72	2.058.695	0	0	0	0	0	0
16	TURGUTLU	69	151	3.185.127	5	8	531.800	22	57	286.050
17	ŞEHZADELER	8	36	731.000	1	4	170.000	1	5	48.000
18	YUNUSEMRE	6	21	333.000	1	3	58.264	0	0	0
TOPLAM		634	1.295	29.188.731	37	181	13.397.750	74	146	1.008.624

** 1 HİNDİ KULUÇKAHANESİ (SALİHLİ), 1 BILDİRCİN KULUÇKAHANESİ (SARUHANLI)

DAMIZLIK KÜMES VE KULUÇKAHANE İŞLETMELERİ				
İlçe	Damızlık		Kuluçkahane	
	İşletme Sayısı	Kapasitesi	İşletme Sayısı	Kapasitesi
AKHİSAR	3	287.000	-	-
GÖRDES	2	55.000	-	-
KIRKAĞAÇ	1	117.504	-	-
SALİHLİ	-	-	1	6.760.000
SARUHANLI	9	858.624	3	201.093.936
YUNUSEMRE	1	350.000	-	-
	16	1.668.128	4	207.853.936

Büyükbaş ve Küçükbaş Yetiştiriciliği

İlimiz TÜİK verilerine göre Ülke genelinde Büyükbaş hayvan sayısı sıralamasında 237.555 hayvan ile 26. sırada yer almaktadır. Küçükbaş yetiştiriciliğinde 945.140 hayvan ile TÜİK verilerine göre 16. sırada yer almaktadır.

Diğer Hayvan Yetiştiricilikleri

İlimizde TJK Kulübüne kayıtlı 10 adet hara'da 115 adet pedigrili safkan arap ve ingiliz atı bulunmaktadır. Pedigrili atlara ait aşılama, tay tescili, damızlık muayeneleri ve sağlık taramaları İl Müdürlüğümüz ve Türk Jokey Kulübü ile işbirliği içerisinde yapılmaktadır.

İlimiz 78.638 arılı kovan sayısı ile 29. Sırada yer almakta bal üretiminde 894.608 ton ile 27. Sırada yer almaktadır.

HAYVANSAL ÜRETİM

Kesimhaneler ve Kırmızı Et Üretimi

İlimizde toplam 2 adet kanatlı kesimhanesi (1 adet Broiler, 1 adet Bildırcın), 11 adet kırmızı et kesimhanesi olmak üzere toplam 13 adet kesimhane bulunmaktadır. Bu kesimhanelere 2019 yılında 44 kez denetim yapılmıştır. İlimizde ayrıca 1 adet taze balıkçılık ürünleri işleme tesisi bulunmaktadır.

2019 YILI MANİSA İLİ MEZBAHA KIRMIZI ET ÜRETİMİ					
İLÇE	Büyükbaş		Küçükbaş		Toplam Et (kg)
	Adet	Kg	Adet	Kg	
AKHİSAR	1.752	587.211	4.012	88.247	675.458
ALAŞEHİR	3.824	1.124.369	32.028	644.147	1.768.516
DEMİRCİ	344	101.023	158	3.211	104.234
GÖRDES	739	168.258	1.201	22.147	190.405
SELENDİ	39	8.942	26	497	9.439
SALİHLİ	6.018	1.987.214	25.632	579.525	2.566.739
SARIGÖL	338	98.785	1.485	40.147	138.932
SOMA	921	282.654	1.988	70.018	352.672
ŞEHZADELER	13.548	3.977.213	6.940	138.478	4.115.691
TURGUTLU	17.087	5.372.012	14.276	289.367	5.661.379
KULA	239	67.693	1.806	57.194	124.887
TOPLAM	44.849	13.775.374	89.552	1.932.978	15.708.352

Süt Üretimi

İlimizde üretilen süt miktarları aşağıya çıkarılmıştır. Üretilen sütün sanayiye giden ve tahmini olarak kayıtlı olmayan süt miktarları belirtilmiştir. Üretilen sütlerin soğutulmasında kullanılan Süt Tankı Miktarı 697 adettir. Bu süt tankları İl ve İlçe Müdürlüklerimizce denetlenmektedir.

MANİSA İLİ SÜT ÜRETİMİ (2017-2018)	Süt Üretim Miktarı 2017 Yılı (Ton)	Süt Üretim Miktarı 2018 Yılı (Ton)
Kayıtlı Üretilen Süt Miktarı (Sanayiye Giden) (Yıl/Ton)	268.554 Ton	283.563 Ton
Kayıtlı Olmayan Üretilen Süt Miktarı (Tahmini) (Yıl/Ton)	188.000 Ton	188.000 Ton
Toplam Süt Üretimi (Yıl/Ton)	456.554 Ton	471.563 Ton

Arı Ürünleri Üretimi

İlçe	Toplam Aktif Arılı Kovan Sayısı	Yıllık Toplam Üretim (Kg)		
		Bal	Polen	Balmumu
Ahmetli	1645	21950	133	492
Akhisar	6642	83285	2452	1852
Alaşehir	812	4860	142	114
Demirci	1679	12110	197	525
Gölmarmara	767	5962	138	215
Göğdes	625	2800	125	150
Kırkağaç	633	4310	50	205
Köprübaşı	964	9640	0	0
Kula	937	4490	150	100
Salihli	11877	120165	2518	2912
Sarıgöl	252	3080	30	45
Saruhanlı	1925	12195	127	225
Selendi	962	11050	0	0
Soma	3128	45750	529	920
Şehzadeler	5682	60777	2018	1231
Turgutlu	8708	89570	2021	5055
Yunus Emre	7159	85256	309	339
TOPLAM	54397	577250	10939	14380

HAYVAN HASTALIKLARI İLE MÜCADELE HİZMETLERİ

İlimizde 237.555 adet büyükbaş, 945.140 adet küçükbaş, 43 milyon adet tavuk, 931.523 adet hindi ve 64.842 adet arı kovanı mevcudu bulunmaktadır. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğümüz koordinasyonunda 17 İlçe Müdürlüğümüz tarafından 723.000 büyükbaş, 937.000 küçükbaş, 20.121 adet kedi köpek aşısı olmak üzere toplam 1.680.000 (Birmilyon altıyüz seksenbin) aşı yapılmıştır. Yaklaşık 91 milyon sağlık taraması gerçekleştirilmiştir. İlimizde projeli, hastalık çıkışına göre, özel istek üzerine ve serbest veteriner hekimler tarafından yapılan aşılama sayılarını gösterir tablo aşağıda verilmiştir.

2019 Yılı Hayvan Hastalıkları İle Mücadele Sonuçları

HASTALIK	İl Programı	Gerçekleşme	%
ANTHRAX BÜYÜKBAŞ	790	1.078	136,46
ANTHRAX KÜÇÜKBAŞ	3.500	3.546	101,31
KOYUN KEÇİ BRUSELLOZU	235.000	188.144	80,06
KOYUN KEÇİ ÇİÇEK	98.500	78.983	80,18
KOYUN KEÇİ VEBASI	468.000	427.078	91,25
KUDUZ	19.210	20.121	104,74
LUMPY SKIN DİSEASE	233.433	218.822	93,74
MAVİDİL	254.000	238.547	93,91
SIĞIR BRUSELLOZU	64.550	42.916	66,48
ŞAP GRUBU	233.433	228.694	97,96
BULAŞICI KEÇİ CİĞER AĞRISI	-	1000	-
E.COLİ	-	12.878	-

Şap Aşılması Sonuçları (2019 Yılı)

İLÇE	Program	İlkbahar Gerçekleşme	İlkbahar Gerçekleşme %	Sonbahar Gerçekleşme	Sonbahar Gerçekleşme %
AHMETLİ	4.400	4217	95,84	3.958	89,95
AKHİSAR	12.506	13965	111,67	12.111	96,84
ALAŞEHİR	9.250	9288	100,41	8.760	94,84
DEMİRCİ	14.500	14441	99,59	13.536	93,35
GÖLMARMARA	2.025	2223	109,78	1.898	93,73
GÖRDES	16.000	17881	111,76	15.552	97,20
KIRKAĞAÇ	6.645	7544	113,53	5.708	85,90
KÖPRÜBAŞI	3.800	4147	109,13	2.966	78,05
KULA	34.270	34572	100,88	34.148	99,64
SALİHLİ	41.600	41650	100,12	35.473	85,27
SARIGÖL	10.000	10852	108,52	10.040	100
SARUHANLI	7.306	5825	79,73	4.300	58,86
SELENDİ	15.500	15614	100,74	11.018	71,08
SOMA	8.400	8791	104,65	7.159	85,23
ŞEHZADELER	9.324	9405	100,87	9.030	96,85
TURGUTLU	25.373	27141	106,97	20.815	82,04
YUNUSEMRE	12.534	16183	129,11	12.779	101
	233433	243739	104,41	209.251	89,64

LSD (Nodüler Ekzantem) Aşılama Sonuçları (2019 Yılı)

İLÇE	PROGRAM (YILLIK)	GERÇEKLEŞME	%
AHMETLİ	4.400	4.188	95,18
AKHİSAR	12.506	13.331	106,60
ALAŞEHİR	9.250	9.288	100,41
DEMİRCİ	14.500	14.339	98,89
GÖLMARMARA	2.025	1.787	88,25
GÖRDES	16.000	14.869	92,93
KIRKAĞAÇ	6.645	7.239	100,94
KÖPRÜBAŞI	3.800	2.814	74,05
KULA	34.270	34.533	100,77
SALİHLİ	41.600	36.747	88,33
SARIGÖL	10.000	10.313	103,13
SARUHANLI	7.306	3.920	53,65
SELENDİ	15.500	11.347	73,21
SOMA	8.400	7.822	93,12
ŞEHZADELER	9.324	9.198	98,65
TURGUTLU	25.373	22.555	88,89
YUNUSEMRE	12.534	12.028	95,96
TOPLAM	233.433	216.811	92,88

Hayvan İtlaf ve Tazminatları

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 5. Maddesine dayanılarak hazırlanan “Hayvan Hastalıklarında Tazminat Yönetmeliği” çerçevesinde, Hayvanlarda herhangi bir tazminatlı hastalık tespit edilmesi sonucu resmî veteriner hekim veya yetkilendirilmiş veteriner hekim gözetiminde mecburî kesime tâbi tutulan veya itlaf edilen hayvanlar ile mezbahalarda tespit edilen tazminatlı hastalık nedeniyle imha edilen hayvanların bedelleri Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen oranlarda, hastalık nedeniyle imha edilen hayvansal ürünlerin, yem, madde ve malzemelerin bedelleri ile imha, nakliye ve dezenfeksiyon masrafları Bakanlık tarafından sahiplerine tazminat olarak ödenir denilmektedir.

Bu kapsamda 2019 yılında toplam 141 hayvan için **604.718TL** tazminat ödemesi yapılmıştır.

Toplam Hastalık Tazminatları

HASTALIK	2017 HAY. SAYISI	2017 TAZMİNAT MİKTARI	2018 HAY. SAYISI	2018 TAZMİNAT MİKTARI	2019 HAY. SAYISI	2019 TAZMİNAT MİKTARI
TÜBERKÜLOZ	104	₺375.149,66	145	₺236.067,39	81	₺339.919,67
KUDUZ	10	₺38.353,31	6	₺19.303,04	19	₺55.110,99
BRUSELLA	1	₺4.219,65	1	₺675	1	₺3.370,52
LSD	6	₺39.697,31				
ANAFLEKTİK ŞOK	43	₺219.307,30	24	₺101.892	40	₺206.316,36
ATIK TAZMİNATI	10	₺6.000,00	13	₺13.000		
TOPLAM	174	₺682.727,23	189	₺370.937,43	141	₺604.717,54

Buzağı Ölümleri

2019 yılı içerisinde ilimizde 62.000 buzağı doğumu gerçekleşmiş ve 490 buzağı kaybı bildirimi tarafımıza iletilmiştir. Buzağı Kayıplarının Önlenmesi Stratejik Planında belirlenen 2019 Yılı hedefimiz % 6 olmasına rağmen ölüm oranı % 1 civarındadır.

BUZAĞI ÖLÜM RAKAMLARI	AYNI TARİH ARALIĞINDA DOĞAN VE KÜPELENEN BUZAĞI MİKTARI	ÖLÜM ORANI
490 ADET	62.000	% 1

Yıllara Göre Hastalık Çıkışları

İlimizde yıllar itibariyle tespit edilmiş olan hastalıklar aşağıdaki sıralanmıştır. Hastalıkların görülme oranları, sıklıkları ve çeşitlerine göre hastalıklarla mücadele yöntemleri belirlenmekte, yapılan aşılama ve mücadele çalışmalarının etkinliği ölçülmektedir. Tabloda 2019 yılında yapılan gayretli aşılama çalışmalarının hastalık çıkışlarını azalttığı görülebilmektedir.

HASTALIK	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ŞAP	1	7	8	1	6	0
Tüberküloz	27	17	16	15	12	11
Kuduz	12	15	13	13	9	15
LSD	-	-	40	1	0	0
Mavidil	26	2	1	-	10	0
PPR	1	-	1	-	5	2
Brucelloz (Sığır)	1	-	2	1	1	1
Brucelloz (Koyun)	-	1	2	-	1	0
Anthrax	-	-	-	2		1
Koyun Keçi Çiçek	5	2	-	8	1	0
Avianİnfluenza	-	7	-	-		0
Newcastle	-	-	2	2	2	0
Amerikan Yavru Çürüklüğü	-	-	-	-	-	3

İŞLETMELER, TESİSLER VE ÇİFTLİKLER

Hastalıktan Ari İşletmeler ve Onaylı Süt Çiftlikleri

Tüberküloz ve Bruselloz Hastalıkları ile etkin mücadele edilmesi, sürdürülebilir hayvancılığın sağlanması ve hayvanlardan insanlara bulaşabilen bu hastalıklardan halk sağlığının korunması amacı ile ilimizde 1 adet Küçükbaş olmak üzere toplam 24 adet hastalıktan ari işletme bulunmaktadır.

Aynı zamanda hastalıktan ari işletmelerden 6 tanesi AB standartlarında süt üreten Onaylı Süt Çiftliği kapsamındadır. İlimizde bu Hastalıktan Ari ve Onaylı Süt Çiftliklerinde bulunan hayvan sayıları aşağıya çıkarılmıştır.

Hastalıktan Ari İşletmeler

Büyükbaş Ari Çiftlik ve Hayvan Sayıları

İLÇE	İŞLETME SAYISI	HAYVAN SAYISI
AKHİSAR	1	275
KULA	1	1.413
SALİHLİ	9	5.105
SARIGÖL	1	91
ŞEHZADELER	3	2.560
TURGUTLU	2	603
YUNUSEMRE	6	3.265
TOPLAM	23	13.312

Küçükbaş Ari Çiftlik ve Hayvan Sayıları

İLÇE	İŞLETME SAYISI	HAYVAN SAYISI
YUNUSEMRE	1	292
TOPLAM	1	292

Onaylı Süt Çiftlikleri

İLÇE	İŞLETME SAYISI	HAYVAN SAYISI
AKHİSAR	1	275
KULA	1	1.413
SALİHLİ	1	2.768
ŞEHZADELER	1	2.010
YUNUSEMRE	2	2.197
TOPLAM	6	8.663

2019 yılında ilimiz genelinde bulunan Hastalıktan Ari İşletmelere 3.845.250 TL Onaylı Süt Çiftliklerine 833.690 TL olmak üzere toplam 4.678.940 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Hayvansal Yan Ürün İşleme Tesisleri

İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliği kapsamında Halk ve hayvan sağlığına, gıda ve yem güvenilirliğine yönelik riskleri engellemek veya asgariye indirmek amacıyla insan tüketimine sunulmayan hayvansal yan ürünler ile bunların türev ürünlerini işleyen tesisler için Onay yada Kayıt Belgesi düzenlenmektedir.

İlimizde hayvansal yan ürünler kapsamında çalışan;

- 4 adet Hayvansal Organik Gübre Üretim Tesisi (3 adet Kanatlı, 1 adet B.baş-K.baş)
- 2 adet Solucan Gübresi Üretim Tesisi
- 3 adet Rendering
- 3 adet Deri İşleme Tesisi
- 1 adet Yün Deposu
- 1 adet Yarasa Gübresi (Guana) Depolama ve Satış Yeri
- 1 adet Don Yağ İşleme Tesisi bulunmaktadır.

Bu Tesislere 2019 yılında 21 kez denetim uygulanmıştır.

Ev ve Süs Hayvanları Satış Yerleri

İlimizde toplam 50 adet Ev ve Süs Hayvanları Satış Yeri bulunmaktadır. Bu işletmelere 2019 yılı içerisinde 55 denetim uygulanmıştır.

İlçesi	İşyeri Sayısı	İlçesi	İşyeri Sayısı
AKHİSAR	5	SOMA	5
ALAŞEHİR	4	ŞEHZADELER	12
DEMİRCİ	1	TURGUTLU	9
KIRKAĞAÇ	1	YUNUSEMRE	4
SALİHLİ	7		
SARIGÖL	2	TOPLAM	50

Deney Hayvanları Üretici, Kullanıcı ve Tedarikçi Kuruluşlar

Deneysel ve diğer bilimsel amaçlar için kullanılacak hayvanları yetiştiren ve barındıran, deney hayvanı üretici, tedarikçi, kullanıcı ve araştırma yetkili kuruluşlar Bakanlığımızca ruhsatlandırılmaktadır.

İLÇESİ	SAYISI
SALİHLİ	1
YUNUSEMRE	1
TOPLAM	2

Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinikleri

Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik Yönetmeliği gereğince ilimizde ruhsatlandırılmış toplam 161 Muayenehane ve 2 adet Poliklinik bulunmaktadır. Aynı zamanda Veteriner Tıbbi Ürünler Hakkında Yönetmelik gereği Muayenehane, Poliklinik, Veteriner Hekim istihdam eden hayvancılık işletmeleri ve kamu kuruluşlarına Veteriner Tıbbi Ürün Temin İzni verilmektedir.

İLÇESİ	SAYISI	İLÇESİ	SAYISI
AHMETLİ	2	SALİHLİ	32
AKHİSAR	13	SARIGÖL	7
ALAŞEHİR	13	SARUHANLI	5
DEMİRCİ	5	SELENDİ	12
GÖLMARMARA	1	SOMA	5
GÖRDES	8	TURGUTLU	11
KIRKAĞAÇ	6	ŞEHZADELER	12
KÖPRÜBAŞI	4	YUNUSEMRE	8
KULA	19	TOPLAM	163

MUAYENEHANE/POLİKLİNİKLERDE ÇALIŞAN VETERİNER HEKİM	182
VETERİNER TIBBİ ÜRÜN PERAKENDE SATIŞ İZİNLERİ	163
VETERİNER TIBBİ ÜRÜN TEMİN İZNI VERİLEN İŞLETME SAYISI	17
VETERİNER TIBBİ ÜRÜN TEMİN İZNI VERİLEN BELEDİYE SAYISI	8

Suni Tohumlama Uygulamaları

6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına Dair Kanun, 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun Zootehni başlıklı 10. Maddesi, Bakanlık Makamının 07.04.2000 Tarih ve TSKD/STT-054 Sayılı "Suni Tohumlamanın Özelleştirilmesi Hakkındaki "Olur"ları ve 08 Aralık 2011 tarihli ve 28136 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Suni Tohumlama, Tabii Tohumlama ve Embriyo Transferi Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik" in 7. Maddesine istinaden ilimiz genelinde suni tohumlama faaliyetleri için özel sektöre yetki devri yapılmıştır. Bu kapsamda her yıl suni tohumlama sözleşmeleri yenilenmek sureti ile Özel Suni Tohumlama Faaliyetleri Serbest ve Hayvancılık İşletmeleri çalışanı Veteriner Hekimleri ve bunların sorumluluğunda Veteriner Sağlık Teknikeri ve Teknisyenleri tarafından İl Müdürlüğümüz denetiminde yürütülmektedir.

2019 yılında ilimizde Suni Tohumlama yapan uygulayıcı sayıları ile 2019 yılında yapılan Suni Tohumlama sayıları aşağıdadır:

2019 Yılı İçin Suni Tohumlama İzni Verilen Uygulayıcılar

TOPLAM AKTİF UYGULAYICI	155
KLİNİK/POLİKLİNİK SAHİBİ UYGULAYICILAR	142
HAYVANCILIK İŞLETMELERİNDEKİ UYGULAYICILAR	13

2019 Yılı Suni Tohumlama Uygulamaları

İLÇESİ	TOHUMLANAN İNEK SAYISI	İLÇESİ	TOHUMLANAN İNEK SAYISI
AHMETLİ	727	SALİHLİ	22.809
AKHİSAR	1.656	SARIGÖL	3.027
ALAŞEHİR	1.683	SARUHANLI	868
DEMİRCİ	3.492	SELENDİ	3.573
GÖLMARMARA	28	SOMA	413
GÖRDES	4.890	ŞEHZADELER	5.287
KIRKAĞAÇ	805	TURGUTLU	2.450
KÖPRÜBAŞI	1.293	YUNUSEMRE	4.833
KULA	17.542	GENEL TOPLAM	75.376

HAYVAN HAREKETLERİ KAYIT İŞLEMLERİ

İlimizden diğer illere yapılan hayvan sevkleri, hayvanların küpeleri, kayıtları ve aşılamaları tamamlanmışsa, İlçe Müdürlüklerimizde görevli Veteriner Hekimlerce sağlık kontrolünden geçirildikten sonra Veteriner Sağlık Raporu verilmek suretiyle yapılmaktadır. Yapılan hayvan sevkleri Bakanlığımız veritabanı olan TÜRKVET sisteminde kaydedilmektedir.

2019 yılında ilimize diğer illerden gelen ve ilimizden diğer illere yapılan hayvan sevkleri aşağıda tablo halinde gösterilmiştir.

İL GENELİ	BÜYÜKBAŞ (ADET)
Gelen Hayvan Sayısı	8791
Giden Hayvan Sayısı	9857

HAYVANCILIK DESTEKLEMELERİ

Desteklemeler kapsamında her yıl Cumhurbaşkanı Kararı yayınlanmakta ve buna istinaden Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Esasları Tebliği Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımızca aşağıdaki destekleme kalemleri doğrultusunda yetiştiricilerimiz desteklenmektedir.

Manisa İl Geneline Hayvancılık Desteklemeleri Tablosu			
Destekleme Kalemi	Yetiştirici Sayısı	Desteklenen Hayvan / Küpelenen Hayvan / Desteklenen Çoban (Sürü Yöneticisi) Sayısı	Destekleme Tutarı (TL)
Çiğ Süt Desteklemesi (2018)	10.071	268.554 ton	11.524.554,03
Buzağı Desteklemesi (2018)	18.245	71.231	27.444.900,00
Anaç Manda Desteklemesi (2018)	8	288	72.000,00
Malak Desteklemesi (2018)	7	109	16.350,00
Besilik Erkek Sığır Desteklemesi (2018)	1.933	14.658	3.664.500,00
Anaç Koyun Keçi Desteklemesi (2018)	5.994	384.646	9.616.150,00
Halk Elinde Ülkesel Küçükbaş Hayvan Islahı (Kıvırcık Koyunu 45KIV2011-01 ve 45KIV2016-02)	90	15.243	725.280,00
Sürü Yöneticisi (Çoban) İstihdamı Desteklemesi	34	9.838	170.000,00
Büyükbaş Küpeleme Desteklemesi (DSYB)	17	82.869	124.303,50
Süt Kalitesinin Desteklenmesi	114	8.345	1.251.750,00
Arılı Kovan Desteklemesi	602	54397	543.970,00
Ana arı Desteklemesi	7	239	3.585,00
İl Genel Toplamı	27.051	641.863	43.632.788,50

Halk Elinde Küçükbaş Islahı Desteklemesi (2019 Yılı)

SIRA NO	İLÇE	ÜYE SAYISI	DESTEKLENECEK KOYUN SAYISI (BAŞ)		TOPLAM HAYVAN SAYISI (BAŞ)	TOPLAM TUTAR (TL)
			KOYUN - KOÇ	KUZU		
1	AKHİSAR	1	167	204	371	16.120,00
2	ALAŞEHİR	1	231	250	481	22.600,00
3	DEMİRCİ	3	530	668	1.198	53.200,00
4	GÖLMARMARA	3	86	110	196	8.800,00
5	GÖRDES	4	327	380	707	31.480,00
6	KÖPRÜBAŞI	5	295	306	601	30.150,00
7	KULA	25	3.015	3.685	6.700	294.240,00
8	SALİHLİ	48	5.244	6.133	11.377	534.740,00
TOPLAM		90	9.895	11.736	21.631	991.330,00

Besilik Erkek Sığır (Manda Dahil) Desteklemesi (2019 Yılı)

S	İLÇESİ	YETİŞTİRİCİ SAYISI	DESTEKLENEN SİĞİR SAYISI (YERLİ)	HAKEDİŞ TUTARI (TL)
1	AHMETLİ	9	83	20.750,00
2	AKHİSAR	76	798	199.500,00
3	ALAŞEHİR	28	500	125.000,00
4	DEMİRCİ	33	85	21.250,00
5	GÖLMARMARA	4	23	5.750,00
6	GÖRDES	220	855	213.750,00
7	KIRKAĞAÇ	48	172	43.000,00
8	KÖPRÜBAŞI	20	79	19.750,00
9	KULA	412	1.887	471.750,00
10	SALİHLİ	227	2.934	733.500,00
11	SARIGÖL	14	252	63.000,00
12	SARUHANLI	14	88	22.000,00
13	SELENDİ	76	244	61.000,00
14	SOMA	89	513	128.250,00
15	ŞEHZADELER	18	400	100.000,00
16	TURGUTLU	147	3.355	838.750,00
17	YUNUSEMRE	14	475	118.750,00
TOPLAM		1.449	12.743	3.185.750,00

Buzağı Desteklemesi (2019/1)

SIRA NO	İLÇESİ	YETİŞTİRİCİ SAYISI	BUZAĞI SAYISI (BAŞ)	TOPLAM DESTEK (TL)
1	AHMETLİ	119	533	193.150,00
2	AKHİSAR	399	1.891	688.025,00
3	ALAŞEHİR	634	1.443	540.000,00
4	DEMİRCİ	1.012	2.601	1.045.925,00
5	GÖLMARMARA	75	267	93.750,00
6	GÖRDES	1.039	3.099	1.178.975,00
7	KIRKAĞAÇ	290	1.375	492.975,00
8	KÖPRÜBAŞI	256	860	328.150,00
9	KULA	1.840	8.792	3.607.025,00
10	SALİHLİ	1.213	7.334	3.135.625,00
11	SARIGÖL	721	2.304	902.575,00
12	SARUHANLI	139	682	254.225,00
13	SELENDİ	812	2.628	1.034.025,00
14	SOMA	365	1.765	621.450,00
15	ŞEHZADELER	89	1.455	655.600,00
16	TURGUTLU	294	2.697	1.003.375,00
17	YUNUSEMRE	321	1.623	778.550,00
GENEL TOPLAM		9.618	41.349	16.553.400,00

Anaç Manda Desteklemesi (2019 Yılı)

SIRA NO	İLÇESİ	YETİŞTİRİCİ SAYISI	DESTEKLENEN ANAÇ MANDA SAYISI	HAKEDİŞ TUTARI
1	SALİHLİ	5	287	71.750,00
2	SARUHANLI	3	26	6.500,00
3	ŞEHZADELER	1	1	250,00
TOPLAM		9	314	78.500,00

Malak Desteklemesi (2019/1)

SIRA NO	İLÇESİ	YETİŞTİRİCİ SAYISI	DESTEKLENEN ANAÇ MALAK SAYISI	HAKEDİŞ TUTARI
1	SALİHLİ	4	71	17.750,00
2	SARUHANLI	0	0	0,00
3	ŞEHZADELER	0	0	0,00
TOPLAM		4	71	17.750,00

Manisa İli 2019 Yılı Süt Kalitesinin Desteklenmesi İl Özet Hakediş

İLÇE ADI	DESTEKLİ İŞLETME SAYISI (ADET)	DESTEKLİ HAYVAN SAYISI (BAŞ)	TOPLAM DESTEK TUTARI (TL)
AHMETLİ	1	35,00	3.500,00
AKHİSAR	9	393,00	39.300,00
ALAŞEHİR	19	292,00	29.200,00
DEMİRCİ	9	146,00	14.600,00
GÖLMARMARA	0	0,00	0,00
GÖRDES	4	110,00	11.000,00
KIRKAĞAÇ	3	43,00	4.300,00
KÖPRÜBAŞI	1	17,00	1.700,00
KULA	27	1.429,00	142.900,00
MERKEZ	96	4.854,00	485.400,00
SALİHLİ	8	337,00	33.700,00
SARIGÖL	1	24,00	2.400,00
SARUHANLI	9	197,00	19.700,00
SELENDİ	3	78,00	7.800,00
SOMA	12	1.312,00	131.200,00
ŞEHZADELER	14	737,00	73.700,00
TURGUTLU	8	1.278,00	127.800,00
YUNUSEMRE	1	35,00	3.500,00
İL TOPLAMI	224	11.282	1.128.200,00

2019 Yılı Çiğ Süt Desteklemesi

İlçe	Üretici Sayısı	İnek Sütü Miktarı (lt)			Süt Miktarı (lt)			Toplam Destek Tutarı(TL)
		Soğutulmamış	Soğutulmuş	Örgüt Üz.Pazarlanan	Ari / Yerel Perakendeci	Koyun Sütü	Keçi Sütü	
AHMETLİ	75	364.273	1.941.054	517.960	0	0	0	363.571
AKHİSAR	217	240.166	7.096.824	0	0	125.931	106.243	946.865
ALAŞEHİR	268	2.318.404	1.456.879	1.270.398	0	23.595	0	558.754
DEMİRCİ	905	0	12.179.792	626.752	0	0	0	1.618.672
GÖLMARMARA	61	244.553	471.905	0	0	53.939	88.102	94.839
GÖRDES	894	233.036	19.106.308	0	0	10.200	0	2.414.849
KIRKAĞAÇ	83	1.470.339	359.545	0	0	0	13.500	173.297
KÖPRÜBAŞI	210	0	4.737.643	0	0	0	0	592.089
KULA	2.544	58.535	32.252.632	40.487.336	0	36.909	1.739	10.226.852
SALİHLİ	1.300	1.695.530	34.480.563	33.713.994	0	53.993	7.100	9.732.072
SARIGÖL	946	894.256	9.123.957	9.609.048	0	0	0	2.684.072
SARUHANLI	153	959.262	2.078.350	0	0	101.529	270.367	406.070
SELENDİ	1.345	22.921	19.886.622	1.822.268	0	0	980	2.793.618
SOMA	100	190.756	3.492.096	0	0	10.659	35.381	460.167
ŞEHZADELER	52	197.365	12.614.784	2.038.922	0	1.101	13.574	1.889.621
TURGUTLU	143	1.038.415	6.964.917	874.716	0	25.332	19.694	1.112.953
YUNUSEMRE	171	469.944	11.634.237	60.816	123.635	34.480	379.675	1.597.503
TOPLAM	9.467	10.397.754,00	179.878.106,67	91.022.210,38	123.635,00	477.667,50	936.354,50	37.665.863,64

Anaç Koyun – Keçi Desteklemeleri (2019 Yılı)

S	İLÇE	ÜYE SAYISI	TOPLAM HAYVAN SAYISI (BAŞ)	TOPLAM TUTAR (TL)
1	AHMETLİ	51	3557	88.925,00 ₺
2	AKHİSAR	390	27901	697.525,00 ₺
3	ALAŞEHİR	543	23398	584.950,00 ₺
4	DEMİRCİ	673	45932	1.148.300,00 ₺
5	GÖLMARMARA	102	8682	217.050,00 ₺
6	GÖRDES	519	35914	897.850,00 ₺
7	KIRKAĞAÇ	337	22260	556.500,00 ₺
8	KÖPRÜBAŞI	224	22212	555.300,00 ₺
9	KULA	767	48068	1.201.700,00 ₺
10	SALİHLİ	674	49964	1.249.100,00 ₺
11	SARIGÖL	190	8597	214.925,00 ₺
12	SARUHANLI	187	21081	527.025,00 ₺
13	SELENDİ	734	40724	1.018.100,00 ₺
14	SOMA	276	10743	268.575,00 ₺
15	ŞEHZADELER	66	4884	122.100,00 ₺
16	TURGUTLU	96	10222	255.550,00 ₺
17	YUNUSEMRE	369	22041	551.025,00 ₺
TOPLAM		6.198	406.180	10.154.500,00 ₺

Sürü Yöneticisi İstihdamı Desteklemesi (2019 Yılı)

İLÇESİ	YETİŞTİRİCİ SAYISI	SÜRÜDEKİ ANAÇ KOYUN-KEÇİ SAYISI	HAKEDİŞ TUTARI
AHMETLİ	1	143	5.000,00
AKHİSAR	11	1.577	55.000,00
ALAŞEHİR	3	430	15.000,00
DEMİRCİ	29	4.157	145.000,00
GÖLMARMARA	1	143	5.000,00
KIRKAĞAÇ	12	1.720	60.000,00
KÖPRÜBAŞI	28	4.013	140.000,00
KULA	19	2.723	95.000,00
SALİHLİ	68	9.747	340.000,00
SARIGÖL	1	143	5.000,00
SELENDİ	6	860	30.000,00
TURGUTLU	5	717	25.000,00
YUNUSEMRE	3	430	15.000,00
TOPLAM	187	26.803	935.000,00

SÜRÜ BÜYÜTME VE YENİLEME DESTEĞİ (2019)

Sıra No	İlçesi	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı (TL)
1	AHMETLİ	14	191	19.100,00 ₺
2	AKHİSAR	176	2336	233.600,00 ₺
3	ALAŞEHİR	321	4360	436.000,00 ₺
4	DEMİRCİ	330	4047	404.700,00 ₺
5	GÖLMARMARA	33	462	46.200,00 ₺
6	GÖRDES	188	2232	223.200,00 ₺
7	KIRKAĞAÇ	141	2255	225.500,00 ₺
8	KÖPRÜBAŞI	81	1640	164.000,00 ₺
9	KULA	228	3020	302.000,00 ₺
10	SALİHLİ	247	3367	336.700,00 ₺
11	SARIGÖL	110	1211	121.100,00 ₺
12	SARUHANLI	45	1425	142.500,00 ₺
13	SELENDİ	235	2391	239.100,00 ₺
14	SOMA	116	1128	112.800,00 ₺
15	ŞEHZADELER	21	310	31.000,00 ₺
16	TURGUTLU	35	1093	109.300,00 ₺
17	YUNUSEMRE	183	2274	227.400,00 ₺
TOPLAM		2.504	33.742	3.374.200,00 ₺

Küpeleme Desteklemesi İl Geneli (2019 Yılı)

UYGULAYICI SAYISI	DESTEKLEMESİNE ESAS KÜPELEME SAYISI	DESTEKLEME TUTARI
15	91.789	137.683,50

Hastalıktan Ari İşletme Desteklemeleri 2019 Yılı

Hastalıktan Ari İşletme Desteği			
İlçe	İşletme Sayısı	Desteklenen Hayvan	Destekleme Tutarı
Akhisar	1	301	102.288,83
Kula	1	1465	497.850,95
Salihli	9	4809	1.634.242,47
Şehzadeler	3	2486	844.817,38
Turgutlu	2	553	187.925,99
Yunussemre	6	3233	1.098.670,39
Sarıgöl	1	100	33.983
Toplam	21	12.947	4.399.875

*2018 yılı ek hak edişleri henüz ödenmediği için veriler tabloda yer almamaktadır.

Onaylı İşletme Destekleri 2019 Yılı

İlçe	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı
AKHISAR	1	301	30.820,97
KULA	1	1465	150.001,35
SALİHLİ	1	2646	270.923,94
ŞEHZADELER	1	1938	198.431,82
YUNUSEMRE	2	2182	223.414,98
TOPLAM	6	8532	908.100

*2018 yılı ek hak edişleri henüz ödenmediği için veriler tabloda yer almamaktadır.

Arılı Kovan Desteklemeleri 2019 Yılı

Yılı	İşletme Sayısı	Koloni Sayısı	Destekleme Tutarı
2019	621	55.641	834.615,00

Destek almayanlar dahil edildiğinde 78.638 arı kolonisi bulunmaktadır.

SU ÜRÜNLERİ FAALİYETLERİ**A – Barajlarda Su Ürünleri Üretimi Ve Avcılığı**

1 – Gölarmarmara Gölü : Gölarmarmara ve Salihli İlçeleri sınırları içerisinde. 68 km²'lik su yüzey alanına sahiptir. S.S. Gölarmarmara Su Ürünleri Kooperatifi ile 12.12.2014 tarihinden başlamak üzere beş yıllık kira sözleşmesi

yapılmıştı. Gölarmara gölünde ruhsatlı yaklaşık 102 ticari balık avcısı 51 adet ruhsatlı balıkçı teknesi ile avcılık faaliyeti yapılmıştır.

S.S. Gölarmara Su Ürünleri Kooperatifi ile 27.12.2019 tarihinde yeni beş yıllık kira sözleşmesi yapılmıştır. Gölarmara Gölü'nde bu 5 yıllık süreçte, ruhsatlı 34 adet ticari balıkçı gemisi ve yaklaşık 70 adet ruhsatlı balık avcısı faaliyet gösterecektir.

Gölarmara gölünde 2019 yılında, resmi kayıtlara giren avcılık miktarı; 17.341 kg Sazan balığı ve 2.371 kg Sudak balığıdır. Kayıtlara geçmeyen kaçak su ürünleri avcılığı ile 2019 yılında toplam 40.000.- kg su ürünleri avcılığı yapıldığı tahmin edilmektedir. Yöre balıkçısı yaklaşık 40.000.-kg su ürünleri satışından yaklaşık 420.000,-TL para kazanmıştır.

Ülkemizde ardı ardına yaşanan kurak yıllar, İzmir'in içme suyu ihtiyacı için yapılan Gördes barajının su toplanmaya başlaması gibi nedenlerle Gölarmara gölü son 20 yılın en az su rezervine sahip dönemini yaşamaktadır.

Gölarmara gölü Gördes barajından gelen Kumçay ve Demirköprü barajından gelen besleme kanalıyla beslenmektedir. Aynı zamanda Gölarmara gölünden Salihli İlçesi, Pazarköy Mahallesi, Kapaklar Mevkiinden Manisa İli Tarımsal Sulama havzasına ayrı bir kanal ile tarımsal sulama suyu verilmektedir. Yörede balık avcısı, satıcısı, restoran çalışanları ile yaklaşık 200 ailenin geçimini su ürünleri avcılığından doğrudan veya dolaylı olarak sağladığı bilinmektedir. Gölarmara Gölü "Sulak Alan" statüsünde olup, Uluslararası Ramsar Sözleşmesine girmeye aday Ulusal Sulak Alan statüsündedir.

2- Demirköprü Barajı: Köprübaşı ile Salihli İlçe sınırları arasındadır. Baraj gölü 45,7 km²'lik su yüzey alanına sahiptir. Barajın su ürünleri avlak sahası S.S. Köprübaşı Su Ürünleri Kooperatifi tarafından 05.08.2015 tarihinden geçerli olmak üzere 5 yıl süreyle kiralanmıştır.

Baraj Gölünde yaklaşık 68 adet ticari su ürünleri avcısı, 47 adet ruhsatlı gemi bulunmaktadır. Baraj gölünde, 2019 yılı verilerine göre; 14.264.- kg Sazan balığı, 7.285.- kg Yayın balığı, 182.505.- kg havuz balığı olmak üzere toplamda 357.616.-kg su ürünleri avlanarak Su ürünleri kooperatifi başkanlığınca iç piyasaya pazarlanmıştır. S.S. Köprübaşı Su ürünleri kooperatifi üyeleri 2019 yılında 309.165.-kg su ürünleri satışından yaklaşık 550.000,-TL kazanç sağlamıştır.

Demirköprü Baraj Gölünde bir adet 500 ton /yıl kapasiteli (400 ton/yıl alabalık, 100 ton/yıl aynalı sazan) aktif su ürünleri üretim tesisi ile bir adet 25 ton/yıl kapasiteli pasif pozisyonda su ürünleri işletmesi (5 ton/yıl Alabalık ve 20 ton/yıl aynalı Sazan) bulunmaktadır.

Demirköprü barajında her 6-7 yılda bir kez Kasım ve Aralık aylarında tabandaki organik maddelerin oksijensiz koşullarda bakterilerce parçalanması sonucunda ortama yüksek düzeyde metan gazı (=bataklık gazı=tüp gaz) salınımı gerçekleşmektedir. Bu dönemde sudaki oksijen miktarının 2 mg/ltnin altına düşmesi nedeniyle Su ürünleri işletmelerinde tüm alabalıklarda toplu yada kısmi ölümler görülmektedir. Demirköprü barajı Gediz nehri, Borlu çayı ve mevsimsel akan küçük su kaynakları ile beslenmektedir. Demirköprü barajı Gediz nehri üzerine 1960 lı yıllarda inşaa edilmiş, elektrik üretme, tarımsal sulama amaçlı yapılmış yaşlı bir baraj gölüdür. Kütahya'nın Gediz kasabasından doğarak geçtiği bölgelerin kısmen arıtılmış da olsa evsel, sanayi tarımsal atıklarını yağışlar yolu Demirköprü barajına taşımaktadır.

3 – Soma Sevişler Barajı : Soma İlçesi Sevişler Köyü sınırları içerisinde. 5,8 km²'lik su yüzey alanına sahiptir. Su ürünleri avlak sahası Soma da madenlerde çalışan işçi sayısının fazla olması nedeniyle amatör balıkçı sahası olarak değerlendirilmektedir.

Halen faaliyette olan 500 ton/yıl proje kapasiteli bir adet Alabalık ve Aynalı Sazan işletmesi 326 ton/yıl fiili kapasiteyle üretimine devam etmektedir.

4 – Alaşehir Afşar Barajı : Alaşehir ile Sarıgöl İlçeleri sınırları içerisinde. 5,7 km²'lik su yüzey alanına sahiptir. 2017 yılında beş yıllığına S.S. Girelli Su Ürünleri Kooperatifine su ürünleri avlak sahası olarak kiralanmıştır. Mevcut kurulu Kooperatifte toplam 6 balık avcısı, 4 adet ruhsatlı tekne ile faaliyetine devam etmektedir.

Afşar barajında su ürünleri kooperatifi tarafından 2019 yılında avlanan balık miktarı yaklaşık 1.800 kg dır. Afşar barajında su derinliğinin az olması, geçmiş yıllarda metan gazı patlaması yaşanması, yağışlı dönemlerde üç ayrı nehirde baraja bulanık su taşınması, barajın su derinliğinin 15 metreden az olması, tarımsal sulama başladığında su miktarının iyice azalması gibi nedenlerle Afşar barajı su ürünleri yetiştiricilik tesisi yatırımı yapmaya uygun değildir.

5- Kula Göleti: Kula göletini İmamlı dere beslemektedir. İmamlı dere yılın ancak 4-5 ayı süreyle akmaktadır. Gölet amatör balık avcılığı sahası olarak değerlendirmektedir. Sulama göletinde bir adet 25 ton/yıl kapasiteli alabalık ve aynalı sazan kafes işletmesi mevcuttur.

B) Akarsu Ve Yer Altı Sularını Kullanarak Üretim Yapan Su Ürünleri İşletmeleri

İlimizde Karada akarsu kaynaklarını ve yer altı sularını kullanarak üretim yapan 10 adet su ürünleri işletmesi mevcuttur.

Şehzadeler ilçesi sınırlarında bir adet 350.-kg/yıl (500.000 adet/yıl) Sülük işletmesinin projesi Bakanlığımızca onaylanarak Üretime başlamıştır.

Merkez’de 3 adet ; Gürle-Alabalık, Kaleköy-Aynalı Sazan, Yeniharmandalı-Tıbbi Sülük,

Turgutlu’da 2 adet; Merkez-Spurilina ve Karaköy-Aldağ-Alabalık,

Salihli’de 2 adet ; Adala-Alabalık ve Allahdiyen-Alabalık

Gördes’te 1 adet ; Kobaklar-Alabalık,

Soma’da 1 adet ; Yağcılı-Alabalık,

Akhisar’da 1 adet; Ilıcaksu Akvaryum Balığı İşletmesi,

Akhisar- Akselendi, Ilıcaksu Mevkiinde bir adet Akvaryum Balığı tesisinde yaklaşık 50.000 ile 100.000.- adet arasında akvaryum balığı üretimi gerçekleştirilmektedir.

Turgutlu Kasabası, Tok Sanayi Sitesinde bir adet Mavi-Yeşil Alg Üretim Tesisinde (Spurilina platensis) yaklaşık 500 kg ile 1000 kg arasında Alg (Mavi-Yeşil alg = su yosunu) üretimi gerçekleştirilmektedir. Üretilen Mavi-Yeşil alg Gıda Takviyesi olarak kullanılmaktadır.

C) Baraj Göllerinde Yüzer Kafeslerde Su Ürünleri Üreten Tesislerimiz

Demirköprü barajında;

1-Azer Su Ürünleri(400 ton/yıl alabalık, 100 ton/yıl A.Sazan) AKTİF ÜRETİM

2-Beyhanlar Su Ürünleri(10 ton/yıl alabalık,15 ton/yıl A. Sazan) PASİF ÜRETİM

Soma Sevişler Barajında;

3- Alsa Su Ürünleri (450 Ton/yıl Alabalık, 50 ton/yıl Aynalı Sazan) AKTİF ÜRETİM

Kula Göleti'nde;

4-Özkaçar Alabalık ve Aynalı Sazan işletmesi, (25 ton/yıl Alabalık ve Aynalı Sazan)AKTİF ÜRETİM

olmak üzere; toplamda 4 adet su ürünleri üretim işletmesi mevcuttur.

İlimizde 4 adet barajda, 10 adet karada olmak üzere toplam 14 adet su ürünleri işletmesi bulunmaktadır.

D) Su Ürünleri İşleme Tesisleri

Mambo Su ürünleri; Akhisar Gıda Üreticileri Sanayi Sitesinde bir adet su ürünleri işleme tesisi bulunmakta olup, her türlü su ürünlerini alıp, işleyerek yurt içi tesislere kendi markasıyla veya fason üretim yaparak pazarlamaktadır. Firmanın kendi markasıyla, kendi Onay numarasıyla AB Ülkelerine ve AB dışı ülkelere ihracat çalışmaları izin aşamasındadır.

E) Balıklandırma Faaliyetleri

2019 Yılında Bakanlığımızın balıklandırma programı çerçevesinde ilimize tahsis ettiği yaklaşık 100.000.-adet pullu sazan balığı yavrusu, Manisa ilinde 18 adet göl/gölete bırakılmıştır. Ayrıca 2.000 adet Yayın Balığı Demirköprü Baraj Gölü'ne bırakılmıştır.

F) Su Ürünleri Faaliyetleri

İlimizde Manisa Merkezde, Salihli, Gölarmara, Köprübaşı ve Soma İlçe Müdürlüklerinde olmak üzere beş adet su ürünleri kontrol teknesi bulunmaktadır. İl Müdürlüğümüzce su ürünleri avlak sahalarına ve su ürünleri işletmelerine avcılık ve üretim yoğunlukları da dikkate alınarak düzenli olarak denetim düzenlenmektedir.

İl ve İlçe Müdürlüklerimizce su ürünleri avlak sahalarında avlanan balıkların asgari boy kontrolleri, avcılıkta kullanılan asgari balık ağ gözü aralıkları, zaman yasağı ve av araç ve gereçlerinin kontrolü, gerçek kişi ticari su ürünleri ruhsat kontrolü, gerçek kişi gemi ruhsatlarının kontrolü düzenli olarak gerçekleştirilmektedir.

Gölarmara İlçe Jandarma Karakolu bünyesinde Gölarmara Gölünün denetlenmesinde görev yapacak Jandarma Bot Komutanlığına personel görevlendirilmesi ve techizat alınması beklenmektedir.

İl Müdürlüğümüzde 5 adet, Gölarmara İlçe Müdürlüğünde 2, Salihli İlçe Müdürlüğünde 2 adet su ürünleri mühendisi, diğer İlçe Müdürlüklerinin her birinde en az 2 adet su ürünleri kontrol görevlisi ile kontrol ve denetim hizmetleri gerçekleştirilmektedir.

Köprübaşı ve Alaşehir İlçe Müdürlüklerine görevlendirilmek üzere en az birer adet Su Ürünleri Mühendisi norm kadrolarına ve görevlendirilmesine ihtiyaç vardır.

G) 2019 Yılı Avlanan Balık Miktarları

2019 yılı Manisa İli Baraj ve Göllerde Avlanan Balık Miktarları																	
Avlak Saha Adı	Balık Türleri	Ocak	Şubat	Mart	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Sazan Balığı Toplam Kg	Sudak Bal. Top. Kg	Yayın Balığı Toplam Kg	Kolyoz Balığı Toplam Kg	Havuz Balığı Toplam Kg	Bıyıklı Balık Top. Kg
Demirköprü Barajı Köprübaşı Su Ürünleri Koop.	Sazan Balığı	936	1.522	1.661	2.072	928	260	3.731	1.357	1.011	786	14.264			0		
	Sudak Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0		0		
	Yayın Balığı	122	507	1.774	1.438	1.394	244	838	616	208	144			7.285	0		
	Kolyoz Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0		
	Havuz Balığı	19.728	14.610	0	0	0	0	0	38.665	64.502	220.111				0	357.616	
	Bıyıklı Balık	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0		0
Gölmarmara Gölü-Koop	Sazan Balığı	1.858	2.064	993	604	1.766	4.430	4.443	729	129	325	17.341			0		
	Sudak Balığı	0	0	0	0	0	0	0	1.378	736	257		2.371		0		
	Yayın Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0	0		
	Kolyoz Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0		
	Havuz Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0	0	
	Bıyıklı Balık	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0		0
Avşar Barajı 1-Avşar Su Ürünleri Koop. 2-Girelli Su Ürünleri Koop.	Sazan Balığı	100	100	150	250	250	250	250	150	150	150	1.800					
	Sudak Balığı	0	0	0	0	0	0	0					0		0		
	Yayın Balığı	0	0	0	0	0	0	0						0	0		
	Kolyoz Balığı	0	0	0	0	0	0	0							0		
	Havuz Balığı	0	0	0	0	0	0	0							0	0	
	Bıyıklı Balık	0	0	0	0	0	0	0							0		0
ANA TOPLAM												33.405	2.371	7.285	0	357.616	
														Genel Toplam		400.677	

Avlanan Türlerin Toplamı İle Barajların Av Toplamları

BALIK TÜRÜ	GÖLMARMARA GÖLÜ (KG)	DEMİRKÖPRÜ GÖLÜ (KG)	AVŞAR GÖLÜ (KG)	GENEL TOPLAM (KG)
SAZAN	17.341	14.264	1.800	33.405
SUDAK	2.371	0	0	2.371
YAYIN	0	7.285	0	7.285
HAVUZ	0	357.616	0	357.616

H) 2019 Yılında Yetiştiricilik Yoluyla Üretilen Su Ürünleri Miktarları

BALIK TÜRÜ	ÜRETİM MİKTARI (Kg)
ALABALIK	460.000
AYNALI SAZAN	40.00
TOPLAM BALIK ÜRETİMİ	500.000
YAVRU BALIK ÜRETİMİ	ÜRETİM MİKTARI (ADET)
ALABALIK YAVRUSU	1.500.000
AYNALI SAZAN YAVRUSU	0
AKVARYUM BALIĞI	20.000
TOPLAM ÜRETİM	1.700.000
MAVİ-YEŞİL ALG ÜRETİMİ	ÜRETİM MİKTARI (Kg)
SPIRULİNA PLATENSİS	800

I) Su Ürünleri İşlemleri, Denetimleri ve İdari Para Cezaları

İlimizde 2019 yılında 4046 belgeli resmi amatör balıkçı, 149 su ürünleri kooperatifi üyesi ticari balıkçımız, 102 adet ticari balıkçı gemisi bulunmaktadır. Gölarmara gölü, Demirköprü barajı ve Afşar barajı olmak üzere üç adet su ürünleri istihsal sahası olarak Su ürünleri Kooperatiflerine kiraya verdiğimiz su ürünleri avlak sahası bulunmaktadır.

İlimizde su ürünleri av yasakları 15 Mart tarihinde başlayıp, 15 Haziran tarihinde sona ermektedir. Su Ürünleri av yasakları döneminde Merkez Su ürünleri Birimi olarak Gölarmara Gölü başta olmak üzere 14 denetim gerçekleştirilmiştir. Su ürünleri av yasakları dışında yine avlak sahalarda usülsüz balık avcılığı, asgari avlanabilir balık boy kontrolü, ruhsat kontrolü amacıyla 35 denetim gerçekleştirilmiştir. Merkez ve İlçe Müdürlüklerimizin yaptığı denetimlerde uyguladıkları idari para ceza sayısı ve toplam miktarları aşağıda tablo halinde verilmiştir.

BİRİMLER/İLÇELER	CEZA SAYILARI	İPC TOPLAMLARI TL
MERKEZ HAYVAN SAĞLIĞI	18	37.587-
SOMA	16	10.665.-
GÖLMARMARA	27	67.193.-
GÖRDES	22	10.560-
SALİHLİ	19	9.120-

İ-Geleneksel Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması ve Desteklenmesi 2019 Yılı (Tebliğ No: 2019/47)

Desteklemeden Faydalanan Balıkçı Teknesi Sayısı	Toplam Ödenen Destek Miktarı
85	83.750.-

K- 2019 Yılı Su Ürünleri Yetiştiriciliği Desteklemeleri

Desteklemeden Faydalanan Su Ürünleri Yetiştiricilik Tesis Sayısı	Desteklemeye Tabi Toplam Alabalık Üretim Miktarı Kg	Ödenecek Destek Miktarı TL
4	439.389,00.-	329.541,75.-

KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

3.6.2011 tarihli 639 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 28. maddesi hükümlerine dayanarak hazırlanan yönerge kapsamında İl Müdürlüğü, Şube Müdürlükleri ve görevleri düzenlenmiştir. Bu yönerge kapsamında Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğümüzün görevleri aşağıdaki gibidir.

- İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,
- İl yayım programlarının görev alanları ile ilgili kısmını hazırlamak ve program gerçekleştirmelerini izlemekle görevli ildeki diğer şube müdürlükleri ve ilgili diğer paydaşlarla işbirliği yaparak; ilin yayım programını ildeki tarımsal sorunların çözümüne ve belirlenen hedeflere ulaşacak şekilde hazırlamak, ilin yayım programının ve programlarla ilgili gerçekleştirmelerin Bakanlığa ulaşmasını sağlamak.
- Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluş ve merkezlerce işbirliği halinde uygulamaya yönelik deneme ve demonstrasyon programlamak ve yürütmek, sonuçlarına göre çiftçilere tavsiyelerde bulunmak
- İlin tarım ürünlerinin ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmalarını yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını ve tarımsal envanterin oluşturulmasını ve yayınlanmasını sağlamak,
- ilin, yatırım ve bütçe tekliflerini yapmak, onaylanan program ve projelerin dağıtımının planlanması, izlenmesi ve harcamalarını konsolide ederek ilgili birime göndermek,
- Bakanlığının orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek ve koordine etmek,
- İstatistik ve döküm çalışması yapmak, tarımsal veri tabanındaki bilgileri Bakanlık merkez birimleri ile hızlı ve sağlıklı bir şekilde paylaşmak, İstatistik Veri Ağı (İVA), Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA) ve diğer istatistik projeleri kapsamında veri ve bilgilerin zamanında toplanmasını ve değerlendirilmesini sağlamak
- Ürünler, riskler bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla sağlanacak prim desteğine ilişkin çalışmalar yapmak,
- 14/06/2005 tarihli 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesinde tarım sigortaları ile ilgili çalışmaları yürütmek ve tarım sigortası uygulamalarının yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım çalışmalarını yapmak.
- Afete uğrayan çiftçilerin hasar tespit çalışmalarını yapmak ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkındaki Kanun ile ilgili çalışmaları yürütmek.
- 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanun çerçevesinde Bakanlığımızla ilgili çalışmaları yürütmek.
- Küresel iklim değişiklikleri, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar yapmak ve yaptırmak
- Afete uğrayan çiftçilerle ilgili yapılabilecek diğer mevzuat düzenlemeleri kapsamındaki çalışmaları yürütmek.
- İl Müdürlüğü faaliyetlerinde birden fazla şubeyi ilgilendiren konular başta olmak üzere şubeler arası koordinasyonu sağlamak.
- Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerini Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yürütmek, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmalarını yapmak.
- Kırsal alanda yaşayan kadına yönelik ev ekonomisi konularında eğitim ve yayım çalışmalarını planlamak, uygulanmasını sağlamak, izlemek değerlendirmek.
- Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını sağlamak, eğitim ihtiyacına dayalı plan ve programlar hazırlamak, uygulanmasını sağlamak, izlemek ve değerlendirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek, kadının durumu ve sorunları ile ilgili araştırmalar yapmak, çözüm önerilerini ortaya koymak, projeler geliştirmek ve uygulamak.
- Diğer mevzuat ve İl Müdürü tarafından verilecek benzeri görevlerin yapmak.

KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ 2019 YILI ÇALIŞMALARI

İL YAYIM PROGRAM VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

İl Yayım Programında tespit edilen 63 adet problemin çözümüne yönelik amaçlar ve sayısal hedefler doğrultusunda aşağıdaki çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Türü	Faaliyet Sayısı	Katılımcı Sayısı
Çiftçi İnceleme Gezileri, Teşvik Müsabakaları, Sergiler, Konferanslar, Paneller ve Diğer Benzeri Faaliyetler	16	2.427
Demonstrasyonlar	25	156
Çiftçi Toplantıları	700	13.407
Çiftçi Kursları	18	235
TOPLAM	759	16.225

KADIN ÇİFTÇİ EĞİTİM ÇALIŞMALARI

	EĞİTİMİN SAYISI	KATILAN KADIN ÇİFTÇİ SAYISI
1. DÖNEM	20	100
2. DÖNEM	22	120
3. DÖNEM	8	65
4. DÖNEM	12	88
TOPLAM	54	373

Yürütülen Ulusal Eylem Planı kapsamında, İyi tarım uygulamalarının önemi , Bağlarda Tekniğine göre hastalık ve zararlılarla mücadele ve gübreleme, zeytin hastalıkları ve zararlıları ile mücadele, Kuraklıkla mücadelede damlama sulamanın önemi, Köyde tavuk üretimi, İstiridye mantarı yetiştiriciliği, Cennet hurması kurutma yöntemleri, Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliği, Ata tohumunun korunmasının önemi, Tüketici hakları, kırsal kalkınma hibe projeleri ve desteklemeleri, Hayvancılık desteklemeleri ve Ev Ekonomisi (Konserve, salça, reçel vb yapımı) vb. konularda çiftçi toplantıları düzenlenerek bilgiler verilmiştir.

Bu yıl “Kadın Elinde Yeşil Altın” adı altında Antepfıstığı yetiştiriciliği eğitimi Projesi ile “Lavantaya Kadın Eli” adı altında Lavanta yetiştiriciliği eğitimi ve fidan dağıtımı Projesi hazırlanmış ve Bakanlığımıza gönderilmiştir.

07-10 Kasım 2019 tarihleri arasında Tarım Fuarı sunum alanı düzenlenmiş ve koordineye destek verilmiştir.

2018 yılında başlayan “Kadın Çiftçiler Tarımsal Yeniliklerle Buluşuyor” Projesi kapsamında 5 İlçede 5 çiftçiye kurulan 20 dekarlık demonstrasyonlar için Bağcılık Araştırma Enstitüsünden alınan 3600 adet yeni çeşit bağ fidanları çiftçilere teslim edilmişti. Bu yıl da fidanların kontrolleri yapılmıştır. Bazı fidanlarda aşu probleminden ve iklimsel değişikliklerden dolayı kurumalar tespit edilmiştir.

Lider Çocuk projesi kapsamında Cumhurbaşkanlığınca 2019 yılı için belirlenen Sıfır Atık konulu eğitim ve gezi programı 25 ilköğretim çocuğu ile gerçekleştirilmiştir.

İSTATİSTİK ÇALIŞMALARI

İstatistik Veri Ağı (İVA) kapsamında bitkisel üretim alan ve verim değerleri yılda 3 dönem halinde yapılan tahmini veri girişi çalışmaları yürütülmüştür.

Tarım bilgi sistemi (TBS) içerisinde yer alan İl/ilçe verim bilgileri modülüne, Manisa İli kapsamında prim desteklemesi tabi tarım ürünlerinin min/max verim değerleri İlçe müdürlüklerinden alınarak sisteme girişleri yapılmıştır.

Tarım ürünleri maliyet sistemi (TAMSİS) kapsamında, İlçeler bazında yoğun olarak bulunan tarım ürünleri tespitleri yapılarak, İlçe müdürlükleri tarafından maliyetlerinin sisteme girişleri yaptırılmıştır.

Tarım ürünleri fiyat izleme sistemi (TÜFİS) kapsamında, market, hal, aracı, pazar, üretici kısmında bulunan belirli tarım ürünlerinin İlçe müdürlükleri tarafından sisteme girilen fiyat girişleri günlük olarak kontrol ve takipleri yürütülmektedir.

Kamu kurumları, mahkemeler ve diğer kuruluşlar tarafından talep edilen tarım ürünleriyle ilgili maliyetler ve münavebe, yetiştiricilik vb. yazışmalar yürütülmüştür.

ÇİFTLİK MUHASEBE VERİ AĞI SİSTEMİ (ÇMVA)

ÇMVA web modülünün Ocak 2020’den bu yana çalışmaması sebebiyle 2019-2020 üretim yılı gelid-gider kalemleri ve üretim bilgilerinin kaydı yapılamamaktadır. İşletmelere yapılan ziyaretleri ile 2020 üretim yılı gelir-gider ve hayvansal bitkisel üretim bilgileri işletmelerden alınmaya devam edilmektedir.

TARIMSAL AFET ÇALIŞMALARI

01.01.2019 - 31.12.2019 tarihleri arasında 17 ilçemizde tabii afet meydana gelmiş 12.539 çiftçimizin 207.941,60 dekarlık ekili ve dikili alanlarında bulunan tarla, meyve, sebze ürünleri ve zarar görmüştür.

2019 YILI AFETE MARUZ KALAN ÇİFTÇİ VE ARAZİ MİKTARI

İlçe Sayısı	17	Köy Sayısı	416
Çiftçi Sayısı	12.539	Alan (Da)	207.941,60

2019 YILI AFETE GÖRE ZARAR GÖREN TARIM ALANI (Da)

Don	83.162	A.Yağış – Sel-Su baskını	48.284,80
Dolu	75.499,50	Fırtına	570,30
Heyelan	17	A.Rüzgar	406
Hortum	2	TOPLAM	207.941,60

2019 YILIKREDİ BORCU ERTELEME LİSTESİ

İlçesi	Kişi Sayısı	İlçesi	Kişi Sayısı
Ahmetli	-	Salihli	-
Akhisar	-	Sarıgöl	-
Alaşehir	-	Saruhanlı	-
Gölmarmara	-	Selendi	-
Gördes	-	Soma	-
Demirci	-	Şehzadeler	-
Kırkağaç	-	Turgutlu	-
Köprübaşı	-	Yunusemre	-
Kula	-	TOPLAM	-

-2019 Yılında,kredi kullanan çiftçilerimize borç erteleme yapılmamıştır.

-2019 Yılı Aralık-2020 Ocak-Şubat aylarında Tarsim Manisa Bölge Müdürlüğümüz yetkilileri ile birlikte 17 İlçede, 20 Mahalde düzenlenen Tarsim Çiftçi Bilgilendirme toplantıları, yine aynı dönemler içerisinde düzenlenmektedir.

-17 İlçemizden gelen Tarımsal Ürünlere ait Üretim Bilgileri Raporlarının takibi ve Ürünlerin Fenolojik Gözlem durumları aylık olarak Bakanlığımıza iletilmektedir.

2019 MANİSA AFET ACİL YARDIM ÖDENEĞİ:

13 İlçemizde, 1274 çiftçimize, 21749,15 dekar ekili-dikili alan, 135,5 ton depolanmış ürün ve 9283 adet telef olmuş hayvan için toplamda 673.000 TL Afet Acil Yardım Ödeneği yapılmıştır.

Kuraklık Eylem Planı kapsamında 2020 yılı Manisa Kuraklık İl Kriz Merkezi Toplantısı 09.Ocak.2020 tarihinde Vali Yardımcısı Hayri SANDIKÇI Başkanlığında yapılmıştır.

2019 YILI ENFORMASYON BİRİMİ ÇALIŞMALARI

FAALİYETİN ÇEŞİDİ	KONUSU	ADEDİ
Basın Bülteni	Muhtelif	52
Görüntülü Haber	Web TarımTV	4
Fuar	Tarım ve Hayvancılık Fuarı	1
Sergi	Tarım ve İnsan Fotoğraf Sergisi	1

KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

3.6.2011 tarihli 639 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 28. maddesi hükümlerine dayanarak hazırlanan yönerge kapsamında İl Müdürlüğü, Şube Müdürlükleri ve görevleri düzenlenmiştir. Bu yönerge kapsamında Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğümüzün görevleri aşağıdaki gibidir.

- Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,
- Bakanlıkça verilecek yetki çerçevesinde, kooperatifler ve diğer tarımsal örgütlerin ve iştiraklerinin kuruluşlarına izin vermek, izlemek ve denetlemek, Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin kurulması için teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,
- İl dahilindeki çiftçi birlikleri ve ortaklıkları, döner sermaye işletmeler, vakıflar, tarım ürünlerini işleyen, pazarlayan şirketlerin kurulmasına yol göstermek, yardımcı olmak, Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin il ile ilgili kısımlarını uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,
- Kırsal kalkınma desteklerinin gerçekleştirilmesi ve kırsal kalkınma programları ile ilgili Bakanlık uygulamaları yönünde faaliyette bulunmak,
- İlde tarımsal mekanizasyon düzeyinin artması için bu konuda Bakanlıkça belirlenmiş esaslar çerçevesinde faaliyette bulunmak, Tarım ürünlerinin işlenip değerlendirmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,
- Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin il ile ilgili kısımlarını uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek, Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkânlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,
- Konusu ile ilgili il yayım programlarını hazırlamak, faydalı bilgiler, broşür, el kitabı, gösteri ve benzeri yollarla kendi elemanlarına ve çiftçilere ulaştırmak ve tarım teknolojilerine ait yeni bilgilere çiftçilere yayım yoluyla iletmek,
- Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak, Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ 2018 YILI ÇALIŞMALARI

KOOPERATİF ÇALIŞMALARI

İlimizde 2018 yılı sonu itibarıyla **256** adet Kooperatif ve **3** adet Kooperatifler Birliği ile **13** adet Üretici Birliği ve **4** adet Yetiştirici Birliği olmak üzere toplam **278** adet Tarımsal Amaçlı Örgüt mevcuttur. Bu örgütlerin güncel kayıtlı Ortak/Üye sayısı **38.968'dir**. Ayrıca 256 kooperatiftan **151'i** Kooperatif birliklerine ortaktır.

- 2018 yılı içerisinde 4 adet Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin kuruluşu tamamlandı, 3 adet Sulama Kooperatifi kapandı.
- 2 adet Kooperatifin Ana sözleşmelerindeki Madde Değişikliği talepleri değerlendirilerek onaylandı.
- 3 adet kooperatif çalışma bölgesinde ortak ve ortak dışı Kadın Çiftçilere yönelik **"Kooperatifleşmenin Önemi ve Kooperatiflerde Kadın Çiftçilerin Etkinliğinin Arttırılması"** Temalı Eğitim Toplantılar düzenlendi.
- Muaccel hale gelen borçların 6736 Sayılı ve 7020 Sayılı Kanunlar çerçevesinde yeniden yapılandırılmasına ilişkin muhatap kooperatifler bilgilendirildi. Talepte bulunanların borçlarına yapılandırma işlemi tesis edildi.

- 2 adet Kooperatif ile 1 adet Yetiştirici Birliği hakkında Ortaklar ve Üyeler tarafından yapılan şikâyet ve müracaatlar incelendi. Yapılan denetlemeler neticesi hakkında taraflar bilgilendirildi.
- Kooperatif, Kooperatif Bölge Birliği, Üretici Birliği ve Yetiştirici Birliklerinin Olağan, Olağanüstü ve Kuruluş Genel Kurul Toplantılarına Kanun, Tüzük, Ana sözleşme ve mevzuata uygun olarak yapılması için Bakanlık Temsilcisi görevi personelimizce ifa edildi.
- Bakanlıkça yürütülen **«Sulama Kooperatiflerinde Su Kullanım Etkinliğini Arttıracak Tedbirlerin Uygulanması Projesi»** kapsamında; Bakanlığımızca tertip edilen toplantılara iştirak edilmiş olup ilimizdeki tüm Sulama Kooperatiflerini kapsayacak şekilde çalışmalar yapıldı.
- Bakanlıkça yürütülen 2015 yılında başlayan ve 2019 yılına kadar devam edecek olan **«Tarımsal Amaçlı Kooperatiflerin Pazarlama Kabiliyetlerinin Geliştirme Projesi»** kapsamında; yapılan çalıştay ve toplantılara katılım sağlanmış olup, elde edilen bilgiler il düzeyinde yapılan toplantılarla kooperatiflere aktarılmıştır.
- Halen yeni yatırım yapılmayan en son 2011 yılında kaynak aktarılan Bakanlık ve KASDP Programlarından desteklenerek ilimizde yürütülen projelerin proje kapsamındaki kredileri en son 2016 yılında kullanılmış olup tamamlanan bu projelerin Teknik ve Mali Denetimini devam etmektedir.

TARIMSAL AMAÇLI ÖRGÜTLER

İlimizde Bakanlığımıza bağlı faaliyet gösteren **150** adet Tarımsal Kalkınma, **100** adet Sulama ve **6** adet Su Ürünleri kooperatifi olmak üzere toplam **256** adet tarımsal amaçlı kooperatif bulunmaktadır. Ayrıca ilimizde **3** adet Kooperatif Bölge Birliği, **13** adet Üretici Birliği ve **4** adet Yetiştirici Birliği faaliyet göstermektedir. Aşağıdaki tabloda ilimizde faaliyet gösteren Tarımsal Amaçlı Örgütler ile bu örgütlerin Ortak/Üye sayıları gösterilmektedir.

Örgüt Türü		Örgüt Sayısı	Ortak/Üye Sayısı
Kooperatifler	Tarımsal Kalkınma Kooperatifi	150	13.599
	Sulama Kooperatifi	100	13.798
	Su Ürünleri Kooperatifi	6	478
	Toplam	256	27.875
Kooperatif Bölge Birliği		3	151
Birlikler	Üretici Birlikleri (5200 Sayılı Kanunla)	13	9.138
	Yetiştirici Birlikleri (5996 Sayılı Kanunla)	4	1.955
TOPLAM		276	38.968

KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ 2019 YILI ÇALIŞMALARI

KOOPERATİF ÇALIŞMALARI

İlimizde 2019 yılı 31 Aralık tarihi itibarıyla **260** adet Kooperatif ve **3** adet Kooperatifler Birliği ile **13** adet Üretici Birliği ve **4** adet Yetiştirici Birliği olmak üzere toplam **280** adet Tarımsal Amaçlı Örgüt mevcuttur. Bu örgütlerin güncel kayıtlı Ortak/Üye sayısı **38.881**'dir. Ayrıca 260 kooperatiften **151**'i Kooperatif birliklerine ortaktır.

- 2019 yılı içerisinde **6** adet Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin kuruluşu tamamlanmış olup **2** adet Sulama Kooperatifinin kuruluş işlemleri devam etmektedir. **2** adet Tarımsal Kalkınma Kooperatifi ile **1** adet Sulama Kooperatifinin tasfiye işlemlerinin tamamlanması suretiyle kapanışları tescil edilmiştir. DSİ 2. Bölge Müdürlüğünce **5** adet Sulama Kooperatifinin kuruluş müracaatı onaylanmamıştır.
- Akhisar, Salihli, Ahmetli ve Soma İlçelerinde Zeytin Üreticilerinin Kooperatifleşerek bir araya gelmek sureti ile ürünlerinin pazarlanması, marka oluşturma, e-ticaret ve coğrafi işaret konularında bilgilendirmeye yönelik muhtelif tarihlerde düzenlenen toplantılara katılım sağlanmıştır.
- 4** adet kooperatif çalışma bölgesinde ortak ve ortak dışı Kadın Çiftçilere yönelik **“Kooperatifleşmenin Önemi ve Kooperatiflerde Kadın Çiftçilerin Etkinliğinin Arttırılması”** Temalı Eğitim Toplantılar düzenlenmiştir.
- 6** adet Kooperatif ile **1** adet Yetiştirici Birliği hakkında Ortaklar ve Üyeler tarafından **ÇİMER** aracılığı ile yapılan şikâyet ve müracaatlar incelenmiş, yapılan denetlemelerin neticesi hakkında taraflar bilgilendirilmiştir.
- Kooperatif, Kooperatif Bölge Birliği, Üretici Birliği ve Yetiştirici Birliklerinin Olağan, Olağanüstü ve Kuruluş Genel Kurul Toplantılarına Kanun, Tüzük, Ana sözleşme ve mevzuata uygun olarak yapılması için Bakanlık Temsilcisi görevi personelimizce ifa edilmiştir.
- Bakanlığımız, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı ile birlikte imzalanan **«Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü»** kapsamında; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı il Müdürlüğünce tertip edilen 2 toplantıya iştirak edilmiş olup protokol kapsamında ilimizdeki tüm Kooperatiflerin kadın ortaklarına yönelik çalışmalar planlanmaktadır.
- Bakanlıkça yürütülen 2015 yılında başlayan ve 2021 yılına kadar devam edecek olan **«Tarımsal Amaçlı Kooperatiflerin Pazarlama Kabiliyetlerinin Geliştirme Projesi»** kapsamında; yapılan çalıştay ve toplantılara katılım sağlanmış olup, elde edilen bilgiler il düzeyinde yapılan toplantılarla kooperatiflere aktarılmıştır.
- Halen yeni yatırım yapılmayan en son 2011 yılında kaynak aktarılan Bakanlık ve KASDP Programlarından desteklenerek ilimizde yürütülen projelerin proje kapsamındaki kredileri en son 2016 yılında kullanılmış olup tamamlanan bu projelerin Teknik ve Mali denetimi ile takibati devam etmektedir.

TARIMSAL AMAÇLI ÖRGÜTLER

İlimizde Bakanlığımıza bağlı faaliyet gösteren **154** adet Tarımsal Kalkınma, **100** adet Sulama ve **6** adet Su Ürünleri kooperatifi olmak üzere toplam **260** adet tarımsal amaçlı kooperatif bulunmaktadır. Ayrıca ilimizde **3** adet Kooperatif Bölge Birliği, **13** adet Üretici Birliği ve **4** adet Yetiştirici Birliği faaliyet göstermektedir. Aşağıdaki tabloda ilimizde faaliyet gösteren Tarımsal Amaçlı Örgütler ile bu örgütlerin Ortak/Üye sayıları gösterilmektedir.

	Örgüt Türü	Örgüt Sayısı	Ortak/Üye Sayısı
Kooperatifler	Tarımsal Kalkınma Kooperatifi	154	13.446
	Sulama Kooperatifi	100	14.124
	Su Ürünleri Kooperatifi	6	468
	Toplam	260	28.038
Kooperatif Bölge Birliği		3	151
Birlikler	Üretici Birlikleri (5200 Sayılı Kanunla)	13	8.490
	Yetiştirici Birlikleri (5996 Sayılı Kanunla)	4	2.353
TOPLAM		280	38.881

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI

1 - KKYDP Ekonomik Yatırımlar:

KKYDP ekonomik yatırımlar kapsamında 31.12.2019 tarihi itibarı ile **296** adet proje tamamlanmıştır.

Gerçekleşen hibe ödemesi : 79.355.309,18 TL.

YILI	ETAP NO	BAŞVURU SAYISI	PROG. ALINAN	SÖZLEŞME İMZALANAN	FESİH	TAMAMLANAN	% 50 HİBE
2006	1	21	13	13	1	12	2.006.767,18 TL
2006	2	37	26	26	4	22	3.091.990,54 TL
2007	3	110	46	36	4	32	5.145.973,04 TL
2008	4	96	22	18	3	15	3.648.809,01 TL
2009	5	100	18	15	1	14	3.439.167,81 TL
2011-12	6	117	27	20	5	15	3.893.152,88 TL
2013	7	54	39	26	1	25	6.721.596,45 TL
2014	8	51	36	33	1	32	10.178.738,48 TL
2015	9	65	36	28		28	11.576.632,05 TL
2015	10	37	16	12	1	11	5.154.107,81 TL
2017	11	131	30	24	2	22	11.165.143,32 TL
2018	12	140	74	71	3	68	13.333.230,61 TL
TOPLAM		959	383	322	26	296	79.355.309,18 TL

2- Makine Ekipman Alımları:

2006 yılından itibaren Makine Ekipman Alımları Projesi kapsamında toplamda 4.504 adet makine ekipman teslim edilmiştir.

Hibeye esas proje tutarı : 51.903.217.- TL.

Ödenen hibe tutarı : 21.053.481.- TL.

2015 yılından itibaren makine ekipman hibe desteği verilmemektedir.

3 - Bireysel Sulama Ekipman Alımı:

2007-2019 yılları arasında 305 adet proje tamamlanmıştır. Bu projeler ile 26.449 dekar tarım alanına basınçlı sulama sistemleri ile modern sulama imkânları sağlanmıştır.

Hibeye esas proje tutarı : 14.531.902 TL.

Ödenen hibe tutarı : 7.265.951 TL.

2019 yılında; 90 adet yatırımcımızla damla ve yağmurlama sulama sistemi sözleşmesi imzalanmış olup uygulama sonunda toplam 8.902,00 Dekar arazi basınçlı sulamaya açılmıştır.

YILI	YATIRIMCI SAYISI	Hibeye Esas Mal Alım Tutarı (TL,KDV Hariç)	Hibe Tutarı (%50) (TL,KDV Hariç)	ALAN (Da)
2019	90	4.718.080.-	2.359.040,00	8.802,00

4 - Genç Çiftçi Projesi:

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında Genç Çiftçi Projelerine en fazla 30.000,00 TL hibe desteği verilmektedir.

YILLAR		BAŞVURU	BAŞVURUSU ONAYLANAN	HİBE DESTEĞİ VERİLEN	HİBE TUTARI (TL- KDV HARİÇ)
2016	Hayvancılık-Büyükbaş-Dişi Düve	4.994	3.591	135	4.050.000,00
	Hayvancılık-Küçükbaş-Koyun	1.600	1.203	33	990.000,00
	Hayvancılık-Küçükbaş-Keçi	148	33	2	60.000,00
	Bitkisel Üretim	706	397	57	1.710.000,00
	TOPLAM	7.448	5.224	227	6.810.000,00
2017	Hayvancılık-Büyükbaş-Sığır	1.748	1.223	135	4.050.000,00
	Hayvancılık-Küçükbaş-Koyun	742	499	41	1.230.000,00
	Hayvancılık-Küçükbaş-Keçi	57	34	2	60.000,00
	Bitkisel Üretim	432	247	61	1.830.000,00
	TOPLAM	2.979	2.003	239	7.170.000,00
2018	Hayvancılık-Büyükbaş-Sığır	1561	1153	135	4.050.000,00
	Hayvancılık-Küçükbaş-Koyun	1227	937	46	1.380.000,00
	Bitkisel Üretim	239	153	68	2.040.000,00
	TOPLAM	3.027	2.243	249	7.470.000,00
	GENEL TOPLAM	13.454	9.470	715	21.450.000,00

İlimizde Bakanlığımız tarafından Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında 2019 yılında;

- 1 - Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi : 6.449.349.- TL
2 - Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi : 2.359.040.- TL olmak üzere toplam;

8.808.389.- TL hibe ödenmiştir.

İlimizde Bakanlığımız tarafından Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında uygulanan projelere;

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla;

- 1 - Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi :79.355.309.- TL
2 - Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi : 7.265.951.- TL
3 - Genç Çiftçi Projelerinin Desteklenmesi :21.450.000.- TL
4 - Makine Ekipma Alımları Desteklenmesi :21.053.481.- TL olmak üzere toplam;

129.124.741.- TL hibe ödenmiştir.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA VE TARIMSAL ALTYAPI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

3.6.2011 tarihli 639 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 28. maddesi hükümlerine dayanarak hazırlanan yönerge kapsamında İl Müdürlüğü, Şube Müdürlükleri ve görevleri düzenlenmiştir. Bu yönerge kapsamında Arazi Toplulaştırma Ve Tarımsal Altyapı Şube Müdürlüğümüzün görevleri aşağıdaki gibidir.

- Arazi ve toprak etüdü, sınıflama ve haritalama işlerini yapmak, yaptırmak,
- Toprak ve arazi veri tabanına ilişkin çalışmaları yapmak,
- Toprak ve sulama suyu ile ilgili analizleri yapmak ve yaptırmak,
- Arazi kullanım planlarını yapmak, yaptırmak,
- Çalışma konuları ile ilgili ihale ve kesin hesap işlemlerini yapmak,
- Tarımsal üretim potansiyeli yüksek ovaların belirlenmesi işlemlerini yapmak, yaptırmak,
- Toprak ve sulama suyu analiz laboratuvarlarının kuruluş izinleri ile ilgili işlemleri yürütmek,
- Toprak ve arazilerin korunması, geliştirilmesi ve verimli kullanılması ile ilgili çalışmalar yapmak, uygulanmasını sağlamak, izlemek ve değerlendirmek, toprak, su, biyolojik çeşitlilik gibi doğal kaynakların doğal olaylar veya arazi kullanımından kaynaklanan bozulmalarını önlemek için gerekli tedbirleri almak,
- Tarım dışı arazi kullanım taleplerini değerlendirmek,
- Tarım alanlarının korunması ve amacına uygun kullanımını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve zorunlu hallerde amacı dışında kullanımına izin vermek,
- Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yaparak, arazi değerlendirmesine esas nüfus, iklim, toprak, bitki, hidroloji, jeoloji ve diğer arazi bilgilerini temin etmek,
- Tarım arazilerinin korunması ve geliştirilmesine yönelik uygulanmış veya planlanan projelerin tarımsal üretime etkileri yönünden incelenmesi ve değerlendirilmesi için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak, yatırım önceliklerinin belirlenmesine yardımcı olmak,
- Toprak koruma kurullarının sekretarya hizmetlerini yürütmek, çalışmalarda bulunmak ve katılım sağlamak,
- 5403 sayılı Kanun kapsamında yapılan özel arazi toplulaştırma taleplerini değerlendirmek, kontrol etmek,
- Kırsal alan düzenlemesi, geliştirilmesi ve altyapı çalışmalarını yapmak yaptırmak,
- İdari bağlılık işlemlerini (köy altı yerleşim birimlerinin birleştirilerek yeni köy oluşturulması, bağımsız köy oluşturulması) yürütmek,
- Çalışma konuları ile ilgili ihale ve kesin hesap işlemlerini yapmak,
- Tarımsal sulamada verimliliği artırmak, uygun sulama tekniklerinin kullanımını sağlamak,
- Sorunlu ve sorunlu olabilecek tarım arazilerini tespit etmek, ettirmek ve uygun projeler (Erozyon, drenaj, arazi ıslahı vd.) hazırlamak, hazırlatmak, uygulamak ve uygulatmak,
- İl dâhilinde sulamaya açılan alanlarla ilgili kuruluşlarca işbirliği yaparak sulu tarım tekniklerini hazırlanacak bir program içerisinde çiftçilere öğretmek ve yaymak.
- Entegre İdare ve Kontrol Sistemi ve Coğrafi Bilgi Sistemine (CBS) dayalı çalışmaları yürütmek.
- Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgi ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,
- Tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerinin kurulması amacıyla, yapılacak müracaatların ilk değerlendirmesini ve uygun görülenler için yer seçimi ön çalışmalarını yapmak,
- Tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerine ilişkin sekretarya hizmetlerini yürütmek, komisyonlar oluşturmak, teknik destek sağlamak ve çalışmaları koordine etmek,
- Kurulmuş tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerinin uygulamalarını takip etmek, izlemek ve değerlendirmek,
- Su kaynaklarının, tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğe karşı korunması ve su kalitesinin izlenmesine yönelik çalışmaları yürütmek.
- Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA VE TARIMSAL ALTYAPI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ 2019 YILI ÇALIŞMALARI

5403 SAYILI TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIM KANUNU UYGULAMALARI;

Kanun çerçevesinde toplam 77 adet müracaat yapılmış olup bu müracaatların değerlendirilmesi sonucunda;

Toplam 812,1549 hektar tarım arazisine 5403 sayılı kanun çerçevesinde kullanım izni verilmiştir. Bunların detayı aşağıdaki gibidir.

781,4266 hektar araziye Tarım dışı kullanım izni verilmiştir.

30,7283 hektar tarım arazisine tarımsal amaçlı yapı yapılmak üzere kullanım izni verilmiştir.

BAŞVURU SAYISI	TARIM DIŞI (Ha)	TARIMSAL (Ha)	TOPLAM(Ha)
77	781.4266	30.7283	812,1549

Kanun Kapsamı Dışında Kalan

3573 Sayılı Zeytincilik Kanunu kapsamında; 12 Adet Başvuru alınmıştır

İzin Verilen(ha) : 0,5363 (5,363 Da)

NİTRAT DİREKTİFİNİN UYGULANMASI PROJESİ ÇALIŞMALARI

Tarımın yoğun ve yanlış uygulanmasından kaynaklanan kirliliğin tespiti için nitrat izleme çalışması yapılmaktadır. Tarımsal kaynaklı nitratin suda ve toprakta neden olduğu kirlenmenin tespit edilmesi, azaltılması ve önlenmesi amacıyla 169 yeraltı suyu, 6 yüzey suyu olmak üzere toplam 175 gözlem istasyonu mevcut olup yüzey sularından her ay yeraltı sularından ise üç ayda bir numune alınarak nitrat, toplam azot, toplam fosfor, orto fosfat, klorofil-a sıcaklık ve ph gibi analizler yerinde ve Laboratuvarımızda yapılmıştır. Bu sonuçlar her ay sonunda Tarım Bakanlığı Nitrat Portalına işlenmektedir. 2019 yılı içerisinde toplam 2532 adet analiz gerçekleştirilmiştir.

YÜZEY İSTASYON SAYISI	YER ALTI İSTASYON SAYISI	YÜZEY ANALİZ SAYISI	YER ALTI ANALİZ SAYISI	TOPLAM
6	169	504	2028	2532

LABORATUAR ANALİZLERİ

İlimizde 3 adet resmi, 4 âdeti özel olmak üzere 7 adet akredite laboratuvarımız mevcuttur. Laboratuvarımız; son teknoloji cihazları kullanarak elde ettiği sonuçlar, son literatür bilgileri ve edindiği tecrübeyle gübreleme raporları yazarak çiftçimizin daha az gübre ile daha yüksek verimli ve kaliteli ürün yetiştirmesini sağlamaktadır.

İlimizde bulunan özel ve resmi laboratuvarların yaptığı analiz miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

		TOPRAK	YAPRAK	SU
2019	Resmi Lab. (3 Adet)	16.513	216	627
	Özel Lab. (4 Adet)	36.967	450	29.557
	Toplam	53.480	666	30.184

ARAZİ EDİNDİRME ve SATIŞ İŞLEMLERİ;

2019 yılı içerisinde Yabancı Uyruklu Gerçek Kişilere satış amacıyla gelen; İl genelinde toplam 97 adet başvuru ile 1475 dekar tarım arazisinin yabancı kişilere 6537 sayılı Kanun kapsamında satışı gerçekleştirilmiştir. 6 adet parselin ise satışına izin verilmemiştir.

İlimizde 2019 yılı içerisinde satış yoluyla mülkiyet devri için 14.979 adet başvuruyla 118.530,574 dekar arazide satış işlemi yapılması istenmiş, bu arazilerin 13.813 adet başvuruda 105.977,351 dekarın satışına izin verilmiş, 1.166 adet başvuruda 12.553,223 dekarın satışına izin verilmemiştir.

İlimizde 2019 yılı içerisinde miras yoluyla mülkiyet devri için 4.755 adet başvuruyla 36.100,222 dekar arazide miras işlemi yapılması istenmiş, bu arazilerin 4.000 adet başvuruda 28.714,100 dekarın devrine izin verilmiş, 755 adet başvuruda 7.386,122 dekarın miras yoluyla devrine izin verilmemiştir.

İlimizde 320 adet parsel için cins değişikliği talebinde bulunulmuş 318 adet parselin cins değişikliği yapılmış 2 adet parselin cins değişikliğine izin verilmemiştir. 40 adet parselin ise ifrazı yapılmıştır.

ÇAYIR, MERA VE YEM BİTKİLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜNÜN GÖREVLERİ

1. Çayır, mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait otlak ve çayırların tespit, tahdit ve tahsisi ile ilgili programlar hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmalarını sağlamak,
2. Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya mülkiyetinde bulunan çayır ve meraların geliştirilmesi amacıyla imar, ıslah ve ihya tedbirlerini almak, mevzuata uygun kullanımını temin etmek için gerekli program ve projeleri hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmasını sağlamak,
3. Ekolojisi uygun olan bölgelerde ve marjinal alanlarda yapay mera kurulması için projeler hazırlamak, hazırlatmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,
4. ç) Uygulanan ve uygulanacak olan projelerin personel, bütçe ve kredi ihtiyaçlarını tespit etmek, karşılanması için programlar hazırlamak, ilgili birimlerle koordinasyonu sağlamak,
5. 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu ile verilen diğer görevleri yapmak,
6. 4562 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulacak tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerine ilişkin Tarım Reformu Genel Müdürlüğü koordinasyonunda sürdürülecek çalışmalara katkı sağlamak,
7. İl genelinde, çayır ve mera ve yem bitkileri ile ilgili kurulan bilgi sistemlerine veri sağlamak,
8. Ülke hayvancılığının ihtiyacı olan kaliteli kaba yem ihtiyacının giderilmesi için gerekli çalışmaları yapmak, bununla ilgili yurtiçi ve yurtdışı projeler hazırlamak ve hazırlatmak, uygulamasını sağlamak, silaj yapımının yaygınlaştırılması için gerekli tedbirleri almak,
9. ğ) Kaba yem açığının kapatılabilmesi amacı ile verilen yem bitkileri desteklemelerine ilişkin teklifler geliştirmek takip etmek ve destekleme faaliyetlerini yürütmek,
10. Ekolojisi uygun olan bölgelerde ve marjinal alanlarda çok yıllık yem bitkileri üretiminin artırılması ve yapay çayır mera tesislerinin kurulması için projeler hazırlamak, hazırlatmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak, bununla ilgili teşvik tedbirlerini almak ve uygulatmak,
11. ı) Sulu ve kuru tarım alanlarında yem bitkileri ve ot ve üretimini geliştirmek için gerekli projeleri hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmasını sağlamak,
12. Bakanlığın belirlediği esaslar doğrultusunda ildeki yem bitkileri ürünlerinde üretimi, verimliliği ve çeşitliliği artıracı çalışmalar yapmak,
13. Bakanlığın politika, stratejik plan ve programlarına dayalı il için üretimi uygun ve çiftçilere kazanç sağlayıcı, yem bitkileri üretim desenlerini belirlemek,
14. Yem bitkileri üretiminde ürün kaybını en aza indirecek önleyici işlemlerde bulunmak,
15. İl genelinde yem bitkisi ekiliş alanları, kaba yem üretim miktarı, silaj üretim miktarı, yem bitkileri ekiliş maliyetleri gibi konularda istatistiki bilgileri derlemek,
16. İl genelinde ekiliş ve satışı yapılan yem bitkilerinin satış fiyatlarının takibini yapmak,
17. Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

ÇAYIR MERA VE YEM BİTKİLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Manisa İlinde 2019 yılı sonu itibarıyla 865 mahallede tespit çalışmaları tamamlanmış olup, bu çalışmalarda 32.529 hektar mera alanı tespit edilmiştir. Tespit yapılan mahallelerden 480 adedinde toplam 12.348 hektarlık alanın tahdidi yapılmıştır.

Manisa İlinde 4342 Sayılı Mera kanunu kapsamında ıslah çalışması yapılan toplam mera alanı 18.065,19 dekadır. Islah çalışmaları için 1.619.933,07 TL harcama yapılmıştır.

2020 yılına kadar 33 mahallede toplam 1.270,00 da alanda tahdit çalışmaları tamamlanarak MERBİS'e gönderilmiştir.

2019 yılında çeşitli bakanlıklardan ve belediyelerden otoyol yapımı, şantiye yeri tahsisi, gölet inşaatı, atık deposu, ariyet ocağı, katı atık transfer istasyonu, spor tesisleri, su sondaj arama çalışmaları için Mera Kanunu 14. Madde Uygulamaları gereğince 18 adet tahsis amacı değişikliği talebi olmuş işlemleri devam etmektedir.

2004-2015 yılları arasında toplam 60 adet çiftçi veya çiftçi örgütüne ıslah amaçlı, üniversite kontrollü, projeli olmak üzere mera kiralaması yapılmış olup 24 adedinin sözleşmesi devam etmektedir.

Tespit ve Tahdit çalışmaları ile Tahsis Amacı değişikliği işlemlerini yürütmek üzere 3 adet Teknik Ekip görev yapmaktadır.